

ART
ENCOUNTERS

EDITOR / PUBLISHER:

Art Encounters Foundation
300011 Timișoara, Romania
City Business Centre
Coriolan Brediceanu 10

T: +40 256 491042
E: contact@artencounters.ro
w: www.artencounters.ro

ART ENCOUNTERS

APARENȚĂ
ȘI
ESENȚĂ

APPEARANCE
AND
ESSENCE

3-31 OCTOMBRIE 2015
OCTOBER 3-31 2015
TIMIȘOARA | ARAD

ART™
ENC
OUNTERS

Când, la sfârșitul anului 2014, a prins contur ideea organizării unui amplu eveniment de artă contemporană la Timișoara, această intenție părea, pentru mulți dintre noi, improbabilă. În câteva luni, însă, Art Encounters a devenit o realitate vie, un organism complex, ce a reușit să coaguleze entuziasmul și energiile comunității locale și ale celei artistice naționale.

Fundația Art Encounters și-a asumat rolul de ferment al acestei stări, reușind să creeze punți: spre *trecut*—amintind vocația Timișoarei pentru mișcarea novatoare, de avangardă, a anilor '60-'70, și a începutului anilor '90-2000; spre *prezent*, aducând arta de valoare în apropierea fiecăruia dintre noi; spre *viitor*, oferind tinerilor creatori șansa de a-și investiga propriile mijloace de exprimare, de a experimenta noi practici artistice; în *spațiu*, aducând Aradul mai aproape de Timișoara, pe harta artei, dar și, ceea ce este cel mai important, punți spre *ceilați*, spre *public*, ca principal destinatar al artei.

Implicată puternic în social, arta contemporană înregistrează pulsațiile vremii. Este deschisă spre lume, iese pe stradă, coboară în spații nepretențioase. Provoacă reacție și participare. De aceea, una dintre țintele evenimentului Art Encounters este să ofere publicului oportunitatea de a se întâlni cu arta, de a experimenta, de a participa la o comunicare activă cu artiști, curatori, directori de muzee și critici de artă, în punctul de intersecție al scenei artistice românești cu cea internațională. Limbajul vizual are, însă, nevoie să fie mediat. Evenimentul va fi, de aceea, mereu însoțit de un program educațional flexibil, capabil să se adreseze tuturor generațiilor și tuturor categoriilor de public, de la cel foarte cultivat, până la cel ce se întâlnește pentru întâia oară acum cu acest limbaj.

De la bun început, Art Encounters și-a dorit să cartografieze locul și evoluția artei românești contemporane în contextul generos al artei internaționale și în perspectiva propriei sale deveniri. Acum, se află la începutul acestui drum, pe care ni-l propunem lung și ascendent în edițiile viitoare. Pentru aceasta, trebuie doar să lăsăm ca drumul numit *Art Encounters* să se așeze, atent, în realitatea noastră prezentă.

EN

When, at the end of 2014, the idea of organising a major contemporary art event in Timișoara took shape, such an aim seemed improbable to many of us. But in just a few months, Art Encounters has become a living reality, a complex organism, which has succeeded in crystallising the enthusiasm and energies of both the local community and the national arts community.

The Art Encounters Foundation has harnessed the ebullience of this mood and has built bridges: to the past, recalling Timișoara's innovative and avant-garde vocation in the 1960's and 70's and the early 1990's; bridges to the present, bringing art of value close to all of us; to the future, providing young artists with the opportunity to investigate their own media of expression, to experiment with new artistic practices; bridges in space, bringing Arad closer to Timișoara on the arts map; and, most importantly of all, bridges to others, to the public, as art's principal addressee.

With a strong involvement in the social, contemporary art records the pulse of the times. It is open to the world, it goes out into the street, it descends into unpretentious spaces. It provokes reaction and participation. For this reason, one of the goals of the Art Encounters event is to provide the public with the opportunity to encounter art, to experience, to participate in an active communication with artists, curators, museum directors, and art critics, at the point where the Romanian arts scene intersects with the international one. But the visual language needs to be mediated. This is why the event will always be accompanied by a flexible educational programme, capable of addressing every generation and every category of public, from the highly cultivated to those who are now encountering this language for the first time.

From the outset, Art Encounters aimed to map Romanian art's place in the wider context of international art and from the perspective of its own evolution. The event is now at the beginning of its journey, a journey which we intend to be long and upward in the years to come. For this, we need only to allow the journey we have called Art Encounters to settle carefully into our present reality.

APPEARANCE AND ESSENCE

ART ENCOUNTERS EXHIBITIONS

EN

What is real is not the external form, but the essence of things. Starting from this truth it is impossible for anyone to express anything essentially real by imitating its exterior surface.

Catalogue from the *Brâncuși* exhibition, Brummer Gallery, New York, 1926

Appearance and essence provide the narrative framework behind Art Encounters. Together, these words describe a tension that has largely defined philosophical reflection on reality and is a central concern of artistic representation. The outward forms and conditions that we perceive do not necessarily correspond with what we feel and sense emotionally. Our associations and knowledge of the world create another dimension behind the realm of sensory appearance.

We proceed from the assumption that visual art does not simply replicate or imitate the external features of reality, but rather has the potential to convey the essence of reality. Works of art are comments on our social and existential realities. At the same time, they document an analytical process, seeking to understand, question, and suggest alternative models for conceiving reality.

As curators of Art Encounters, we have crossed into unfamiliar terrain over the course of the past several months. We decided to proceed like archaeologists, working on an excavation site in a field whose historical and artistic significance can only be discovered by uncovering the objects buried below the surface. Layer by layer, we sought to identify individual objects and groups of works. At the same time, we also drew from the experience and the knowledge of additional 'excavation teams' and made use of existing collections. Appearance and Essence presents the artefacts unearthed by this research at different sites throughout the city. This includes an exhibition project by Alexandra Croitoru, from the Salonul de proiecte in Bucharest. It further includes an exhibition by independent curator Ioana Mandeal, a presentation by the artists' group Avantpost from Timișoara, a series of loans from the private collections of Răzvan Bănescu, Mircea Pinte, Ovidiu Șandor, the Royal Collection, as well as the presentation of a series of commercial galleries that have come together in the Franz Josef Barracks Guesthouse.

All of these participants have earned our deep gratitude. We would like to thank Ovidiu Șandor, the president of the Art Encounters Foundation, for the confidence he has placed in our curatorial work. Such a complex exhibition structure would not have been possible without the persistent efforts of Sorina Jecza and Suzana Vasilescu, who—with help from Oana Romocea, Georgia Bacinschi and many assistants who we cannot list here individually—all supported the project in Timișoara. We would like to convey our thanks to the director of the Timișoara Art Museum, Victor Neumann, for granting us access to the beautiful baroque rooms on the first floor of the museum for the Sequential Strings part of the exhibition. With great generosity and farsightedness, Alina Cristescu, owner of the Halele Timco, Călin Petcane of the Calpe Gallery, Traian Orban of the Museum of the Revolution, Sorin Predescu at Pygmalion Gallery, the Artists' Union Timișoara, Helios Gallery, and the Jewish Community, all prepared the spaces for artistic installations and exhibitions. We would like to extend a warm thanks to all of them! However, without the artists' work, we would have had no basis for our curatorial project.

The outstanding quality of the artwork is the only thing that can truly ensure an exhibition's success. The fact that the artists succeeded in creating such powerful works under the difficult conditions in Romania gives us cause for great admiration. It has been our leading motivation in the months before the opening.

Nathalie Hoyos / Rainald Schumacher
Curators

8

TIMIȘOARA

RO

Diversitatea de etnii, culturi și confesiuni ne obligă să creăm evenimente pentru publicul cosmopolit al Timișoarei, mixuri culturale care fac deliciul vizitatorilor—fie ei români sau străini. Pentru că Timișoara, datorită interesantelor și numeroaselor interferențe culturale, are un brand pe care trebuie să-l respecte, acela de oraș multicultural.

În anul 2015, am pus piatra de temelie a ceea ce poate fi unul dintre cele mai importante evenimente culturale din această parte a Europei, parte a efortului de a obține titlul de Capitală Europeană a Culturii 2021.

Aflat la prima ediție, Art Encounters și-a propus promovarea educației prin artă și cultură pentru un public cât mai larg,

conștientizarea diversității culturale și întărirea dialogului intercultural prin oportunitatea unică de a experimenta arta contemporană și de a dezvolta înțelegerea față de importanța artelor vizuale.

Art Encounters creează, consolidează și promovează diversitatea în cultură și artă, dialogul între artiști, curatori și publicul general și, nu în ultimul rând, creează premisele unei viitoare platforme privind evoluția artei românești contemporane în contextul artei internaționale.

Sunt încrezător că acest eveniment adresat tuturor generațiilor va deveni un spațiu de manifestare și recunoaștere a adevăratelor valori, un eveniment de marcă al Timișoarei.

Nicolae Robu
Primarul Municipiului Timișoara
Mayor of the City of Timișoara

Ethnic, cultural and religious diversity requires us to create events for Timișoara's cosmopolitan public, cultural mixes to delight visitors, be they Romanian or foreign. Because Timișoara, thanks to its interesting and numerous cultural influences, has a brand that must be respected: that of a multicultural city.

In 2015 we have laid the foundation stone of what could be one of the most important cultural events in this region of Europe, part of the drive to obtain the title of European Capital of Culture 2021.

The first Art Encounters aimed to promote education through art and culture for as wide a public as possible, to foster awareness of cultural diversity, and to strengthen intercultural dialogue through

the unique opportunity to experience contemporary art and develop an understanding of the importance of the visual arts.

Art Encounters creates, consolidates and promotes diversity in culture and the arts, dialogue between artists, curators and the general public, and, last but not least, the premises for a future platform for the development of contemporary Romanian art in an international context.

I am confident that this event aimed at all generations will become a space for the manifestation and recognition of genuine values, a brand name event for Timișoara.

MUZEUL DE ARTĂ TIMIȘOARA MUSEUM OF ART TIMIȘOARA

RO

De puține clădiri sunt mai atașati oamenii locurilor decât de Palatul Baroc. Pentru destul de mulți dintre ei, emblema Timișoarei acolo este—între zidurile care au devenit reședința primului președinte al administrației civile, contele de Villas Perlas.

A fost odată 1751, când în Banat se producea separarea administrației camerale de cea militară. Așa începe povestea Palatului Baroc. În 1752, clădirea era cunoscută drept „Casa Camerală Veche”. Era perioada în care se căuta un spațiu pentru reședința guvernatorului. Un loc sigur și fastuos. Aflat în interiorul cetății și cu irizări arhitecturale în afara ei. Strălucirea barocului vienez trebuia adusă, măcar în parte, la marginea Imperiului. Iar model a fost, de acea dată, „Palatul Kinsky” din Viena.

Fațada în stil baroc a fost realizată în 1774, însă, după numai un secol (între 1885–1886), arhitectul Jaques Klein a scos, în parte, decorațiile baroce de pe ceea ce devenise între timp „Casa Comitatului” și le-a înlocuit cu decorații de feronerie, specifice arhitecturii 1900. Până în 1944, Palatul Baroc a fost sediul Prefecturii județului Timiș-Torontal, iar mai apoi a găzduit un institut zootehnic și o facultate de agromonomie. Povestea Palatului a continuat. Cu sincope. În anii '80, clădirea își răsfirea în Piața Unirii zidurile degradate. Ca să respire din nou, istoria vizibilă a Timișoarei avea nevoie de un miracol.

Cel care a redat fațadei ornamentația din secolul XVIII și a refăcut, în acest fel, unitatea pieții (cu precădere) baroce a fost arhitectul Șerban Sturdza. În anii '90, vechiul Palat a constituit fundalul primelor festivaluri libere de artă din România postcomunistă. *Stare fără titlu, Pământ și Zona 1* au condus la (re)cucerirea de către public a spațiului abandonat. Natura lor experimentală urmează direcția impusă de grupul artistic SIGMA, care a activat în anii '70, până la începutul anilor '80, și ale cărui lucrări se află în colecția permanentă a muzeului.

Palatul Baroc adăpostește astăzi Muzeul de Artă al orașului. E un spațiu privilegiat: și-a recăpătat strălucirea, respiră în euritmii vizuale și desfășoară simbolizări sugestive. Cu alte cuvinte, miracolul s-a produs. Iar povestea continuă.

EN

There are few buildings to which local people are more attached than the Baroque Palace. For a good number of them, the essence of Timișoara is to be found here within these walls that became the residence of the first head of the civil administration, the Count of Villas Perlas.

The date in question was 1751, when the conciliar administration of Banat was separated from its military branch. Thus began the story of the Baroque Palace. In 1752 the building was known as the Old Council House. This was the time at which a need was felt for a building to serve as the Governor's residence. A secure, refined place. Situated within the fortress but with architectural allusions that pointed beyond it. The splendour of Viennese Baroque would have to be brought, at least in part, to the margins of the Empire. And on this occasion the model used was the Kinsky Palace.

The building's Baroque façade was created in 1774. However, only a hundred years later (in 1885–1886) the architect Jacques Klein removed part of the Baroque-style ornamentation from what had meanwhile become County Hall and replaced it with typical nineteenth century decorative ironwork. Until 1944, the Baroque Palace was the seat of the Timis-Torontal County Prefecture, and later it housed a zootechnical institute and an agronomy faculty. The story of the Palace continued. But it was barely half alive. In the 1980s, the building's dilapidated walls were crumbling on to Unity Square. For it to breathe once again, a miracle needed to happen in the visible history of Timișoara.

The architect responsible for replacing the façade's eighteenth-century ornamentation and thus restoring the predominantly Baroque unity of the square was Șerban Sturdza. In the 1990s, the old Palace formed the backdrop to the first free art festivals to be held in post-Communist Romania. Untitled State of Mind, Earth and Zone 1 led to the (re)conquering by the public of this abandoned space. Their experimental character followed the direction set by the SIGMA art group active in the seventies and beginning of the eighties. Today, their works form part of the Museum's permanent collection.

Today the Baroque Palace is home to the city's Art Museum. It is a privileged space: it has recovered its splendour, breathes an air of visual eurythms and projects an atmosphere of creative symbolism. In other words, the miracle has happened. And the story continues.

← Constantin Brâncuși, Schiță în cerneală
a Coloanei fără sfârșit / Ink sketch for *The
Endless Column*, 1937

ȘIRURI SECVENȚIALE

SEQUENTIAL STRINGS

Muzeul de Artă Timișoara / Timișoara Art Museum

CURATORI / CURATORS:

Nathalie Hoyos / Rainald Schumacher

ARTIȘTI / ARTISTS:

Constantin Brâncuși
A Kassen
Rosa Barba
Ștefan Bertalan
Geta Brătescu

Mircea Cantor
Constantin Flondor
Teodor Graur
Ilona Kálnoky
Gabriel Kelemen

Călin Man &
kinema ikon
Florin Maxa
Paul Neagu
Ioana Nemeș

Dan Perjovschi
Lia Perjovschi
Gert & Uwe Tobias
Gabriela Vanga

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

Expoziția *Șiruri secvențiale* din cadrul Muzeului de Artă Timișoara este un omagiu adus lui Constantin Brâncuși și un element important în structura Art Encounters. Cu excepția unei mici fotografii în care Constantin Brâncuși a redat poziția coloanei pentru Ștefan Georgescu-Gorjan, inginerul care coordona lucrările de instalare (și prietenul său, deopotrivă), artistul nu este deloc prezent în expoziție.

Manifestarea are ca punct de plecare forma estetică și principiul care stau la baza *Coloanei infinite*, realizate la Târgu Jiu, în 1938. Coloana, înaltă de 29,3 metri, alcătuită din 15 elemente romboidale, cu un semiromboid în vârf, servește ca referință directă pentru unele dintre exponate. În plus, *Coloana infinită* este, pentru noi, un criteriu de selecție în funcție de care am ales lucrările ce urmau să fie expuse.

Expoziția însăși este parte a unor astfel de șiruri secvențiale. Ea urmărește ideea infinitului, cea pe care, prin repetarea unor elemente similare, Brâncuși a dus-o, concret, până la o înălțime considerabilă, pentru ca, prin înjumătățirea ultimului element romboidal, s-o lase, abstract, nesfârșitului. Expoziția conține proiecte artistice care, (măcar) formal și conceptual, i se aseamănă. Investigațiile noastre de teren, împrumutate din arheologie, presupun o metodă prin care lucrări din diverse contexte tematice sunt dispuse în așa fel încât să se confrunte liber, pe baza unor puncte comune (comparabile), pe care, totuși, le au. Pe lângă infinitul linear care pătrunde în lumea noastră, din infinit venind, și apoi o păărăsește tot spre infinit

îndreptându-se (tot așa cum o face și *Coloana*), prim-planul aparține fenomenelor ciclice. Sau întâmplărilor recurente, care se înșiră ca mărgelile și, precum acestea, nu au nici început, nici sfârșit. Multe dintre fenomenele naturale țin de astfel de întâmplări repetitive. Timpul care trece are, pe lângă nesfârșirea lui lineară, și trăsătura unei repetiții ciclice.

O meditație care își caută structuri poate lega fenomene și întâmplări dispartate, transformându-le în succesiuni cauzale și temporale. Iau naștere, astfel, narațiuni structurate care dezvăluie, cronologic, o istorie. Dar și care își fac din faptul petrecut o premisă a ceea ce e pe cale să urmeze.

Atât timp cât această procedură pe care am adoptat-o pare să fie una rațională, dorim, prin intermediul expoziției *Șiruri secvențiale*, să propunem și o altă abordare, una paralelă. Susținem, astfel, simultaneitatea: aceea a derulării istorice a operelor artistice cu prezența lor actuală. Pledăm pentru un *aici și acum* al fiecărei opere de artă. Prezența aceasta rezidă în forța estetică pe care opera o desfășoară în momentul percepției ei și pe care, rezonând cu impresia ei senzorială, o radiază în reflecție. Important pentru noi nu este, așadar, să stabilim o legătură causală între lucrările expuse, ci să indicăm asupra faptului că toate lucrările au fost create dintr-unul și același interes, dintr-o fascinație comună. Prin urmare, *Șiruri secvențiale* ridică și problema perenității existenței umane, a arcului temporal în care este cuprinsă viața unui om. Adică una dintre problemele fundamentale ale artei.

The exhibition Sequential Strings in the Timișoara Art Museum is a homage to Constantin Brancusi and an important feature of Art Encounters.

The exhibition revolves around the aesthetic and intellectual impact of Endless Column, constructed in 1938 in Târgu Jiu. Brancusi is not represented in the exhibition aside from one small photograph, on which he drew, indicating the position of the column for Ștefan Georgescu-Gorjan, his friend and the chief engineer of the project. The column itself is 29.3 metres high and built of 15 rhomboid shapes, crowned by a half-rhomboid at the top. It is directly referred to in several of the artworks on display. In fact, the Endless Column became a criterion that we used in our selection of works.

As such, the exhibition itself forms part of a sequential string. Brancusi's conception of endlessness was articulated in structures that repeated similar elements to create a larger sculptural form, which ended at the top in a half-form, suggesting its continuation into infinity. The exhibition traces this idea by presenting a variety of formally and conceptually similar artistic projects. Our archaeological field research takes an associative approach, via different thematic arrangements rather than with reference to purely formal or aesthetic considerations. In addition to Brancusi's vision of linear infinity—suggested by the column's emergence from one infinity and

disappearance into the same infinity—cyclical phenomena became of great interest to us. Recurring, repetitive events, which do not have a beginning or end, like a string of pearls. Many natural processes take this form. The passage of time can appear to take place in a linear fashion, but can also appear as a circular repetition.

Our thought processes seek structure, connecting and linking individual phenomena and events into temporal and causal relationships. This is how structured narratives form, chronological histories that conceive of certain events as pre-conditions for subsequent ones.

In so far as this process still seems reasonable, we would like Sequential Strings to illuminate another, parallel line of thought. We argue that there is both a contemporary presence or a "here and now" that runs parallel to each work of art's historical development. This presence is based on the work's aesthetic power, which unfolds at the moment of perception, and continues to expand afterwards via reflection on our sensory impressions of it. As such, we are not concerned with organising works in a temporal, causal manner. Instead, we seek to show that all works have developed out of a comparable interest and a similar fascination. Sequential Strings is therefore also concerned with questions of human existence, the duration of a human life. It is one of the fundamental questions of art.

↑ Rosa Barba, *Only Revolutions*
(...less abstract symbols...), 2015

→ Gert and Uwe Tobias, *Untitled*, 2015

↑ Vedere din expoziție/Exhibition view

↑ Ilona Kálnoky, *Column*, 2009, Vedere din expoziție/Exhibition view

→ Mircea Cantor, *Epic Fountain*, 2012

INSTALAȚIE UMEDĂ

HUMID INSTALLATION

Galeria Geam MAT / Geam MAT Gallery
Muzeul de Artă Timișoara / Timișoara Art Museum

PROIECT DE ARTIST / ARTIST PROJECT: Ana Lupaș

1970, Mărgău, Transilvania

Cca. 20.000 m²

Material textil, stâlpi, sârmă și 15 canale săpate în pământ

Adaptare pentru „Europa, Europa”. Das Jahrhundert der Avantgarde in Mittel- und Osteuropa

1994, Ausstellungshalle Bonn, Germania

2,90 m x 4,50 m x 4,50 m

Material textil, acrilic și 20 recipiente (echivalentul canalelor săpate în pământ)

Martori pentru „Art Encounters”

2015, Geam MAT, Muzeul de Artă, Timișoara

2,62 m x 1,65 m x 1,52 m

- Video „Europa, Europa”. Das Jahrhundert der Avantgarde in Mittel- und Osteuropa
- Recipiente, Bonn, 1994
- Material textil, Mărgău, 1970

Instalația umedă datează din 1970, propusă ca acțiune vastă, amplificând o operă anterioară, *Covor zburător* din 1966. Anvergura acțiunii a fost dată de limbajul cantității și participarea a peste 100 S (subiecți). Conceptul s-a verificat a fi nu numai suficient pentru a produce o operă, dar apt de a programa o vastă acțiune fundamental novatoare. Situația artistică programată necesita o exprimare explicativă cu efecte formative, dând răspuns nu numai la întrebările: cine (artistul cu noul său statut)?, dar și pentru cine?. Individul (S) în acest caz nu este el însuși decât cu condiția de a fi în același timp și celălalt. Sub acest aspect, el este unul și mai mulți deodată, validând caracterul unei asemenea cooperări. Gesturi care țin de o anumită tradiție, consacrată de milenii, sancționată ca atare de conștiința comunității umane, sunt transfigurate și convertite în act artistic, căpătând valoare simbolică ca fundament al înseși condiției specifice particulare omului. Percepute de conștiința subiecților (S/100) în noua lor ipostază (operă de artă), aceste gesturi ale obiceiului omenesc câștigă prin simplitatea lor esențializată, semnificația eternă și universal umană, totodată profund etică, care pune în valoare permanența actului uman al muncii în succesiunea generațiilor care se recunosc în propriul simbol. Destinația înaltă

Humid Installation dates back to 1970. I conceived it as a vast action, covering large expanses of space, for Margău village in Transylvania. The work represents the extension of an older action, entitled *The Flying Carpet*, which took place in the Grigorescu district of Cluj in 1966.

To achieve *Humid Installation*, I worked both with a participatory model (over 100 persons were involved) and the principle of “re-contextualization”: the domestic gesture of hanging out the laundry was invested with new functions and meanings. The installation was predicated on the idea that based on two stable coordinates—space and time—it could keep on developing, virtually to infinity. I assigned myself the role of an initiator—during the action, the participants held this position, under the aegis of a social practice that consisted of an aesthetic model. *Humid Installation* rallied an entire community together in one action and in a particular place, focusing on aspects that acquired a unique value, both historically and socially.

The amplitude (volume) of the action was given by the dimensions the work acquired through the participation of over 100 subjects. The concept proved to be correct for producing an “oeuvre” and it also proved to be suitable for planning a massive action, theoretically innovating. The programmatic artistic situation provides us with an answer to two questions: Who (the artist in her new status) and for whom?

In this context, the individual (S) can no longer be himself or herself without concomitantly also being the others. From this perspective, he/she is simultaneously one and many, attesting to the specificity of such a cooperation. Behavioural patterns, engendered by a tradition that has been validated for several millennia by being kept alive in the community’s consciousness, acquire a new form and turn into an artistic act; thus, they gain a symbolic value representing the basis of the peculiar conditioning of human existence.

a purificării, prin spălat, se împlinește astfel ca act estetic de către fiecare individ, care prin acest simbol se simte integrat în comunitatea umană.

Rezultatul demersului din 1970 a fost un moment unic, repetabil ca intenționalitate, irepetabil ca aspect final; în 1994 *Instalația umedă* a suportat o operație de „restaurare”, de punere „în conservă”. Declarată ca formulă rezultată din constrângere (expunerea în interior) și restrângere (suprafața 25 m²) păstrează mobilitatea și efemeritatea, protejează valoarea identificării acelei activități cu destinație, în primul rând practică, înscrisă în circuitul banal al operațiilor cotidiene și anume întinderea pânzei la uscat, investită în acest caz cu putere de simbol. Echivalează canalele săpate în pământ cu recipientele care primesc și ultima picătură de umezeală subliniată în această nouă situație cu un adaus de sângerieu.

Instalația umedă se cere citită raportat la modul meu de percepere în această perioadă a perimetrului artistic mondial ca static (nedeclarat ca atare) stabilizat în concept. Am abordat ca soluție proprie în ultimul deceniu și jumătate, pentru a nu veni în conflict cu mine însămi, numai intervenția, aici încadrându-se „restaurările” sau „conservele”.

As this new status (as a work of art) is consciously perceived by the subjects (100 S), these traditional behavioural patterns acquire, by virtue of the simplicity of their basic structures, a timeless and universal significance, as well as a profoundly ethical importance; they represent a form of expressing human labour, as it is handed down across generations, allowing the latter to recognize, again, themselves in their own symbol. Thus, the ultimate goal of linen washing is achieved, for each individual, through an aesthetic act, enabling these subjects to identify themselves, through this symbol, as members of the community.

The result of the concept launched in 1970 was a special moment which proved to be repeatable in terms of its intentionality and unrepeatable in terms of its finality; in 1994, *Humid Installation* underwent a conservation process (in the sense of a “tin” enclosing things as they were). As a formula that is entailed by a limitation (indoor exhibition) and a condensation (an area of 25 m²), the installation maintains its mobility and its ephemeral character; it also acknowledges the value of this peculiar activity, primarily as a practical gesture that pertains to the rhythm of daily chores, such as hanging out the laundry—which, however, is endowed here with the force of a symbol. The installation also transforms the trenches dug in the ground during the action of 1970. Vessels become the containers of the very last drop of humidity, which, in the new situation, becomes visible through a drop of blood—red (crimson).

Humid Installation should be read in conjunction with the vision I have had, during this period of the 1990s (as well as in 1985), about art and its universal borders, namely, that it was static. That is why, over the course of the past decade and a half, I have consistently adopted this kind of intervention, as a personal solution, for avoiding to get into conflict with myself, in this of all places, where I agree with “restorations”.

(1994)

SINAGOGA
CETATECETATE
SYNAGOGUE

RO

Din Cartierul Cetate a pulsat, secole de-a rândul, inima Timișoarei. Clădiri baroce elegante, monumentale palate Secession, dar și Sinagoga de pe strada Mărăști au fixat reperele unei cartografii privilegiate. Ridicată între 1863 și 1865 după planurile arhitectului vienez Ignaz Schumann, Sinagoga din Cetate a avut parte de două inaugurări: prima, în 1865, a doua, în 1872—aceasta din urmă fiind făcută de împăratul Franz Josef.

Cu o arhitectură eclectică, specifică ultimelor decenii ale secolului XIX, Sinagoga îmbină armonios elemente maure cu un simbolism emblematic pentru cultul mozaic. Impresionantă (și) ca dimensiune, cu o fațadă din care se ivesc două turnuri mari (și construită din cărămidă aparentă ce alternează cu ceramică smălțuită), Sinagoga reflectă puterea economică a comunității evreiești din Timișoara celui de-al XIX-lea veac.

Fiindcă astăzi nu mai este folosită ca lăcaș de cult, clădirea este deschisă publicului, oferind acestuia, cu generozitate, concerte de cameră, spectacole de teatru sau conferințe. Din 2009, a fost gazda Festivalului Internațional de artă media, muzică experimentală și electronică „Simultan”.

EN

It was in the Citadel district that the heart of Timișoara beat for several centuries. The elegant Baroque buildings, the monumental Secession palaces, and not least the Synagogue on Mărăști Street set the tone of a privileged area. Erected in 1863–1865 after a design by the Viennese architect Ignaz Schumann, the Citadel Synagogue enjoyed two official openings, the first, in 1865 and the second, at which the Emperor Franz Josef presided, in 1872.

Built in an eclectic architectural style characteristic of the later decades of the nineteenth century, the Synagogue is a felicitous combination of Moorish features with standard Jewish symbols. Impressive (also) in its dimensions, and with a façade from which rise two large towers (and constructed of plain bricks alternating with glazed tiles), the Synagogue reflects the economic power of Timișoara's Jewish community in the nineteenth century.

Since it is no longer used as a place of worship, the building generously welcomes the public in for chamber concerts, plays and lectures. Since 2009 it has every year hosted the Simultan International Festival of media arts and experimental and electronic music.

PERETELE

THE WALL PROJECT

Sinagoga Cetate / Cetate Synagogue

Scenariu pentru proiectul *Peretele*: Audio cd, produs în cadrul expoziției *green box*, Galeria Trafó, Budapest, 13 mai–13 iunie 2004, curator Livia Páldi.

Script for The Wall Project: Audio cd, produced for *green box* exhibition, Trafó Gallery, Budapest, May 13–June 13, 2004, curator Livia Páldi.

INSTALAȚIE DE SUNET / SOUND INSTALLATION:

Ioana Nemeș

ORGANIZATOR / ORGANIZER:

Art Encounters

EN

R*: Let's see... an interview with the Romanian artist Ioana Nemeș, on 24 April 2004. It's 12:35 pm. How old are you?

IN*: *In March, on 23, I've made 25.*

R: 25... You are at the beginning of your career...

IN: *You could say so...*

R: So, well... we're both going to speak a horrible English, the European one...

IN: *Yeah... neither British nor American...*

R: I saw one photo with your *Wall Project* and it made me curious to find more about it; why would someone do that on his wall at home, and all that... but let's start with the

beginning... you've practiced sport... high performance sport actually...

IN: *Yeah, I did handball for almost 9 years. It took me all my childhood, but it was extremely fun... things got more serious when I was selected in the senior team, the big one, from the local sport club Rapid, and then at the Romanian junior national team. From then on, every game was becoming serious, there were a lot of money involved in it, and I could no longer play freely and irresponsibly as I used to do.*

R: You experienced somehow the passing from innocent playing, to the more responsible, professional one...

* R = Reporter
* IN = Ioana Nemeș

IN: Yes, but I couldn't say that I was suddenly more responsible on the sport field... actually I never was... I never understood how one could play after some over-rehearsed scheme... these are things invented by the coach, because he is frustrated that he cannot participate directly into the game... and he wants to control somehow what is going on the field... that's why, when I was playing I didn't care at all what the people who were outside the field were saying... because it's such a difference being outside or inside the field...

R: How come that you turned on to art?

IN: Because I had a serious knee accident, and I had to do an operation, and then an exhausting physical training for recovery, that at the end didn't turn out to be a success... So, instead of trying to play a mediocre handball, I decided to stop altogether and start something else... something that had nothing to do anymore with the handball game. I remember that everybody was shocked at my radical decision... but I just did it, you know... without thinking too much...

R: And why ART?

IN: Well, it wasn't such an alien decision as one may think... after all; I used to draw a lot before starting the Art University. I used to draw hundreds of faces, trying to make it as beautiful as possible... and then with my brother we would arrange a sort of a beauty contest, and give marks, and finally after hours and hours of serious deliberations, we would choose Miss Whatever, from whatever country and with whatever hobbies, and so on... and then, later, I started the music boys band phase...

R: The boys' band phase?

IN: Yeah... in which I would pretend that I'm the manager of a boy's band, and invent them from the scratch... giving names, ages, and hobbies... And make a lot of drawings with them in a concert, with them at the restaurant taking a dinner, with them in a teenager magazine... Hundreds of drawings with my band having success after success... I was completely mad about it...

R: Wow... it's like trying to control the mass-media power... of manipulating...

IN: Yeah... I didn't like to be manipulated, so, to defend myself I tried in turn to manipulate an invisible audience that would consume in a way my drawings... It's a great pity that I don't have them anymore... I've lost them...

R: Did you use to make only drawings?

IN: No, when I grew up, I started to experiment with the oil painting... It was fun, because I had no training at all, no artistic background...

R: And what kind of paintings were you doing?

IN: I used to cut out small details from the magazines... and then to stick them on a paper, to make a collage... I loved to take out an object from its original context, and by replacing its context, to change its initial meaning... things like that...

R: But how did they look?

IN: They were big oil paintings, either black and white, or extremely colorful... and with an expressionism touch...

R: Do you still have them?

IN: No, I gave them to my best then friend, Kate who now is somewhere on a cruise ship teaching fitness... I've lost track of her...

R: Hmm... thinking about these two apparently incompatible worlds, do you find any similarities between sport and art?

IN: Between sport and art? Probably the schedule... the fact that you have to work hours and hours to be able to do something valuable in the final act, being game... or exhibition... then, the fact that you travel a lot... all this routine... But, what makes

things different now, is that when you come back from such an expedition, you don't know anymore if you lost or won... so the confrontation is not so direct as in sport...

R: Yes, but here the public becomes in a way your main opponent...

IN: Yeah... and the public is usually very cozy...

R: And then you entered into the Art School...

IN: Yes, a lot of big frustrations of not having money to buy films... so, I used to draw the photos that I would like to make it... a lot of day-dreaming... till my professor, Iosif Király gave me some films and so, I started to seriously think about doing pictures...

R: What was the influence that Ioji, your teacher, and one of the most important Romanian contemporary artists, had upon you... and upon your generation?

IN: Well, he was actually the one who showed us that photography meant something more than image, something more than shapes and color... he introduced the terms "philosophy" and "conceptual photography" in our vocabulary... thus we started to think before we would push the button... also I borrowed a lot of nice books from his library... I think we were quite lucky to have him... because, apart from that, the school system is bullshit from the bottom up... you have to ask yourself why some of the best students never finished their studies... because the system prefers only mediocrity... that's why... it's not flexible for those who deserve it...

R: I know that you've been expelled in your turn, from the University...

IN: Yes... it was a stupid thing...

R: Why did they do that?

IN: It was just before finishing my last year and my university degree... and I had an artistic residency in Vienna, and I wasn't careful enough with the rules of the system, and so I underestimated its seriousness... something like that...

R: I would like to talk with you, about the phases you passed through, in discovering photography... you wrote that you perceived it somehow, organically...

IN: At the beginning I felt that the photographs could be "tasted" through the gustative analyzer... that you can feel its taste in a way or another... I really thought that, similar to the perfumed small trees that you have in the car in order for the air to be fresh all the time, photographs could be consumed... and I did, perceived it organically... And then, later, I started to ask myself a lot of questions, and was thinking of what I was doing... So I began to make some stupid series, like for example, a chewing gum stuck on different materials, that would play the role of a small, frustrated fluff... or, the "dead objects" series, in which I draw with a chalk on the street—pavement, the contour of different objects that were supposed to be a sort of VIP's in Romania, you know, pretzels, cell phones, bingo tickets, platform shoes... that kind of stuff... and then, taking pictures of these drawings in a manner of a criminal police report... pretty naive...

R: And after all those experiments...

IN: After all those experiments, I asked myself why I was doing it? Why ART? I mean, thinking of my different background... I saw art as a slippery domain, with no clear rules or borders, a domain that one cannot grasp totally its meaning... being so diverse and chaotic. I perceived art as a battlefield of ideas and shapes and colors, where everyone is the winner and at the same time the looser...

R: Were there any simple classifications as in the soccer newspaper?

IN: No, there are, but they are not made based on the artistic (conceptual) value of the artwork, they rely on its packaging quality, its marketing support...

R: But aren't these part of the capitalist art market?

IN: Yes... and I'm angry, because it is supposed that a Romanian (or East-European) artist doesn't have the financial courage, so to speak... to produce... a huge pink sheep... or a lamb... imagine! A 12 meters pink sheep in the middle of Bucharest, in front of the National Theatre!

R: Yes... but this sounds like a disappointment of purely not having the money to make such a giant sculpture.

IN: No, but it's also about Western expectations of the East's resources... about the limitations that we have in producing such a, financially demanding sculpture... or anything else. It was just an example.

R: Yeah... but those limitations brought the creativity at its utmost level...

IN: I would say that the system in which I live is highly creative, that political corruption and bureaucracy are in their own sense, highly creative... that the insecurity of tomorrow is extremely creative... all this stuff makes others and me as well, creative...

R: But now, McDonald and its system has a lot of admirers in Romania...

IN: It's true... we have to enjoy the freedom till we have it!

R: Back to your Wall Project... How did it appear?

IN: I was looking for an answer to the question: "What am I doing here?" and I began to observe and analyze my efficiency in producing whatever I was producing... I started to look at myself as a kind of a utopian, unhelpful machine that needs gasoline in order to function, to produce inefficient art works.

R: Why do you call it inefficient?

IN: For the simple fact that on a basic level, in a normal working day, people don't need art... only at weekends, you know, when they finish their jobs and are looking for picnic... even then, people can easily dispense with art and go to a picknick or to a soccer game... or worse, watching TV programs... In fact, ART is the first one, to be cut off, if in a TV schedule, something has to be cut off. I mean it's reality... So, I call my products inefficient and utopian because, even if there is no clearly demand from the public, I still produce it...

R: Why do you produce it? Why are you making art?

IN: First of all, because I hate to be in a rigid system... I hate to be only a machine that functions in a previously definite environment. And then, I dislike expectations of any kind... when I'm faced with expectations I just play against them... And also because, my imagination is so impractical, that I feel that I cannot fit easily into some fixed directions.

R: But you also managed to work after some directions... the last Christmas tree that you made for the Save the Children contest, was called Shopping Mountain, right? And it was a powerful visual object, a shopping bag transformed into a luxuriant mountain, where fashion addicts and glamour consumers tried to survive in an aseptic, yet rich world...

IN: I loved a lot that tree, because, even if it looked very stylish and beautiful, I managed to bring a critique towards consumerism... towards the spectators... that were very much alike those shopping addictive characters from my mountain... And that's why they didn't like it... but I was happy that I could break the routine, and as a Trojan horse, enter in the middle and deliver my message... But coming back at what you said about working in accordance with outside directions, a creative brief, so to speak... depends a lot on how flexible things are... and, most

important, "Who is making the rules?" and "For whom?". Anyway I had to have the freedom to interpret those rules, to change their meanings. If I feel like it...

R: Do you enjoy strict rules? Those limitations...

IN: Yes, I do... but they need to be logical, to have a common sense, I mean, to give creativity space to breathe... Limitations, for an overly creative person, could help, in focusing on one point only... in concentrating the energy, in order to become more powerful...

R: We have to start talking about The Wall Project...

IN: Of course...

R: Can you briefly describe it?

IN: Physically, The Wall is my wall from where I live, a normal wall that I use as a huge bulletin board similar to the one used in offices, in order to discipline my activities... So, I decided to divide my wall in two parts: the right side represents the entries, notes pointing at "To Do" projects, and the left side, showing the "Exit," done projects. The idea is to move the notes that represents unrealized projects, ideas that exist only on paper as sketches, from the right part of the wall to the left one, means realized projects that met the public in galleries, magazines, net articles and so on... And then I take photographs every time when something is changing onto the wall. Thus, I document this difficult process of turning ideas into reality...

R: Why do you name it difficult?

IN: Because it's so difficult to transform ideas into reality. Sometimes, I wonder why the human brain is so equipped with such a fruitful imagination, if the reality can't deal with it. To put it simply, the society in which we live doesn't need so much creativity, or is not able to fully profit from it... I feel that it's an enormous waste of human creativity because the capitalist structures love only to package their products with it, but not to use it... you know, efficiency, calculability, predictability and... control, these four words that describe any business and its economical success, have nothing to do with creativity...

R: Think of those ideas that were never written on paper... and thus, are lost...

IN: No, great ideas have the quality of coming back, in one way or another...

R: So, in your Wall Project you try to push yourself, to force impalpable ideas to become real, to materialize them into projects, that further meet the public. How many projects succeed in shifting from the left side of the wall and becoming reality?

IN: Not many... there are one, two or maximum three projects per month, but that depends a lot on their size, complexity and budget required... Totally, there are around four or five important things per year...

R: You started The Wall Project three years ago, right?

IN: Yes.

R: I've seen some old photos of it and it looks so chaotic... and so primitive...

IN: Yes, I love those pictures in which everything was so untidy, disordered and chaotic... I love to watch how the process is going on, how things got disciplined and how, the small notes on the wall become standardized and systematized. How, by adding certain colors in accordance with the features of the projects, yellow for books that I read, blue for projects realized together with somebody else, red color for exhibitions, green one for mass-media appearances, and so on... Also for the fetus-like-projects from the right part of the wall, now they are displayed in accordance with their characteristics: big, small or medium in size, and urgent or long-term projects, important or less important.

R: Looks like history is happening really fast onto your wall...
 IN: Yes, it's a home made fast-history...
 R: What you are doing on the wall, the fact that you try all the time to rationalize the process, to make it more efficient... Aren't you afraid that by introducing this counting process of your daily artistic activities, you could diminish their quality? I mean... by trying to make many projects, fast, and superficial, only in order to have activities onto the wall?
 IN: Yes. You're right. The Wall entails that risk... but this is the tendency of any system that is multiplied, and as you see, I do have no intention of exporting the wall...
 R: But you do export it... when you show it to the public, when you print hundred of copies with its pictures. Why did you choose to multiply this CD in 500 copies? Why not present only the original, in the gallery space?
 IN: I did it because I wanted the public to take it home with them... to listen to it relaxed on a sofa, in their familiar environment, and not in the noisy context of an opening. You know that at the opening, it is relatively difficult to concentrate on someone's works, so usually you just come back the next day to take a closer look at the works. It's like this... in openings people socialize, drink wine and eat cookies. I hate that, because there is a general tendency towards entertainment, and art galleries run this risk too...
 R: What you underline here is the lack of seriousness in today's society...
 IN: Yes... even the most dramatic, revolutionary and extremist opinions will be homogenized by this entertainment tendency, generated by the entertainment culture of our century. Look into history, how conceptual anti-system statements have been classified, labeled and finally sold as a fancy commodity. Because there is a predilection in nature towards equilibrium and horizontality... towards acceptance...
 R: But aren't you looking for stability also? In your Looking for stability photographic series, I felt this urge towards normality and stability...
 IN: Yes, because of my family context... I grew up in a disturbing both physical and psychological environment, taking in consideration the fact that my mum was suffering from the mental illness schizophrenia... and now, also my twin brother, Bob has it... due probably to the context in which we grew up, but also to the inheritance issue of this disease.
 R: And your father?
 IN: Wow... he was more than invisible, and when he wasn't, he could not understand what was his role in the family, and used to destroy everything... especially the communication between us... But anyway, we inherited his prolific imagination; you know... he is an engine inventor...
 R: Mom, that's sound like a Hollywood story...
 IN: Yeah... Hollywood, but mother fucking real...
 R: So, you look all the time for stability, also in your Wall Project...
 IN: I'm looking for dreams that can be can be turned into reality... I need to count realities that were made of dreams...
 R: Ioana, aren't you afraid that, because of the family background with schizophrenia, you could also not be able to figure out what is reality and what is not?
 IN: Yeah... I'm scared to death of not being able to make the distinction between virtual, imaginary life, and the real one... But

somehow, with The Wall Project in front of me everyday I'm assured that I do live in reality... that I'm able to make things happen, and enjoy the process of ideas "becoming reality"...
 R: What are your dreams?
 IN: My dreams?
 R: Yes, your dreams...
 IN: My dreams related to reality, those that concern my real life are pretty naive, and consist in realizing a legal platform (it can be an art magazine, an art gallery or whatever) in which, I could invest further dreams... But if by "dreams" you meant hallucinations, dreams that come from my black box, I mean the ungovernable subconscious, then I do have a place, a virtual one in which I hide when I'm facing a problem bigger than me...
 R: Can you describe this place?
 IN: It's a perfect hospital room... It's a beautiful super white room with fresh air and green sparkling from the outside landscape. Next to my bed, there is a table, a white one with metal legs, and with a transparent, perfectly hygienic glass of mineral water on top of it... and some red flowers, or better some purple flowers... In this room the temperature is always perfect, not too cold and not too hot... And here I am, on the bed, breathing the fresh, mentholated air that comes from the oxygen mask, which is made from a special transparent rubber with some small, geometrically arranged holes... And outside, through a big window I can see the green leaves, the olive and the bright yellow ones and the sparkling sunbeam that passes through them... and touches my face... stuff like that... it's a normal happy environment... I think...
 R: But aren't you afraid to be alone?
 IN: But if you look deeper, we always are alone in a way or another... especially in a physical suffering...
 R: I saw that in your project you started to mark the notes on the wall with colors, in accordance with their features. What do you think about colors, and, which is your favorite?
 IN: Colors are useful to signalize the difference between distinct categories at least; this is their function in The Wall Project. But colors are more important and valuable than that... definitely, I see colors as some, letters from an alphabet which can be used in a special language... and, to research on that language, could be more than fascinating, since it has to deal not only with systems that form a language, but also with psychology, and the human subjective attitude towards color. I'm fascinated by colors.
 R: And your favorite color?
 IN: I usually, have a group of colors that is changing simultaneously with my growing, and life experiences... for example the last year's colors were purple, olive green, silver, white and perhaps dark pink... but I don't know what colors I would have in mind this year... maybe silver, grey, black, white and some others colors...
 R: Your colors look black and white this year...
 IN: I love black and white... they give space to the concepts...
 R: I think that the end of our interview is coming closer, so... I would just let you finish...
 IN: Why me? I don't like the endings... being so pathetic...
 R: Yes... but any beginning has its ending...
 IN: Yes... you're right...

BASTIONUL THERESIA THERESIA BASTION

RO

Istorii alternative se pot imagina cu ușurință. Dar nimeni nu poate ști cu certitudine care ar fi fost povestea Timișoarei dacă, în 1716, armata habsburgică (aflată sub conducerea prințului Eugeniu de Savoya) nu ar fi învins trupele otomane care ocupau urbea de 164 de ani. Așa a intrat vechea Timișoară într-o zodie mai prielnică. Și tot așa a început să se clădească istoria ei aparentă: cetatea în stil Vauban, cu nouă colțuri, construită de habsburgi pe proaspătul domeniu al Coroanei. Din vechea cetate au mai rămas câteva porțiuni care au înfruntat mărețe veacurile, fiindcă, începând din 1907, sub pretextul dezvoltării urbane, autoritățile au distrus trainicele-i ziduri. Cea mai mare porțiune rămasă în picioare este cunoscută sub numele de Bastionul Theresia. Este un spațiu care freamătă neistovit: trecutul civilizator și creativitatea perenă se întâlnesc la adăpostul unei fortificații menite acum nu să arate intrări ferecate, ci să se deschidă, încrezătoare, spre umanitatea caldă.

EN

Counterfactual histories are easy to imagine. But no one can know for certain what the story of Timișoara would have been if in 1716 the Hapsburg army, under Prince Eugene of Savoy, had not defeated the forces of the Ottomans who had been occupying the city for 164 years. Thus it was that the Timișoară of those days came under a happier star. And thus too its visible history began to be built: the nine-pointed Vauban-style fortress, constructed by the Hapsburgs in the Austrian Crown's new domain. Of the old fortress only a few sections have withstood the centuries to survive to the present day, since, from 1907 onwards, on the pretext of urban development, the authorities destroyed its mighty walls. The largest section to be still standing is known as the Theresia Bastion. It is a space forever humming with activity: the civilising past meets constant creativity in the shelter of a fortification whose role is now not to present barred entranceways but rather to open its doors trustfully to a living public.

MOMENTE COTIDIENE

EVERYDAY MOMENTS

Galeria Calpe, Bastion / Calpe Gallery, Bastion

CURATORI / CURATORS: Nathalie Hoyos / Rainald Schumacher

ARTIȘTI / ARTISTS: Joakim Eskildsen
Bogdan Gîrbovan
Alwin Lay
Andrei Pandeale

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

↑ Andrei Pandeale, Plimbând oglinda
prin Dorobanți / *Carrying the mirror
through Dorobanți*, 1984

Cu o precizie chirurgicală, aparatul foto excizează, în momentul declanșării, un instantaneu din fluviul neîntrerupt al evenimentelor. Fotografia transpune privitorul în locul și în timpul întâmplării captate. Acestuia îi e permis să vadă cu ochiul fotografului, să se uite prin vizor, să regleze vizarea. Fiecare fotografie este un decupaj din suprafața nesfârșită a realității și selecția unuia dintre o sută de alte evenimente. Momentul de dinainte sau de după nu mai au nicio importanță. Chiar dacă, ulterior, artistul fotograf își prelucrează fotografia, intensifică umbrele sau uniformizează luminile, modifică nuanțele culorii sau șterge unele amănunte. Chiar dacă întreaga scenă se înfățișează penibil și acribic. Chiar dacă e prelucrată digital și, astfel, i se manipulează esența. Tindem să credem, cu toate acestea, că, într-o fotografie, realitatea este cea care este și rămâne vizibilă.

O incursiune în realități diferite este ceea ce ne transmit fotografiile din expoziția *Momente cotidiene*. Ni se prezintă, aici, seria 10/1 a lui Bogdan Gîrbovan din anul 2008. Cele zece fotografii color ne dezvăluie garsonierele suprapuse ale unui bloc cu zece etaje din București. Aceste locuințe alcătuiesc una dintre mașinile de locuit tipice anilor 1960 și 1970, așa cum corespundeau ele, pe atunci, conceptului de sistematizare și modernizare urbană, menite să dea un acoperiș deasupra capului fiecărui membru al unei pături sociale tot mai extinse. Vizat este unul dintre multele blocuri triste și reci, în care oamenii rareori se simt ca acasă, într-un cămin al lor. Vizat este unul dintre multele vise ale sistematizării urbane în care, optimist, ca în toate utopiile sociale, omul este una dintre nenumăratele spițe de la marea roată pe care hopurile realității o rup. Dar care constituie și acum, la fel ca înainte, realitatea raporturilor locative ale societății românești.

O incursiune într-un cotidian care, în această formă nici măcar n-ar trebui captat, ne oferă, în schimb, selecția de fotografii

al lui Andrei Pandele. De la mijlocul anilor 1970, tânărul arhitect a urmărit, prin obiectivul său, viața, așa cum se defășura ea în Bucureștiul acelor ani. Printre altele, fotografiile lui ne arată și rănilor deschise pe care orașul le purta din cauza demolării unui cartier întreg în locul căruia urma să se ridice Casa Poporului. Andrei Pandele nu și-a putut oficializa fotografiile în timpul dictaturii comuniste. Astăzi, ele constituie adevărate documente istorice în amintirea unor vremuri triste și întunecate care, altminteri, ar risca să cadă în uitare.

Născut în 1984 în România, Alwin Lay a trăit realitatea dictaturii ceaușiste doar în primii ani ai copilăriei. În lucrările al căror specific concordă cu profilul Art Encounters, artistul se bazează pe relatări conform cărora, cu ocazia unei vizite a dictatorului, într-un măr s-au mai agățat și alte fructe asemenea, pe lângă cele care deja atârnavă, pentru a crea iluzia unei opulențe inexistente.

Din anul 2000 până în 2006, fotografii finlandez Joakim Eskildsen, însoțit de scriitoarea Cia Rinne vizitează comunități de rromi de pe cuprinsul Ungariei, Indiei, Greciei, României, Franței, Rusiei și Finlandei. Au locuit și au trăit în mijlocul acestora, au avut și au cultivat cu ei relații de încredere reciprocă, oferind publicului o incursiune într-o lume pe care noi, ceilalți, o cunoaștem doar prin intermediul unei tradiții orale vechi de sute de ani, dar și prin prisma zvonurilor și a prejudecăților legate de „țigani”.

Cei patru fotografi care expun sub titlul de mai sus au un punct comun. Lucrările lor nu sunt subiective sau părtinitoare, ei nu vor să releve sau să demonstreze ceva. Rolul fotografiilor lor este al unor documente vizuale care au luat naștere datorită unei empatii, dar și a unui mare respect față de absurditățile și căile fără de întoarcere ale vieții.

EN

↑ Vedere din expoziție/Exhibition view

With surgical precision, the camera isolates one moment from the endless river of events. The photo positions the viewer at the place and time of the captured event. Through the eye of the photographer, the viewer finds a rectangular box in which event and setting have been frozen. Each photo is an excerpt from the otherwise infinite surface of reality, a single selection from hundreds of similar events. It is neither the moment just before, nor just after. The photographer may also have manually altered light and shadow during the exposure process, changed the colour, or cut out entire elements. The entire scene may have been staged, precisely and with the utmost care. It may even be the case that the entire photo was later manipulated digitally. We are inclined to believe that reality remains visible within photographs.

The photographs in the exhibition Everyday Moments offer insight into highly diverse realities. One example is the conceptual 10-part series 10/1 by Bogdan Girbovan from 2008. Each of the ten colour photographs shows one floor of a 10-storey apartment building in Bucharest. The building is one of the anonymous apartment towers that were built all over the world throughout the 1960s and 1970s to make modern standards of living accessible to a broader social class. It is one of these sad and mercilessly functional apartment complexes in which humans rarely feel at home. They represent one of the many optimistic dreams of utopian planning, which regards humans as cogs and always fails in practice. Today, as yesterday however, they are still an important part of everyday life for hundreds of thousands of people living in Romania.

The selection of photographs by Andrei Pandele offers an insight into an entirely different reality. Beginning in the mid-1970s, the young architect recorded his life in Bucharest. His work reveals the wounds inflicted on the cityscape: the levelling of a whole quarter of a city for the later construction of the Casa Poporului (House of the People). Andrei Pandele was not able to publish the photographs during the dictatorship. Today, his images are important historical documents recalling a dark time. It would have been easy for these little-documented events to have disappeared into the abyss of oblivion.

Born in Romania in 1984, Alwin Lay only experienced the dictatorship of the Ceaușescu regime as an infant. In his work, produced specifically for Art Encounters, he draws from reports that on one of the dictator's tours, apple trees were embellished with artificial fruit in order to achieve the impression of healthy growth.

From 2000 to 2006 the Finnish photographer Joakim Eskildsen, accompanied by the writer Cia Rinne, visited members of the Roma and Sinti in Hungary, India, Greece, Romania, France, Russia, and Finland. He lived with them and was taken into their confidence. His images now provide insight into a world built from centuries of stories and rumours about the "gypsy life".

All four artists in the exhibition share a common trait. Their work is not ironic or mean, they are not seeking to expose or uncover anything. Rather, they have created visual documents that contain a tremendous amount of pathos. These documents communicate a great respect for the absurdities and inevitabilities of life.

→ Alwin Lay, *Craiova. Ionatan*, 2015

→ Joachim Eskildsen, *În căutarea rromilor (România), Codițele lungi, Târnăveni / The Roma Journey (Romania), The Long Plaits, Târnăveni*, 2000–2006

DINCOLO DE CORTINA DE FIER.
FESTIVALUL ZONA EUROPA DE EST

BEYOND THE IRON CURTAIN.
THE EASTERN EUROPEAN ZONE FESTIVAL

Muzeul Temporar de Artă Contemporană, Bastionul Theresia /
Temporary Museum of Contemporary Art, Theresia Bastion

CURATOR:

Ileana Pintilie

ARTIȘTI / ARTISTS:

Alexandru Antik
Ștefan Bertalan
Rudolf Bone
Geta Brătescu
Imre Bukta

Nenad Dančuo
Oskar Dawicki
Ion Grigorescu
Teodor Graur
István Kovács

Dan Mihălțianu
Dan Perjovschi
Lia Perjovschi
Eugenia Pop
Artur Tajber

Avdei Ter-Oganian
Gusztáv Ütő
Sorin Vreme

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

După aproape un sfert de secol, privind retrospectiv, efervescența artistică și culturală a Timișoarei pare uimitoare în contextul precarității mijloacelor de atunci. Dar speranța renăscută și gustul proaspăt, frust al libertății au dat un elan nesperat inițiativelor artistice și curatoriale.

Din punctul meu de vedere, tot ceea ce rămăsese neexprimat ani în șir trebuia acum să devină vizibil, să primească o voce și să fie dezbătut deschis; cum altfel, decât prin acțiuni stradale sau în spații mai mult sau mai puțin improvizate, în fața oamenilor avizi de dorința de a recupera spațiul public.

Intuiția că și alți estici semănau cu noi, că se aflau în situații mai mult sau mai puțin similare, a condus la imaginarea unui spațiu virtual—Zona, toposul unui fost lagăr, în care locuitorii împărtășeau aceeași istorie distorsionată. Corpul artistului devenea mijlocul cel mai simplu și la îndemână pentru a exprima angoasele, speranțele, ideile noastre despre artă sau despre societate, poate chiar despre spațiul public, ocupat tot mai mult de dezbaterile politice. Dar corpul era doar un „vehicul” al ideilor, un mediator între concept, expresie și tehnologie.

Zona Europa de Est a devenit un festival de performance art, desfășurat în patru ediții, între 1993 și 2002, dar în același timp o platformă pentru dezbateri de tot felul și pentru recuperări culturale și artistice. De aceea, cataloagele edițiilor succesive au fost încărcate de informații, de interviuri, comentarii, de texte critice. Din același motiv, în afară de programul artistic curent au fost organizate conferințe, discuții, expoziții retrospective,

In retrospect, nearly a quarter of a century after the fall of communism, Timișoara's cultural and artistic exuberance seems unexpected, given the period's scarcity of artistic means. However, the renewed hope and the fresh but raw taste of freedom have surprisingly boosted the initiatives of artists and curators.

From my point of view, everything that had been left unsaid for decades was now to be voiced, to be made visible and to be discussed in the open; what better way to do this than through street events, in more or less conventional venues, for an audience who was eager to reconquer the public space.

The belief that, like us, other Eastern Europeans were probably facing a similar situation, has led to the creation of a virtual space—the Zone, imagined as a former concentration camp, whose inhabitants shared the same distorted version of history. The body of the artist became the easiest means at hand to express our anxieties, hopes, ideas about art and society, perhaps even about the public space that was mostly occupied by political debates. Yet, the body was just a “vehicle” for ideas, a mediator between concept, expression and technology.

The Eastern European Zone has become a performance art festival, organized four times between 1993 and 2002. At the same time, it has also served as a platform for various debates and for an artistic and cultural reawakening. Thus, the catalogues corresponding to the four consecutive events are rich in information, interviews, comments and critical reviews. In addition to the current artistic program, various conferences, debates and retrospectives were

până ce totul a devenit mai dens și mai încărcat cultural, a putut crea referințe.

Tatonările curatoriale, ideile și proiectele în curs au condus la apariția unui eveniment multimedia, Pământul (1992), care a pregătit de fapt terenul pentru apariția festivalului. Luând ca referință acest material—familiar, dar și ostil—un grup de artiști au lucrat izolați pe durata a trei zile în spațiul fabulos al viitorului Muzeu de Artă, o glorioasă ruină în acel moment.

Ineditul conceptului, provocator pentru toți participanții, răspunsul neașteptat al artiștilor și modul lor de a lucra, dar și deschiderea evenimentului și contactul direct al publicului cu instalațiile neobișnuite și acțiunile, ce se succedau unele după altele, au adus o noutate absolută în spațiul artistic și curatorial românesc. În egală măsură frapantă a fost și prezența/absența măreței instituții—ruina unui fost palat al guvernatorului austriac, în curs de transformare în muzeu. Cadrul acesta instituțional doar enunțat—în fapt un imens schelet—a pus pentru prima dată problema instituțiilor culturale și artistice și totala lor absență de facto din peisajul artei contemporane românești.

Festivalul Zona a creat o platformă pentru arta contemporană și a contribuit la reinventarea unui mediu artistic, sterilizat de stereotipurile gândirii comuniste. A fost, în anii 1990, printre puținele „instituții” de acest tip din România și s-a bucurat de o considerabilă audiență, fidelizând un public tânăr, în căutarea unor poziții critice și a unor dezbateri teoretice pline de sens.

organized, until everything became culturally diverse and more intense, thus creating points of reference.

The curatorial ventures, the constantly developing ideas and the ongoing projects have led to the appearance of a multimedia event—The Earth (1992), which actually laid the foundation for the emergence of the festival. Taking their cue from this familiar but hostile material, a group of artists had worked for three days, isolated in the fabulous space of the future Art Museum, a glorious ruin at the time.

The novelty of the concept (a challenge for all participants), the unexpected response from artists and their working methods, as well as the openness of the event and the public's direct contact with the unexpected art installations and the successive performances have all refashioned the Romanian curatorial and artistic space. Equally striking was the presence / absence of the impressive building—the ruin of the former palace of the Austrian Governor, soon to become the Art Museum. This apparent institutional context—in reality an immense skeleton-like structure—first raised the issue of cultural and artistic institutions and their total de facto absence in the context of contemporary Romanian art.

The Zone festival has created a platform for contemporary art and has contributed to reinventing an artistic means of expression turned sterile by the stereotypes of communist thinking. In the 1990s, this event was among the few “institutions” of its kind in Romania, being widely appreciated by a young audience in its search of critical stances and meaningful debates.

↑ Zone 2, A. Ter-Oganian, *The Forward Gallery*, 1996

→ Zone 1, I. Bukta, *Untitled*, 1993

GALERIA
PYGMALIONTHE
PYGMALION
GALLERY

RO

De Timișoara secolului XVIII amintește Casa Artelor, cu ornamentația ei barocă. Primul ei proprietar a fost Johann Lechner, un curelar civil. În 15 martie 1815, la inițiativa lui Josef Klapka, a luat ființă aici prima bibliotecă dotată cu o sală de lectură din Imperiul habsburgic. În 1888, Uhrmann Heinrich a tipărit, tot în această clădire, săptămânalul în limba română *Foaia de duminică*. Redeschisă publicului în 2006, după restaurarea făcută de arhitectul Șerban Sturdza, clădirea de patrimoniu este astăzi gazda Galeriei Pygmalion și a Casei Artelor (centru cultural multidisciplinar, cu spații pentru expoziții și spectacole). Totodată, adăpostește Ordinul Arhitecților din România, de parcă ar vrea să sugereze, prin expresivitatea ei individualizată, că arhitectura se intersectează, nu o dată, cu arta.

EN

Eighteenth-century Timișoara is recalled when we contemplate the House of the Arts and its Baroque ornamentation. Its first owner was Johann Lechner, a local master leatherworker. On March 15, 1815, on the initiative of Josef Klapka, it was here that the Hapsburg Empire's first library with a reading room came into existence. In 1888, still in this building, Heinrich Uhrmann typed the Romanian weekly Foaia de duminică [The Sunday News-sheet]. Reopened to the public in 2006 after a programme of restoration carried out by the architect Șerban Sturdza, the building, part of Romania's national heritage, today houses the Pygmalion Gallery and the House of the Arts (a multi-disciplinary cultural centre that has rooms used for exhibitions and performances). It is likewise home to the Romanian Order of Architects, as if it wished to suggest, through its very individual form of expressiveness, how frequently architecture and art intersect.

CERCETARE DE BAZĂ: DE UNDE VENIM? CINE SUNTEM?
UNDE NE ÎNDREPTĂM?

BASIC RESEARCH: D'OÙ VENONS-NOUS?
QUE SOMMES-NOUS? OÙ ALLONS-NOUS?

Galeria Pygmalion / Pygmalion Gallery

CURATORI / CURATORS: Nathalie Hoyos / Rainald Schumacher

ARTIȘTI / ARTISTS: Ion Grigorescu
Mihai Olos

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

De unde venim, cine suntem, încotro ne îndreptăm sunt întrebări existențiale la care cotidianul, așa cum nouă ne este cunoscut, nu poate răspunde. Astfel de întrebări metafizice nu mai erau, la sfârșitul secolului XIX, atunci când Paul Gauguin picta în Tahiti, în perioada 1897–1898, tabloul *D’où venons-nous?*..., din cele pe care doar arta să le mai poată formula. Ele aparțin neau, deja, filozofiei, în forma ei speculativă sau prezumțiilor de natură teologică. Artă vizuală a renunțat, între timp și în mare măsură, la chestiuni pe care religia și le aroga tot mai mult, deoarece se afla deja pe drumul său, acela de a reflecta la sine și asupra propriilor sale posibilități de expresie. Se vroia, deja, un instrument de sine stătător al gândirii și al modului în care realitatea se reflectă. Își dorea o comprehensiune diferențiată a percepției realului.

Cercetare de bază, expoziția de la Galeria Pygmalion, pune față în față creațiile a doi artiști care nu se feresc, nicicare, de întrebările existențiale. De Ion Grigorescu găsim o serie de desene pe marginea textelor biblice. De Mihai Olos găsim o serie de „sculpturi-nod” din ultima parte a anilor ’70 și prima parte a celor ’80.

Expoziția ridică întrebări în vizorul cărora stau identitatea individuală și cea culturală. De unde provin pietrele de temelie pe care se construiește, mai apoi, identitatea și conștiința de sine? Evenimentul ne indică sistemele de referință care, cel puțin pentru acești doi artiști, sunt extrem de importante. Pentru Ion Grigorescu, sunt povestirile, istorisirile și relaturile din cartea ce stă la baza celor mai influente religii ale lumii, creștinismul, islamul și iudaismul—adică *Biblia*. Artistul intră în lumea fascinantă a acestor texte, cărora le adaugă forța propriei imaginații, cărora le țintuiește locul imaginile pe care le citește din vârful creionului. În obiectele lui Mihai Olos regăsim, în schimb, meșteșugurile și legendele ținuturilor maramureșene. Artistul ne trimite la tehnicile tradiționale după care se ridică în acea zonă casele din lemn, fără a se utiliza cuie. „Vedem, aici, o structură a îmbinărilor pe cât de simplă, pe atât de ingenioasă, tipică artei noastre populare care înțelege să producă întregul prin contopirea unor elemente singulare.

Șase elemente se îmbină, aici, în așa fel, încât, conform coordonatelor spațiale carteziane, două câte două se leagă într-un nod pe care eu îl consider ca fiind un modul. După acest principiu se poate construi, la fel de bine, o casă, o locuință, ba chiar un oraș. ... Acesta este principiul după care, bunăoară, s-a construit întreaga lume, plecând din interiorul cel mai ascuns al materiei și până la galaxii...¹

În tehnicile, formele și structurile tradiției folclorice, Mihai Olos a văzut un potențial de integrare a acesteia în proiectele urbane ale viitorului. Obiectele ce însoțesc traiul zilnic al țaranului „nu sunt și nici nu au fost niște simple obiecte funcționale, ci și instrumente ale gândirii, expresii ale spiritului. Casele noastre din lemn, covoarele, pânza țesută în casă, ouăle încondeiate nu se fac ca atare de mii de ani doar ca să se piardă. În ele trăiesc și acum conceptele unor mari construcții ale viitorului, unele sunt, nici mai mult, nici mai puțin, modele ce așteaptă să fie translate în raporturile unor dimensiuni extinse.”²

Expoziția *Cercetare de bază* ne indică două sisteme de referință ale identității culturale: constructele credinței religioase și tradițiile folclorice ale unei anumite zone. Ambele sfere au o influență puternică asupra (auto)repartizării și apartenenței culturale. Tocmai acest sentiment al artistului în genere a fost cel care, în istoria României, a îndeplinit intrarea în arta modernă, dar și un rol catartice în fața golurilor sufletești, a industrializării forțate, a comunismului și a dictaturii. Vizavi de tot mai extinsa globalizare a pieței artistice din zilele noastre, aceste sisteme de referință pe care le descriem sunt, în arta contemporană, tot mai des date uitării. Religia și folclorul, însă, nu oferă pieței artistice globalizate temele care să confere marca luxului cu care s-a obișnuit. *Cercetare de bază* devine, astfel, un model de reflecție asupra calităților comunicaționale ale artelor vizuale, ale schimbului de idei și a reflecției vizavi de întrebările existențiale care ne vizează, a potențialului utopic, și totuși precis, al viziunilor artistice—chiar și în sensul plasticii sociale a lui Joseph Beuys.

1 Mihai Olos în catalog: Mihai Olos, Giessen, 1980, *Eine Struktur mit allen Möglichkeiten* (rom.: *O structură cu toate posibilitățile*).

2 *Ibidem*.

↑ Vedere din expoziție/Exhibition view

↑ Ion Grigorescu, Ilustrarea Bibliei / *Illustration to Gospel*
Prima săptămână după Paște / *The first week after Easter*

Questions such as, “Where do we come from?”, “Who are we?”, and “Where are we going?” are existential questions. They cannot be answered with simple replies based on everyday experience. At the time when Paul Gauguin created the painting titled *D’ou venons-nous? ... in Tahiti* in 1897–1898, such metaphysical questions were not normally posed by visual art. Instead, they belonged to the field of speculative philosophy or to the world of theology. Visual art generally tended to avoid this terrain. At that point in time, art reflected on itself and its own possibilities. It wanted to establish itself as an independent tool for thinking about reality. It also wanted to offer its own complex understanding of how we perceive the world.

Basic Research, the exhibition in Pygmalion Gallery, presents works by two artists who confront such existential questions. By Ion Grigorescu, the exhibition features a series of his drawings illustrating biblical texts. By Mihai Olos the exhibition presents a series of his Knot Sculptures from the late 1970s and early 1980s.

The exhibition poses questions about cultural identity and the individual. Where do the building blocks of identity and our understanding of the self come from? It highlights the points of reference that are of fundamental importance in understanding these particular artists. Ion Grigorescu’s work references narratives, stories, and accounts from the Bible, the book that serves as an important textual source for three world religions—Judaism, Christianity, and Islam. Armed with his powers of imagination he delves into these fascinating worlds of text. He identifies the central images for the stories and draws them out in pencil. Mihai Olos’ objects reference a tradition of skilled craftsmanship that has been passed down over centuries as well as the legends of village communities in the Maramureș area. For example, his work recalls traditional timber construction methods that do not use nails. “This is about joint structures that are common to our folk art. They are extremely simple and

inventive ways of joining individual elements to form a whole. Six pieces interlock in such a way that each two create a joint on the Cartesian coordinates, which I think of as a module. A house can be built according to this principle, or an apartment, even a whole city. (...) This principle further illustrates how the whole world is constructed, from the innermost workings of physical matter to entire galaxies...”¹

In his investigation of the techniques, forms, and structures of the folkloric tradition, Mihai Olos saw potential for integrating them into future city projects. The objects of everyday rural life “are not and were never purely functional objects, but were also instruments of thought and expressions of the people’s spirit. Our timber constructions, carpets, fabrics, and hand-painted ornamental eggs were not preserved for thousands of years only to disappear now. They contain concepts that are adaptable to future constructions; some are small models just waiting to be made into larger-scale versions.”²

The exhibition Basic Research highlights two central systems of reference for shaping cultural identity: religious formulations of faith and local, folkloric traditions. Both systems create strong feelings of cultural attachment and affiliation. They played an important, almost cathartic role in the history of Romania with regard to the emotional emptiness that followed the dawn of the modern era, communism, and dictatorship. In light of today’s increasingly globalised art market, religion and folk culture are less and less relevant to understanding contemporary art. They generally do not offer a suitable marketing image for the global art market’s luxury items. Therefore, Basic Research also serves as a reminder of visual art’s essential communicative properties: exchange and reflection on existential questions, on the nature of our existence, and—in the sense of Joseph Beuys’ social sculptures—the specific utopian potential of artistic visions.

1 Mihai Olos in the catalogue: *Mihai Olos, Giessen, 1980, Eine Struktur mit allen Möglichkeiten*.

2 Ibidem.

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNEROMANIAN
ACADEMY
LIBRARYBOCET
LAMENT

INSTALAȚIE VIDEO DE ARTIST / ARTIST VIDEO-INSTALLATION: Anca Munteanu Rimnic

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

RO

Intri printr-o poartă bogat sculptată, cu casete din lemn, ce abia se urnesc din balamalele vechi și aproape imobile... Clădirea—masivă, cu o puternică amprentă a Renașterii germane în a cărui stil a fost construită, te întâmpină cu un coridor lung ce înaintează spre curtea interioară. Pe margine, un perete din lemn cu geamuri pe toată lungimea se deschide spre corpul clădirii. Intrarea are o înălțime de cel puțin șase metri, luminată generos cu candelabre din fier forjat, cu brațe largi. Siguranță a unor vremuri de bogăție și grandoare: sfârșitul secolului XIX. Clădirea, construită în anul 1891 și donată orașului de către Ormós Zsigmond, comite de Timiș, alături de întreaga sa colecție de artă, a găzduit primul nucleu al viitorului Muzeu de Artă. După naționalizare, clădirea a fost dată în folosința Academiei Române care, în 1953, a făcut-o bibliotecă.

De o parte și de alta a coridorului, stive cât un stat de om, cu cărți clasate. Un miros de hârtie te pătrunde, o atmosferă de vechime te însoțește. În curtea din fața intrării, o frumusețe defunctă inundă bazinul gol, al cărui sistem din metal se arată dezgolit și stingher printre buruienile ce-l cotropesc. Sălbatică decadere prelinsă printre pietre.

Te strecoți în istorie. Totul în jur naște poezie: păianjenii, scârțăitul scărilor din lemn, podul cu bârne... O experiență tulburătoare: carte și timp, entități pe care le simți fizic, pregătite să se lase convertite în artă.

↑ Anca Munteanu Rimnic, *Lament*, 2013

EN

You enter through a richly sculpted gate with wooden mechanisms that struggle to turn on their ancient and almost seized up hinges... The building—huge, bearing the evident imprint of the German Renaissance after whose style it is built—greets you with a long corridor leading to an inner courtyard. On one side, a wooden wall with windows along its entire length gives onto the main body of the building. The entrance hall is at least six metres in height and is generously lit by cast iron candelabra with spreading arms. Everything exudes the confidence of a period of wealth and grandeur—the late nineteenth century. This building, erected in 1891 and donated to the city by Ormós Zsigmond, Count of Timiş, together with his entire art collection, was home to the initial nucleus of the future Art Museum. After nationalisation, the building was allocated to the Romanian Academy, which in 1953 turned it into a library.

On either side of the corridor, stacks the height of a man, holding books arranged by category. The smell of paper enters your every pore and an atmosphere of olden days keeps you company. In the courtyard in front of the entrance, an atmosphere of faded elegance pervades the dry pond, whose metal works show bare and out of place among the weeds that have invaded them. Wild decay flowing among the stones.

The place immerses you in history. Everything around you engenders poetry: the spiders, the creaking of the wooden stairs, the roof with its exposed beams... A disturbing experience: books and time, entities that you feel with your physical senses, ready to allow themselves to be converted into art.

MEMORIALUL
REVOLUȚIEIMEMORIAL
OF THE
REVOLUTION

RO

Memorialul Revoluției din Decembrie 1989 este adăpostit într-o clădire ce face parte dintr-un complex militar construit în timpul administrației austriece, înainte de 1860, pe locul fostelor bastioane ale cetății. Ansamblul este dominat de Cazarma Ferdinand, denumită de-a lungul timpului și Cazarma Nándor, Cazarma Regimentului 5 vânători și Cazarma Oituz, în prezent fiind sediul Facultății de Arte. El cuprinde și actuala clădire a Memorialului, dispusă în oglindă față de un corp identic. Clădirea, desfășurată pe parter și un etaj, cu ornamentație redusă și fenestrație cu pas egal, adăpostea trupele garnizoanei, fiind construită probabil în 1890. După 1989, zona a fost demilitarizată, iar clădirea a fost abandonată. Ironie a sorții, pe locul unde erau adăpostite trupele militare care au participat la încercarea de înăbușire a revoluției își are astăzi sediul Memorialul Revoluției.

Asociația Memorialul Revoluției din 16–22 Decembrie 1989 își propune să înțeleagă și să aducă la cunoștința publicului larg desfășurarea Revoluției de la Timișoara, expunând într-un cadru muzeal cauzele declanșării evenimentelor, atât din perspectiva contextului general al Blocului Estic, cât și din cea a contextului particular al societății comuniste românești.

EN

The Memorial to the December 1989 Revolution is housed in a building that is part of a military complex constructed under Austrian rule, dating to before 1860, on the site of the city's old bastions. The complex is dominated by the Ferdinand Barracks, which over the course of history has also been known as the Nándor Barracks, the Fifth Hunters Regiment Barracks, and the Oituz Barracks, and which is now the Arts Faculty building. It also includes the Memorial's current building, which stands opposite a corpus that is its mirror image. Consisting of a ground floor and upper storey, with muted ornamentation and equally spaced windows, the building housed the troops of the garrison and was probably constructed in 1890. After 1989, the zone was demilitarised and the building was abandoned. It is an irony of fate that the building that housed the troops who took part in the attempt to crush the Revolution is today the premises of the Memorial to the Revolution.

The Memorial to the 16–22 December 1989 Revolution Association aims to understand and to bring to wider public knowledge the course of the Timișoara Revolution, exhibiting in a museum setting the causes that triggered the events, not only from the perspective of the general context of the Eastern Bloc, but also from that of the particular context of communist society in Romania.

CONEXIUNEA CU PREZENTUL

BECOMING CONNECTED

Memorialul Revoluției / Memorial of the Revolution

CURATORI / CURATORS:

Nathalie Hoyos / Rainald Schumacher

ARTIȘTI / ARTISTS:

Grupul Avantpost /
Avantpost Group

Aura Bălănescu
Alexandru Boca
Cosmin Haiăș
Marius Jurca
Livia Mateiaș

Liliana Mercioiu Popa
Sorin Oncu
Renée Renard
Bogdan Tomșa
Nicolae Velciov

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

Șapte zile în șapte orașe—deși sună ca un mit al creației, este, de fapt, povestea adevărată a Revoluției care, în decembrie 1989, a îndepărtat de la putere dictatura lui Nicolae și a Elenei Ceaușescu. Orașul Timișoara și locuitorii săi sunt, pe bună dreptate, mândri să fi fost cei care au pornit scânteia care a aprins o țară întreagă. *Memorialul Revoluției* este un loc unde privitorul poate face o apreciere a evenimentelor, a furiei și curajului protestatarilor care au sfidat moartea, dar este, totodată, și un monument comemorativ al celor morți și răniți în acele zile.

Clădirea Memorialului și expoziția de fotografii și obiecte-document nu se află, la ora actuală, într-o stare dintre cele mai bune. Este cât se poate de clar că finanțarea acestui proiect lasă de dorit, iar resursele necesare unei conservări corespunzătoare a exponatelor nu sunt, nici ele, suficiente. Organizația care finanțează în spatele muzeului este *Asociația Memorialul Revoluției de la Timișoara*, a cărei misiune este de a coordona și sprijini cercetările științifice despre evenimentele Revoluției, cu scopul înțelegerii acestora, a regimului comunist și a evoluției faptelor care au dus la răsturnarea acestuia. Asociația este cea sub a cărei egidă s-au ridicat o serie de monumente care comemorează eroii Revoluției. Întregul muzeu respiră și expiră aerul greu al unui trecut problematic, al memoriilor reprimite și al traumelor emoționale. Să fie o simplă coincidență faptul că incinta în care se află găzduia, odată, sediul Comandamentului Militar Sovietic?

Seven Days in Seven Cities, though it sounds like a creation myth, is in fact a true story about the Revolution which in December 1989 swept away the Romanian dictatorship of Nicolae and Elena Ceausescu. The city and citizens of Timișoara are justifiably proud to have struck the spark that set a whole country ablaze. The Memorial of the Revolution is both a site where one can appreciate the events, the anger and courage of those death-defying protesters, and a monument commemorating and mourning the wounded and the dead.

The Memorial building itself and its display of documentary photographs and objects are not in the best condition. It is clear that funding must be poor and resources for proper conservation insufficient. The organisation behind the museum is the Memorial of the Timișoara Revolution Association, whose mission is to conduct and support scientific research into the events of the Revolution with the goal of understanding the communist regime and the developments which led to its successful overthrow. The Foundation is also responsible for a number of monuments which commemorate the heroes of the Revolution. The whole museum breathes the heavy air of a problematical past, of repressed memories and traumatic emotions. Is it a coincidence that it was once the headquarters of the Russian military commander?

Locația în sine amintește de un anume moment al istoriei de care unii membri ai societății românești s-ar putea să nu dorească să își amintească, fără să mai menționăm umbra încă persistentă a omniprezentei instituții numite *Securitate*. În prezent, clădirea este pe cale de a deveni parte a unui dialog artistic.

Intervenții ale artiștilor membri ai grupului Avantpost, dintre care majoritatea trăiesc și activează în Timișoara, nu vor modifica niciun element al expoziției existente, ci vor încerca să stabilească o conexiune cu evenimentele care au avut loc și pe care muzeul le relatează. Unii dintre membrii Avantpost nici măcar nu se născuseră în 1989. Mulți erau încă, pe atunci, niște copii sau, cel mult, adolescenți. Dialogul acesta va fi unul sensibil și dificil, căci va încerca să șteargă praful uitării care s-a așezat pe exponatele-document. Va fi o confruntare care va ridica întrebări pentru care nu se vor găsi răspunsuri dinainte fabricate. Prin această adăugare a unui nou strat al percepției vizuale și estetice, muzeul are șansa de a se transforma într-o instituție îndreptată spre ambele direcții, adică spre trecut, dar la fel de bine și spre viitor. Acești artiști, însă, nu sunt primii care și-au adus lucrările în contextul complicat și controversat pe care îl creează această perioadă întunecată din istoria României. De îndată ce aruncă o privire în jurul muzeului, vizitatorul va găsi lucrări ale unor artiști ce aparțin și unei alte generații. Conexiunea cu trecutul și cu istoria, oricât de dureroasă, constituie piatra de temelie a unei societăți democratice și încrezătoare în forțele proprii. Grupul Avantpost adaugă unei astfel de evoluții un nou nivel, pe cât de important, pe atât de stimulant.

This site, which recalls a particular moment in history that some members of Romanian society may not be able to face, not to mention the long and still unresolved shadow of the omnipresent Securitate, is about to become part of an artistic dialogue.

Interventions by artists from the Avantpost Group, most of whom live and work in Timișoara, will not change the existing exhibition displays but will try to become connected with these events from the past. Some of the members of the Avantpost Group were not even born in 1989. Most of them were children or young adults. This is a difficult and cautious dialogue which attempts to remove the dust of oblivion from the documents. It is a confrontation which may raise many questions without offering prepared answers. Through this addition of a new layer of visual and aesthetic perception, the Museum has the potential to be transformed into something which looks in both directions, both into the past and into the future. But these artists are not the first to have brought their works into the complex situation and controversial issues that surround this dark period in Romanian history. As he looks around the museum, the visitor will also find works by a number of artists belonging to an older generation. Becoming connected with the past and with history, painful as it may be, is an essential cornerstone for a democratic and self-confident civil society. The Avantpost Group are adding to this development an important and stimulating next level.

CITY BUSINESS CENTRE

RO

Se știe că zona artistică nu se poate dezvolta autarhic. Respiră într-o lume complexă, de care se leagă prin noduri și fire de rețea în continuă expansiune. O reflectă, o îmbogățește, îi oferă alternative. Legătura dintre artă și mediul corporatist al Timișoarei este marcată (și întărită) printr-un anumit nod: City Business Centre, centrul regional de afaceri al zonei de Vest a României. Complex de birouri de clasă A, situat în zona centrală a orașului, City Business Centre își însușește—prin expresivitatea înnoitoare a artei—amplele spații deschise, aflate atât în interiorul clădirilor, cât și în piațetele publice formate între ele.

EN

It is a commonplace that the artistic dimension of life cannot develop in splendid isolation. It lives and breathes in a complex world to which it is linked by nodes and network connections that are constantly extending. It reflects this world, it enriches it, it offers it alternatives. The connection between art and Timișoara's corporatist environment is demonstrated (and strengthened) by one hub in particular: City Business Centre, the regional business centre for the western area of Romania. A cutting-edge office complex with a downtown location, City Business Centre makes use of the renewing expressivity of art to breathe life into the large open spaces situated both within its buildings and in the public squares that have been created between them.

SIGMA: CARTOGRAFIA ÎNVĂȚĂRII 1969–1983

SIGMA: CARTOGRAPHY OF LEARNING 1969–1983

City Business Centre

CURATORI / CURATORS:

Alina Șerban, Andreea Palade Flondor, Space Caviar (Tamar Shafir, Martina Muzi, Giulia Finazzi)

ARTIȘTI / ARTISTS:

SIGMA:

Ștefan Bertalan
Constantin Flondor

Doru Tulcan
Elisei Rusu

Ioan Gaita
Lucian Codreanu

ORGANIZATORII / ORGANIZERS:

Ordinul Arhitecților din România, filiala Timiș / Romanian Chamber of Architects, Timiș Branch
Art Encounters

COLABORATORI / COLABORATORS:

Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara
Fundatia Triade / Triade Foundation
Galeria Jecza / Jecza Gallery
Asociația de la Patru și Facultatea de Arhitectură și Urbanism din Timișoara

www.sigmaexperiment.com

Expoziția *SIGMA: Cartografia învățării 1969–1983* reprezintă o primă încercare de a descrie ambițiosul proiect de experimentare pedagogică în artă, design și arhitectură, inițiat de grupul *SIGMA*. Fondat în 1969 în Timișoara de către artiștii Ștefan Bertalan, Constantin Flondor, Ioan Gaita, Elisei Rusu, Doru Tulcan și matematicianul Lucian Codreanu, conceptul artistic al grupului *SIGMA* se baza pe interesul membrilor săi în gândirea sistemică, tehnologiile avansate și comunicarea vizuală, asociate cu reinterpretările extinse ale constructivismului de la începutul secolului XX și cu afilierea la conceptualism și la tendințele radicale din educație. Ca platformă comprehensivă, practica artistică a grupului *SIGMA* a reprezentat un model pentru diferiți practicieni din artă, design și arhitectură.

Expoziția reconstituie modul procesual de înțelegere al artei de către grupul *SIGMA* în relație cu teoriile învățării aplicate în cadrul Liceului de Arte Plastice din Timișoara (1969–1983), extinse la Facultatea de Arhitectură (1970–1981) prin intermediul lui Bertalan și Flondor și la Facultatea de Electrotehnică (1971–1972) de către Codreanu și Gaita. Caracterul puternic interdisciplinar al activității *SIGMA*, ce presupunea juxtapunerea eterogenă a mai multor referințe teoretice—din constructivism, cibernetică, bionică, matematică, structuralism, semiotică, psihanaliză și fizică—a produs o deturnare semnificativă a perspectivei tradiționale față de învățare în instituțiile din România din acea perioadă. Grupul promova mai degrabă o programă de tip interpretativ și experiențial în artă, design-ul de produs și arhitectură, rezonând cu pedagogia vizionară a Bauhaus-ului, a lui Paul Klee și Buckminster Fuller.

The exhibition *SIGMA: Cartography of Learning 1969–1983* is the first attempt to describe the ambitious project of pedagogical experimentation in art, design and architecture by the *SIGMA* group. Founded in 1969 in Timișoara by artists Ștefan Bertalan, Constantin Flondor, Ioan Gaita, Elisei Rusu, Doru Tulcan and mathematician Lucian Codreanu, *SIGMA*'s artistic concept was driven by their interests in systemic thinking, visual communication, and advanced technology, combined with an extended reinterpretation of early 20th-century constructivism and an alliance with conceptualism and radical education. As a comprehensive platform, *SIGMA*'s artistic practice became an influential model for a diverse array of practitioners in art, design and architecture.

The exhibition retraces *SIGMA*'s process-based approach to art in relationship to the theories of learning they tested at Timișoara High School of Arts from 1969 to 1983, extended to the School of Architecture (1970–1981) by Bertalan and Flondor and to the Electrotechnical Faculty (1971–1972) by Codreanu and Gaita. The strong interdisciplinary character of *SIGMA*'s work, which radically juxtaposed diverse theoretical references—constructivism, cybernetics, bionics, mathematics, structuralism, semiotics, psychoanalysis, and physics—marked a significant detour in the institutional stance towards learning that was traditional in Romania at the time. They fostered, rather, a more nuanced and experiential type of curriculum in art, product design and architecture, echoing the visionary pedagogy of the Bauhaus, Paul Klee, and Buckminster Fuller.

Având în vedere interesul profund al grupului *SIGMA* pentru domeniul științelor și conexiunea sa organică cu propriul program pedagogic, expoziția de față urmărește să expună o cartografie a narațiunilor rămase neexplorate, a surselor și punctelor de vedere menite să releve publicului o nouă lectură, precum și aspecte mai puțin cunoscute ale grupului. Scopul expoziției este de a reafirma actualitatea principiilor pedagogice ale grupului *SIGMA*, prin prisma flexibilității raportului instituit între pedagog și artist, profesor și elev / student, între spațiul instituțional și natură, obiectul de artă și contextul său.

SIGMA: Cartografia învățării 1969–1983 reunește o selecție de lucrări și materiale de arhivă care documentează activitatea *SIGMA* ca grup de artiști și profesori, prezentând publicului fotografii, filme și desene, obiecte, reconstrucții, caiete de notițe și scrieri ale artiștilor, dar și lucrări ale elevilor și studenților. Expoziția se dezvoltă în jurul a trei concepte prezentate cu ajutorul unor structuri modulare: *Obiecte algoritmice: de la structuri spațiale la design-ul de proces, Arhitecturi ale spațiului: joc, acțiune, experiment și Acte sensibile de percepție*.

Cele trei direcții de expunere alcătuiesc un montaj vizual ce continuă în formatul unui atelier și simpozion, intitulat *ALPHA BETA SIGMA*, în care participanții aplică și exersează diverse teme și formate ale practicii și pedagogiei creative a grupului *SIGMA*, în scopul studiului contemporan al acestora. Căutând să contextualizeze și să re poziționeze moștenirea *SIGMA* prin prisma realităților culturale și educaționale de astăzi, atelierul generează un manual colectiv, o posibilă reinterpretare contemporană a fenomenului *SIGMA* ca program colaborativ, educațional și artistic ce pune accent pe interdisciplinaritate.

Given *SIGMA*'s deep interest in science and its profound connection to their unique teaching program, the exhibition aims to expose a cartography of unmapped narratives, sources and viewpoints which unfold new readings and lesser known aspects of the group. It also asserts that *SIGMA*'s pedagogical principles still hold relevance today, considering the flexible boundaries they developed between educator and artist, teacher and student, between institutional space and nature, art object and its context.

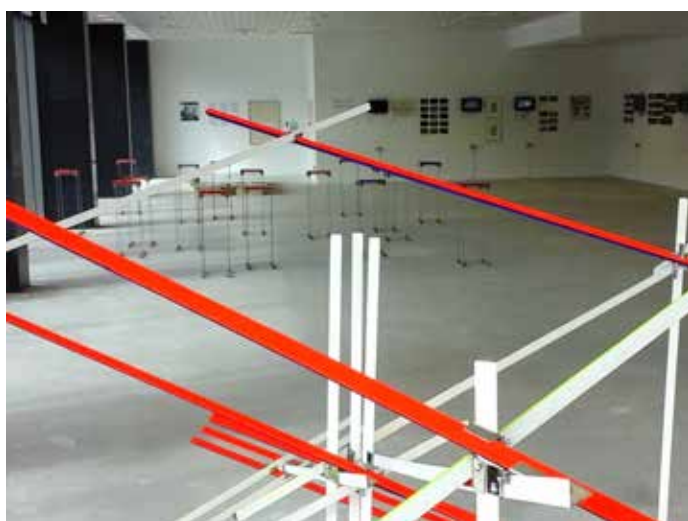
SIGMA: Cartography of Learning 1969–1983 brings together a selection of works and archival material related to *SIGMA* as an artistic group and as teachers, ranging from photographs, films and drawings to original objects, reconstructions, (note)books and writings by artists, along with student works. The exhibition develops along three concept-lines displayed in modular structures: *Algorithmic Objects: From Spatial Structures to Process Design, Architectures of Space: Game, Action, Experiment and Sensible Acts of Perception*.

The three exhibition-lines construct a visual montage that finds continuation in a workshop and symposium, entitled *ALPHA BETA SIGMA*, where the participants enact different formats and themes of *SIGMA* practice and creative pedagogy for contemporary study. Seeking to contextualize and reread *SIGMA* legacy from today's educational and cultural realities, the workshop generates a collective manual, a possible contemporary reinterpretation of the phenomenon of *SIGMA* as collaborators, educators, and interdisciplinary artistic practitioners.

Vedere din expoziție/Exhibition view

- ↑ Constantin Flondor, Îmbinare bare prismatice triunghiulare / *Joining of Prismatic Triangular Bars*, 1971 / 2015
- ↑ Constantin Flondor, Îmbinare bare prismatice triunghiulare / *Joining of Prismatic Triangular Bars*, 1971 / 2015
- ← Sigma, Ansamblu mobil / *Mobile Ensemble*, 1970 / 2015

ȘTEFAN BERTALAN
Râul Timiș cu rețele spațiale
1978
Pencel, acuarelă, 100 x 70 cm

SIGMA
Acțiune pe malurile râului Timiș
1976
Fotografii, 12 x 18 cm

PE TERENURI PLUTITOARE.
MODURI DE A PRACTICA IMPONDERABILITATEA
ON FLOATING GROUNDS.
WAYS OF PRACTICING IMPONDERABILITY

City Business Centre

CURATOR / CURATOR: Ioana Mandeal

ARTIȘTI / ARTISTS: Serioja Bocsok
Ștefan Botez
Irina Bujor
Olalla Castro &
Nicoleta Moise
Alexandra Ivanciu
Andra Jurgiu
Lea Rasovszky
Simona Vilău

ARCHITECT / ARCHITECT: Irina Nemțeanu

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

De-a lungul timpului, au fost multe drumuri: călătorii, căutări, expediții, zboruri—toate încercări de a vedea ceea ce privirea nu poate (încă) să cuprindă, de a distinge ceea ce simțurile nu pot (încă) divulga, de a concepe ceea ce mintea nu poate (încă) decela. *A vedea* înseamnă *a crede*, așa se spune. În deplasările terestre, apa a rămas probabil frontiera cea din urmă; prin însăși esența sa deconcertantă, o referință absolută în dominarea instabilității și înfruntarea legilor fizicii, totodată. De la manifestări ale extra-ordinarului la dispozitive tehnice sau practici iluzioniste, istoria a demonstrat că levitația nu este o condiție indispensabilă pentru a-i traversa suprafața. Și totuși, odată ieșiți din eficiența orizontului științei sau al iluziei optice și pătrunși în natura tulburătoare a inexplicabilului, certitudinile se dizolvă în ipoteze, iar previzibilul în necunoscute. Acela este momentul precis al nebuloasei cognitive, când rațiunea intră în alertă pentru ca mașinăria invizibilă a dorinței și reprezentării să se afirme—un spațiu al artificului, un peisaj al potențialităților impunând o (altă) ordine asupra lumii.

Paradoxul constitutiv ce stă la baza *terenurilor plutitoare**, regăsite în titlul expoziției, explorează noțiunea acelor teritorii itinerante ale minții umane, pentru care este necesară o suspendare temporară a rațiunii. Asemeni procesului complex, fizic imposibil, al *mersului pe apă*, aceste spații ale imaginației depind de un exercițiu de extremă finețe: un act de echilibristică plasat la granița dintre mișcare și inerție, precizie (control) și speranță (credință), determinările prezentului și proiecția unui viitor ilizibil—o viziune. A sta, astfel, la marginea *imponderabilității* devine o modalitate de a ilustra dualitatea forțelor de gândire ce configurează eforturile umane de-a lungul istoriei culturale, acolo unde tensiunea dintre rațiune și imaginar, conștient și inconștient, realitate și iluzie, ori abilitatea de a

dezvălui sau a disimula oferă o posibilă lectură asupra *esenței și aparenței*, tema curatorială a *Art Encounters*.

Proiectul confruntă o parte din macro-narațiunile *raționalului* cu varii micro-istorii ale *iraționalului*, punând în lumină acele compartimente secrete ale cunoașterii, credințelor, percepției și aspirațiilor, care se nasc atunci când judecata se află în stare de cumpănă. Subiecte ce sfidează logica cauzalității naturale și abordări care își propun să expună și să discute mecanismele ce stau la baza acestora sunt surse de reflecție, pentru care incertitudinea și contradicția rămân în egală măsură definitorii. În aceste întinderi de coordonate ambigue, problematicile locuri comune ale identității colective se întrepătrund cu anatomia fragilă a sfinților anonimi și absurditatea blândă a mitologiei personale, formulând golurile și pliurile, interstițiile și oscilațiile inerente condiției umane. De la puterea productivă a superstițiilor sau a divinației și intervenția profetică a hazardului, la potențialul gândirii analitice și instanța transformativă a privirii interioare, lucrările prezentate sondează extremitățile înțelegerii și examinează moduri de a îmblânzi conținutul difuz al realității, sprijinindu-se pe nevoia noastră de a circumscrie inimaginabilul în limitele inteligibilului.

În vremuri ale dubiului și inconsistenței, o *imagine a imponderabilității*.

* Dificil de tradus în toată intenționalitatea sa, sintagma „floating grounds” („terenuri plutitoare”) mizează pe ambiguitatea rezultată din polisemia termenului englez *ground* (1. sol/pământ; 2. motiv întemeiat pe o argumentație logică). Plasticitatea întregului construct este adâncită în subtitlu, unde sensul figurativ al „imponderabilității” (ca „imponderabilă”) câștigă teren.

Throughout time there have been many walks: voyages, quests, expeditions, flights—all attempts for man to see what the eye cannot (yet) encompass, to touch what the senses cannot (yet) reveal, to comprehend what the mind cannot (yet) conceive. Seeing is believing, so they say. Where earthly travel is concerned, water has remained perhaps the last frontier; by its very essence disconcerting, a touchstone for mastering imbalance and challenging the laws of physics alike. From extra-ordinary acts to technical devices or illusionistic performances, history has proven that one doesn't necessarily have to be weightless to cross its surface. Yet, once outside the effective horizon of science or optical illusion and inside the unsettling nature of the inexplicable, verity crumbles into hypothesis and predictability into the unknown. It is at that precise moment of cognitive nebula when reason enters a state of alert, that the invisible machinery of both desire and representation takes over—a space of artifice, a mindscape of potentialities imposing (another) order on the world.

The constitutive paradox that lies at the heart of the floating grounds referred to in the title of the exhibition speculates on the notion of those wandering territories of the human mind for which a temporary suspension of reason is required. As with the complex, physically impossible process of walking on water, these spaces of imagination depend upon an exercise of utmost delicacy: a balancing act that is caught between movement and standstill, precision (control) and hope (faith), the determination of the present and the projection of an unknown future—a vision. Standing thus on

the edge of imponderability is a form of illustrating the colliding forces of thought that shape human endeavours throughout cultural history, whereby the tension between reason and imaginarium, the conscious and the unconscious, reality and illusion, and the ability to reveal or to conceal offer a possible reading on essence and appearance, the curatorial theme of Art Encounters.

The project confronts some of the macro-histories of the rational with various micro-stories of the irrational, unveiling the secret compartments of knowledge, belief, perception and desire that emerge when judgement is under assault. Issues that defy logics of natural causality and approaches that strive to expose and discuss the mechanisms behind them are sources of reflection for which incertitude and contradiction remain equally defining. In these realms of ambiguous coordinates the misty lieux communs of collective identity interlace with the fragile anatomy of unknown saints and the gentle absurdity of personal mythology, mirroring the gaps and the flows, the voids and the folds inherent to human condition. From the productive power of superstition or divination and the prophetic agency of chance, to the potential of analytic thinking and the transformative stance of inner sight, the works on show forge into the margins of comprehension and examine ways of taming the shifting content of reality, building on our need to bring the inconceivable within the bounds of intelligibility.

In times of doubt and inconsistency, an image of imponderability.

HALELE TIMCO TIMCO HALLS

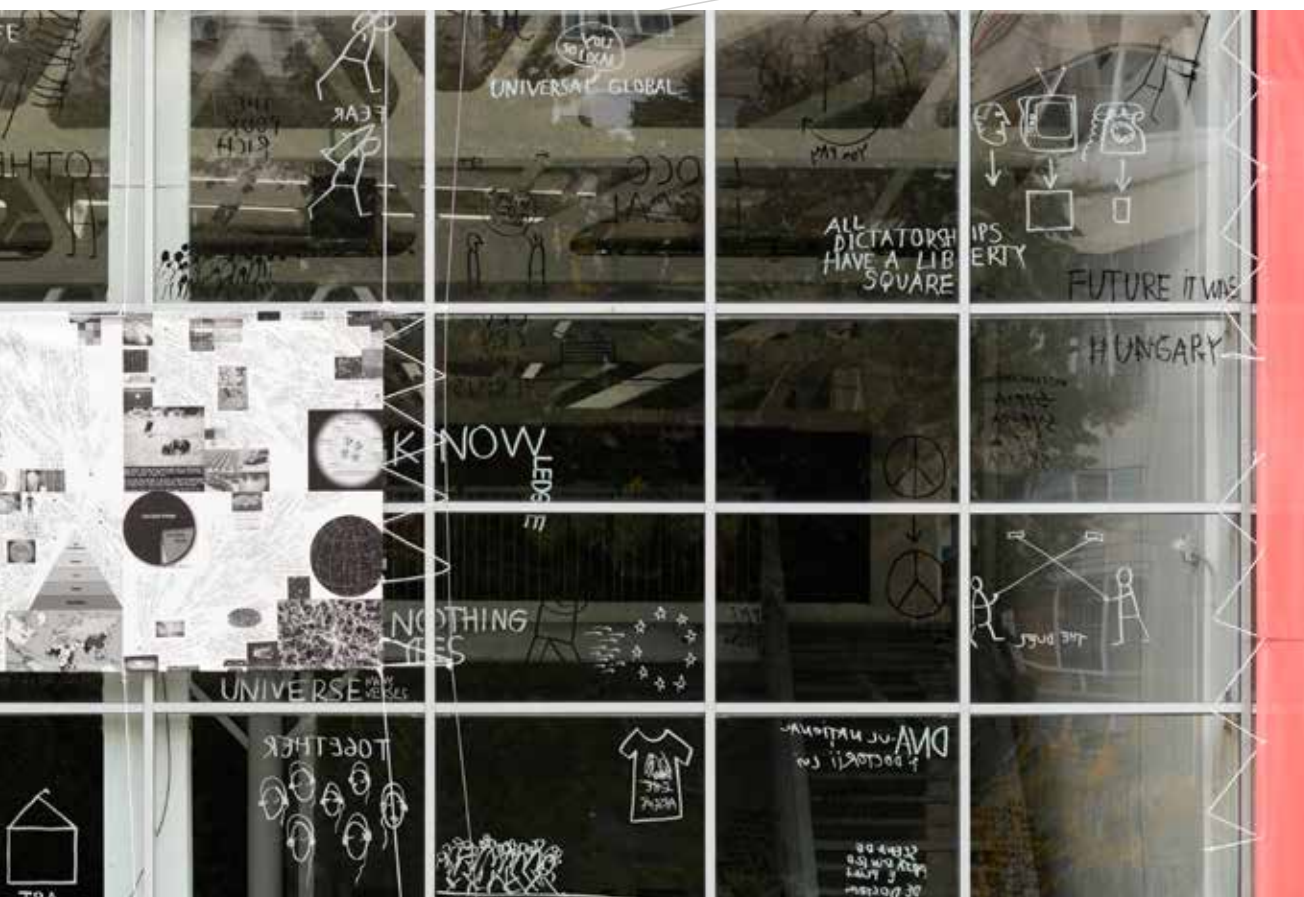

RO

Construită pe structură metalică și acoperită cu o învelitoare care se sprijină pe grinzi cu zăbrele înalte, clădirea Halelor Timco este spațiul principal al evenimentelor organizate în cadrul *Art Encounters*.

Cândva, la Halele Timco se produceau utilaje industriale. Aduceau satisfacția disimulată a înfăptuirii planului de muncă într-o societate care trăia din minciună. Pe 19 decembrie 1989, fabrica „6 Martie” (aflată pe atunci în acest perimetru) a fost unul dintre primele locuri în care s-a protestat împotriva dictaturii comuniste.

Acum, Halele Timco oferă bucuria sinceră a întâlnirii cu arta, într-o lume care e gata să uite că rostirea adevărului a fost, nu cu multe decenii în urmă, primejdioasă. Deschise publicului în anul 2010, Halele Timco au propus atunci expoziția *În miezul lucrurilor*, curatoriată de Ileana Pintilie. Au urmat *Posibil—Nesigur* în 2011 (al aceluiași curator) și *The Vanishing Point*, în 2014, toate expoziții de grup asociate Centrului de Artă Contemporană Calina. Cu câteva îmbunătățiri, prăfosul spațiu industrial s-a reanimat. Și s-a reorientat. Generos, străbătut de fluxurile unor energii fortifiante, dă Timișoarei posibilitatea să găzduiască evenimente de mari dimensiuni, în special expozițiile anuale ale absolvenților Facultății de Artă și Design. De-a lungul timpului, aici au avut loc expoziții din circuitul național, precum *Să nu ucizi* (curatoriată de Alexandra Titu) sau expoziția *Invazie 68 Praga*, care a prezentat lucrările fotografului ceh Josef Koudelka despre cele 7 zile de invazie rusească a orașului Praga. La Halele Timco, istoria e vie. Și se transcrie în artă.

EN

The Timco Halls building, constructed on a metal framework and clad in an envelope supported by girders with high trusses, is the major location for Art Encounters.

There was a time when the Timco Halls produced industrial machinery. This brought the fake satisfaction of meeting production targets, in a society that lived by lies. On 19 December 1989, the Sixth of March factory, then located on these premises, was one of the first places where there were protests against the Communist dictatorship.

Nowadays, the Timco Halls provide the genuine pleasure of an encounter with art, in a world that is ready to forget that speaking the truth was, not so many decades ago, a perilous thing. Opened to the public in 2010, the Timco Halls on that occasion staged the At the Heart of Things exhibition, curated by Ileana Pintilie. There followed Possible—Unsure (2011, with the same curator) and The Vanishing Point (2014), all group exhibitions associated with the Calina Centre for Contemporary Art. The dusty old industrial building has taken on new life, thanks to a few improvements. And it has found a new direction.

Welcoming in its atmosphere, coursed over by flows of stimulating energy, it gives Timișoara the opportunity to host large-scale events, and in particular the yearly exhibition by students graduating from the Faculty of Art and Design. Ever since it opened, national-level exhibitions have been held here, examples being Thou shalt not kill (curated by Alexandra Titu) and Prague Invasion '68, showing the works of the Czech photographer Josef Koudelka recording the seven days of the Russian invasion of the city of Prague. At the Timco Halls, history is alive and is transposed into art.

← Ioana Nemeș, *The White Team (Satan)*, 2009

APARENȚĂ ȘI ESENȚĂ

APPEARANCE AND ESSENCE

Halele Timco / Timco Halls

CURATORI / CURATORS:

Nathalie Hoyos / Rainald Schumacher

ARTIȘTI / ARTISTS:

Saâdane Afif
Dragoș Alexandrescu
Apparatus 22
Bogdan Armanu &
Silvia Amancei
Matei Bejenaru
Marius Bercea
Horia Bernea
The Bureau of
Melodramatic
Research
Rudolf Bone

Mihuț Boșcu-Kafchin
Geta Brătescu
Mircea Cantor
Marieta Chirulescu
Radu Comșa
Lena Constante
Alexandra Croitoru &
Ștefan Tiron & Vasile
Pop-Negreșteanu
Călin Dan
Daniel Djamo
Adrian Ghenie

Ion Grigorescu
Sofia Hultén
Maxim Liulca
Mihai Iepure-Górski
Matei Lăzărescu
Dan Măciucă
Alex Mirutziu
Florin Mitroi
Ivana Mladenovic
Anca
Munteanu Rimnic
Ciprian Mureșan

Vlad Nancă
Ioana Nemeș
Tara von Neudorf
Alexandru Niculescu
Romul Nuțiu
Dan Perjovschi
Lia Perjovschi
Ștefan Sava
Șerban Savu
SubREAL
Iulia Toma
Marian Zidaru

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Art Encounters

Sub influența diverselor proiecte expoziționale din cadrul Art Encounters, prezentarea găzduită de Halele Timco transmite o viziune introspectivă a situației în care se află arta contemporană a României. Etalând lucrări și grupări artistice a peste 30 de artiști ai generației tinere, expoziția se concentrează asupra celor care au lăsat cu mult în urmă izolarea impusă politic și migrația interioară autoindusă, atât de răspândite timp de decenii (cu câteva excepții) în arta românească. De aceea, sunt artiști care contribuie, prin suveranitate ludică, la discursul artistic global. Creațiilor acestora se mai adaugă o serie de lucrări ale unei generații anterioare, ale cărei exponate creează un cadru istoric și inițiază, astfel, calea spre emancipare menționată mai sus.

În eseu introductiv din cuprinzătorul studiu al „Soros Center for Contemporary Art” (din anul 1997) despre arta și cultura românească începând cu anii 1960, Alexandra Titu a definit actul experimentării artistice ca pe un liant al principalelor abordări estetice și conceptuale. Încă din anii 1950, arta românească a fost izolată de evoluțiile și dialogurile artistice tot mai globalizatoare ale artei internaționale. În schimb, a stat sub influența doctrinară a realismului socialist și a instrumentalizării artei în vederea realizării utopiei sociale comuniste. Această claustrare a devenit și mai pronunțată în timpul dictaturii lui Ceaușescu. Odată cu revoluția din anul 1989, intenția artistică s-a reînsuflețit. Mediul actului performativ, cel care a însoțit mișcările politice ale anilor 1960 și 1970 din Occident, și-a găsit o scenă deschisă în multe festivaluri care au avut loc în România anilor de după revoluție. Exersarea și experimentarea unor noi forme de expresie artistică erau adânc ancorate în fenomenul generalizat de revitalizare socială de atunci. Spre sfârșitul anilor 1990, treptat, această tendință s-a stins. Societatea românească trebuia să-și găsească un loc în

contextul politic și economic al comunității internaționale, să se definească sau să se delimiteze în raport cu statele balcanice, est-europene și cu cele membre în Uniunea Europeană. Artiștii s-au văzut siliți să accepte faptul că, pentru a supraviețui în capitalism, arta se supune și ea principiilor pieței libere, că depinde de instituții intermediare și că poate influența discursul global doar atunci când reușește să depășească tematica individuală și regională.

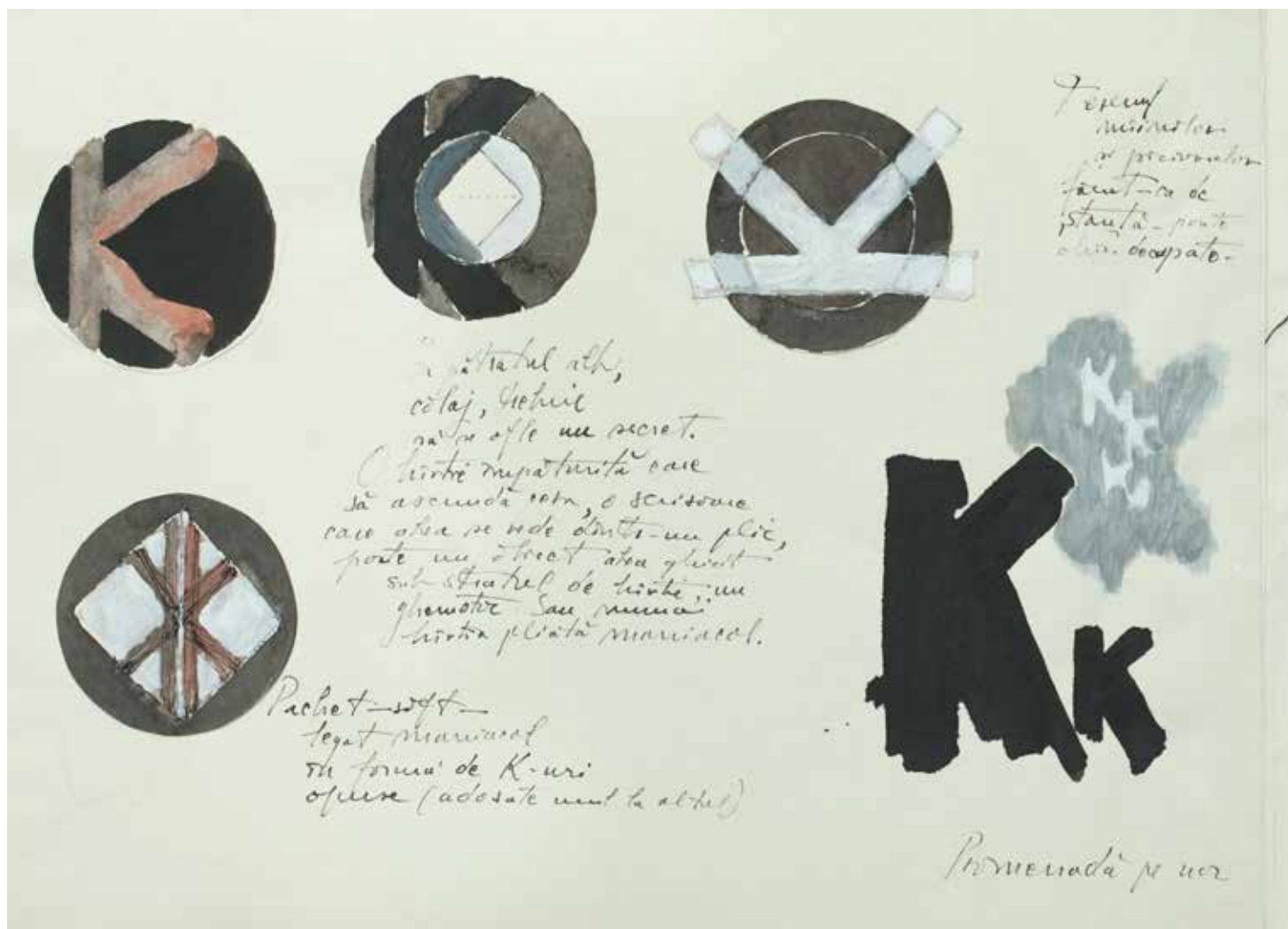
Suntem tentați să ne comparăm cercetările de ordin curatorial cu cele întreprinse în cadrul săpăturilor arheologice, cele care prin natura lor relevă artefacte istorice, dar și actuale. Fiecare strat acoperitor pe care l-am dat deoparte ne-a permis să descoperim caracteristici specifice și nuclee tematice care corespund evoluției pe care am schițat-o mai devreme. În straturile timpurii, am găsit peisaje și studii abstracte, dar și referiri la sfera privată. Ori poziționări artistice care eludau linia oficială impusă de partidul unic și care-și căutau căi alternative de expresie. Descoperim, aici, indicii ale formelor extrase din arta populară și urme ale narațiunilor preluate din folclor. Atenția cade, recurent, pe individ. Opera de artă devine porțiunea meditativă a speculației filozofice. Este expresia spiritualității profunde și a venerației religioase. De cele mai multe ori, această dimensiune existențială reprezintă un aspect principal al artei românești. În straturile actuale, ba chiar și în cele timpurii, întâlnim opere aparținând unei generații care a crescut odată cu explozia informațională a internetului. Lucrările respective caută să se sincronizeze cu discursul global. De aceea, artiștii care semnează aceste lucrări preferă să creeze la intersecția periferiei cu tematica socială, a cărei actualitate trezește un interes general. Expoziția de la Halele Timco este dedicată tocmai acestei generații de artiști.

Complementing the various exhibition projects of Art Encounters, the presentation in the Timco Halls explores the current state of contemporary art in Romania. On view are works and groups of works from a new generation of more than 30 artists. The exhibition focuses on this generation's playful and free-thinking contribution to global artistic discourse. In doing so, it has transcended the politically enforced isolation and self-imposed inner exile that characterised Romanian art for decades. The work of this new generation is complemented by a set of works from an older generation, creating a historical framework and hinting at the younger generation's subsequent emancipation.

In her introduction to an extensive 1997 study by the Soros Center for Contemporary Art, Alexandra Titu's essay on Romanian art and culture from the 1960s onwards defines artistic experimentation as a unifying element in the country's aesthetic and conceptual efforts at the time. From the 1950s onwards, Romanian art was cut off from the developments in and discussions surrounding the increasingly international art scene. Romania's art was subjected to the influence of the doctrine of Socialist Realism, and was used for the purposes of constructing a communist utopia. This isolation grew more pronounced under the Ceaușescu dictatorship. The revolution in 1989 also gave rise to a different set of artistic intentions. The medium of performance was a steady companion to the large political movements of the 1960s and 1970s in the West. In the years following the revolution, performance became a common feature of many festivals in Romania. Experimentation with new forms of artistic expression was strongly rooted within a general societal tendency towards

upheaval. By the end of the 1990s however, this trend had slowly come to an end. Romanian society was forced to determine its economic and political position vis-a-vis the international community: in the Balkans, Eastern Europe, and the European Union. Artists confronted the sobering fact that to survive under capitalism, art is dependent on the free market and intermediary institutions. It can only make a contribution to the global discourse if it points beyond regional and individual topics.

We conceive of our curatorial research as an archaeological excavation, revealing historical and present-day artefacts. In each case, the individual layers exhibit specific characteristics and thematic points of emphasis, which correspond to the development outlined above. In earlier layers, amidst landscapes and abstract studies, one also discovers references to private life. These artistic works obviously circumvent the official party line and seek an escape from it. One also finds references to Romania's rich folkloric tradition, as well as its regional arts and crafts. Again and again, the individual takes centre stage. Works of art become a meditative place for philosophical speculation. They are also the expressions of a deep spirituality and a religious reverence. This existential dimension is a recurrent aspect in Romanian art. In more recent, current layers, we encounter the work of a generation that grew up in the Information Age of the Internet. Their works aspire to participate in a global discourse. Their work oscillates between the periphery and current global social topics. The exhibition in the Timco Halls is dedicated to this generation.

Good afternoon Timisoara! This is 93,3 FM, the « Apparence & Essence » Temporary Space On Air, broadcasting across our beautiful and sad city. It is 2:30 p.m, Saturday the 3rd of October. I am DJ Angel, your host for this very special program. It promises to be a magical day of Fall. And I'm sure you'll enjoy it, but first come under my wings and lend me your ears ...

... It is now 3:45 p.m. and I am your host, DJ Angel. You've just heard « Good Afternoon Timisoara », by Saâdane Afif, part of his

contribution for the exhibition « Apparence & Essence » curated by Rainald Schumacher & Nathalie Hoyos, taking place at Halele Timco until October 31st. Hello to all visitors who are at the opening right now, and welcome to those who will come later. Special thanks to the authors & the musicians. Thank you for lending me your ears and minds. This was Good Afternoon Timisoara, 93,3 FM, « Apparence & Essence » Temporary Space On Air, Timisoara. Tune in anytime until October 31st.

For the exhibition "Appearance and Essence" Saâdane Afif created a one hour radio show „Good Afternoon Timisoara" with songs written and composed by friends and musicians he often collaborates with. Each song is related to one of his art works. The radio show is broadcasted once live for the opening and runs on the radio 24/7 for the whole duration of the exhibition. Due to Romanian radio regulations the piece could not be displayed this way - it was broadcasted twice: once live during the opening of "Appearance and Essence" and on the radio for the last hour of the exhibition.

(11) Dec. 1, 1977
 (12) Dec. 1, 1977
 (13) Dec. 1, 1977
 (14) Dec. 1, 1977
 (15) Dec. 1, 1977
 (16) Dec. 1, 1977
 (17) Dec. 1, 1977
 (18) Dec. 1, 1977
 (19) Dec. 1, 1977
 (20) Dec. 1, 1977
 (21) Dec. 1, 1977
 (22) Dec. 1, 1977
 (23) Dec. 1, 1977
 (24) Dec. 1, 1977
 (25) Dec. 1, 1977
 (26) Dec. 1, 1977
 (27) Dec. 1, 1977
 (28) Dec. 1, 1977
 (29) Dec. 1, 1977
 (30) Dec. 1, 1977
 (31) Dec. 1, 1977
 (32) Dec. 1, 1977
 (33) Dec. 1, 1977
 (34) Dec. 1, 1977
 (35) Dec. 1, 1977
 (36) Dec. 1, 1977
 (37) Dec. 1, 1977
 (38) Dec. 1, 1977
 (39) Dec. 1, 1977
 (40) Dec. 1, 1977
 (41) Dec. 1, 1977
 (42) Dec. 1, 1977
 (43) Dec. 1, 1977
 (44) Dec. 1, 1977
 (45) Dec. 1, 1977
 (46) Dec. 1, 1977
 (47) Dec. 1, 1977
 (48) Dec. 1, 1977
 (49) Dec. 1, 1977
 (50) Dec. 1, 1977
 (51) Dec. 1, 1977
 (52) Dec. 1, 1977
 (53) Dec. 1, 1977
 (54) Dec. 1, 1977
 (55) Dec. 1, 1977
 (56) Dec. 1, 1977
 (57) Dec. 1, 1977
 (58) Dec. 1, 1977
 (59) Dec. 1, 1977
 (60) Dec. 1, 1977
 (61) Dec. 1, 1977
 (62) Dec. 1, 1977
 (63) Dec. 1, 1977
 (64) Dec. 1, 1977
 (65) Dec. 1, 1977
 (66) Dec. 1, 1977
 (67) Dec. 1, 1977
 (68) Dec. 1, 1977
 (69) Dec. 1, 1977
 (70) Dec. 1, 1977
 (71) Dec. 1, 1977
 (72) Dec. 1, 1977
 (73) Dec. 1, 1977
 (74) Dec. 1, 1977
 (75) Dec. 1, 1977
 (76) Dec. 1, 1977
 (77) Dec. 1, 1977
 (78) Dec. 1, 1977
 (79) Dec. 1, 1977
 (80) Dec. 1, 1977
 (81) Dec. 1, 1977
 (82) Dec. 1, 1977
 (83) Dec. 1, 1977
 (84) Dec. 1, 1977
 (85) Dec. 1, 1977
 (86) Dec. 1, 1977
 (87) Dec. 1, 1977
 (88) Dec. 1, 1977
 (89) Dec. 1, 1977
 (90) Dec. 1, 1977
 (91) Dec. 1, 1977
 (92) Dec. 1, 1977
 (93) Dec. 1, 1977
 (94) Dec. 1, 1977
 (95) Dec. 1, 1977
 (96) Dec. 1, 1977
 (97) Dec. 1, 1977
 (98) Dec. 1, 1977
 (99) Dec. 1, 1977
 (100) Dec. 1, 1977

127 Baltimore, 2003
(Tom Merten/Reinhold Lott/Louise & Martinus Reisch)
Surreal (tequila art from Central Asia). Found exhibition entrance, from
the elements, each 76 x 151 x 66 cm.
(the Reischs)

Copyright © 2012 by John Wiley & Sons, Inc.

- ← Ciprian Mureșan, *Untitled*, 2013-2014 (up)
- ← Vedere din expoziție/Exhibition view (center)
- ← Marian Zidaru, *Viziunea lui Ezekiel*, *Ezekiel's Vision*, 1998-2011 (down)
- Mircea Cantor, *All the Zeros from a Neverending Haiku*, 2015

↑ Iulia Toma, *Untitled Fighters*, 2014

→ Mihut Boşcu-Kafchin, *The Alchemy of the Alter-Body*, 2013

- ↑ SubREAL, Servind Artă 1 / *Serving Art 1*, 1997-1999/2015, selection of 608 photographs, Vedere din expoziție/Exhibition view
- Anca Munteanu Rimnic, *Wild Worses*, 2013 (up)
- Mihai Iepure-Górski, *Souvenir*, 2014 (center)
- Sofia Hultén, *Statik Elastik*, 2012 (down)

GALERIA HELIOS

HELIOS GALLERY

RO

Vechiul Corso timișorean: metaforă a palatelor largi ale memoriei locurilor, dar și ale locurilor memoriei păstrate individual și resimțite ca având dimensiunea unei spațialități specifice. Trăite. Într-o plimbare pe Corsoul flancat de clădiri maiestuoase, memoria se încarcă de emoție și e dublată, totodată, de reflecție. Acolo, în Piața Victoriei, corpul trecătorului și corpul unei clădiri intră într-un lanț al vecinătăților rezonante.

Fie că pasul duce pe lângă Palatul Merbl ori Palatul Neuhausz (combinație de stil eclectic, secesion vienez și maghiar), fie că se apropie de Palatul Dauerbach (care adăpostea cândva cafeneaua și restaurantul Palace) ori de Palatul Lajos Hilt (Hilt&Vogel), se produce un miracol al re-cunoașterii prin care alteritatea istoriei se lasă învăluită de prezență.

Sprijinit într-o parte de Palatul Széchényi și în cealaltă parte de Palatul Dauerbach, Palatul Hilt-Vogel se impune printr-o decorație generală de profil drept și printr-o ornamentație vegetală punctuală, geometrizată, încadrându-se consonant în arhitectura de ansamblu a vechiului Corso. Ridicat între 1912 și 1913 de către arhitectul László Székely într-un stil sobru de Art Nouveau maghiar (fără inserțiile romantice prezente, bunăoară, la casa Brück a aceluiași arhitect), Palatul Hilt-Vogel adăpostește, la parter, Galeria Helios.

Inaugurată în 1968, a fost prima galerie de artă din Timișoara a Uniunii Artiștilor Plastici. Printre primii expozanți s-au aflat Diodor Dure, Xenia Eraclide Vreme, Iulia Dinescu, Simion Lucaciu, Ștefan Bertalan, Romul Nuțiu, Gabriel Popa, Péter Jecza, Zoltán Molnár, Adalbert Luca și Julius Podlipny. Galeria prezintă mai ales expoziții de grup, dar spațiul ei este folosit și pentru galele anuale de premiere ale UAP. În Palatul Hilt-Vogel, memoria-imagine se întâlnește, fericit, cu memoria-reprezentare.

EN

The old Corso of Timișoara: a metaphor for spacious palaces holding the memory of places, but also of places of memory preserved individually and felt as possessing the dimensions of a spatiality that is unique. Experienced. During a walk along this Corso flanked by majestic buildings, the memory becomes freighted with sentiment, accompanied at the same time by reflection. Here, in Victory Square, the materiality of the pedestrian and the materiality of a building enter into a succession of resonant propinquities.

Whether your steps lead you past the Merbl Palace or the Neuhausz Palace (a combination of Eclectic, Viennese Secession and Hungarian Secession), or whether you approach the Dauerbach Palace (once home to the Palace coffee-house and restaurant) or the Lajos Hilt Palace (Hilt&Vogel), what takes place is a miracle of re-cognition by which the otherness of history allows itself to be swallowed up by present reality.

Sustained by the Széchényi Palace on one side and the Dauerbach Palace on the other, the Hilt Vogel Palace stands out because of its generally straight-line exterior decorations and its precise, geometrical floral ornamentation, features that cause it to blend in well with the architectural style of the old Corso. Erected in 1912–1913 by the architect Székely László in a sober Hungarian Art Nouveau style (without the romantic additions visible at many points in the same architect's Brück House), the Hilt Vogel Palace is home, on its ground floor, to the Helios Gallery.

Opened in 1968, this was Timișoara's first art gallery run by Romanian Artists' Union. Among the earliest artists to exhibit there were Diodor Dure, Xenia Eraclide Vreme, Iulia Dinescu, Simion Lucaciu, Ștefan Bertalan, Romul Nuțiu, Gabriel Popa, Péter Jecza, Zoltán Molnár, Adalbert Luca and Julius Podlipny. The gallery specialises in hosting group exhibitions, but the space is also used for the annual gala premières of the Timișoara Union of Fine Artists. In the Hilt Vogel Palace, image-memory has a happy conjunction with representation-memory.

← Simion Cernica, *Theme Park (Brâncuși)*, 2010

FIII ȘI FIICELE LUI BRÂNCUȘI. O INTRIGĂ DE FAMILIE (ACTUL II)

THE SONS AND DAUGHTERS OF BRÂNCUȘI. A FAMILY SAGA (ACT II)

Galeria HELIOS / HELIOS Gallery

UN PROIECT DE / A PROJECT BY:

ÎN COLABORARE CU / IN COLLABORATION WITH:

Alexandra Croitoru
Dan Acostioaei
Vlad Cadar & Biserika & Tamtam
Simion Cernica
V. Leac & Ștefan Tiron
Monotremu
Dan Perjovschi
Sergiu Sas

ORGANIZATOR / ORGANIZER:

Salonul de proiecte București / Bucharest

Această expoziție a fost organizată de Salonul de proiecte București, în conjuncție cu alte două proiecte ale Alexandrei Croitoru: proiectul expozițional de la Galeria Plan B Cluj și cel editorial—*Brâncuși. O viață veșnică*—publicat în parteneriat cu Editura IDEA Cluj și Archive Books Berlin.

This exhibition was organized by Salonul de proiecte București, in conjunction with two other projects by Alexandra Croitoru: an exhibition at Plan B Gallery Cluj and an artist-book entitled Brâncuși. An Afterlife, has been published in partnership with Editura IDEA Cluj and Archive Books Berlin.

Proiectul se concentrează asupra cultului lui Constantin Brâncuși în România și discută modul în care performanța lui Brâncuși în contextul artistic internațional a fost investită cu sensuri legate de discursul naționalist și transformată în performanță a României. Încă din perioada interbelică, legitimația externă apare ca motorul principal al transformării lui Brâncuși într-un erou național. Acest proces, care se regăsește mai târziu și în cadrul recuperării brâncușiene „umanist-soci-aliste” a anilor ’60–’70 și a celei protocroniste a anilor ’70–’80, se dezvoltă și se rafinează până în contextul prezent al statelor competitive, când, pe fundalul globalizării și politicilor identitare europene, Brâncuși devine un pion important chiar și în strategiile branding-ului de țară. Acest cult al sculptorului este întreținut de-a lungul timpului de supraproducția exegetică a brâncușologilor români care în final influențează și modul în care Brâncuși este apropiat în strategii guvernamentale și comerciale, în cultura populară sau în diverse discursuri cu tentă naționalistă, precum cele ale dacologilor și

ortodoksiștilor, sau trans-naționale ca acelea ale yoghinilor sau ale masonilor.

Ca artiști formați în România, am crescut cu modelul Brâncuși așezat pe treapta cea mai de sus a panteonului istoriei artei, supraexpunerea la acest discurs omagial generându-ne în final o nevoie de deconstrucție a mitului Brâncuși. (Chiar și titlul proiectului a fost inspirat de o astfel de publicație omagială care reafirma în mod evident și un anumit tip de patriarhat „artistic” local—*Brâncuși. Tatăl nostru* de Paul Rezeanu, fost director al Muzeului de Artă din Craiova.) Desenele lui Dan Perjovschi sau lucrările video ale lui Simion Cernica și Sergiu Sas ne amintesc încă o dată că o raportare pur estetică la opera lui Brâncuși a devenit imposibilă în contextul românesc. Raportarea noastră, fiind mereu bruiată de patosul naționalist ce înconjoară subiectul Brâncuși, iese din sfera specifică a artei vizuale și devine politică.

Focusing on the cult of Constantin Brâncuși in Romania, the project discusses how his success on the international art scene has become a Romanian high-performance, through connecting the artist predominantly with the nationalist discourse. As early as the inter-war years, Brâncuși's international reputation played a major role in his transformation into a national hero. This process, also observable some time later in the context of the “socialist-humanist” rediscovery of Brâncuși during the '60s–'70s and his protochronistic [that is, involving an anachronistic assertion of priority in innovation] rediscovery in the '70s–'80s, has continued to develop and be refined in the contemporary context, that of competitive advantage of nations. Nowadays, against a backdrop of globalisation and of European identity policies, the Brâncuși myth is tending to be significantly exploited even in strategic planning for the branding of Romania. The Brâncuși cult has been kept alive over the years by an excessive number of works by Romanian experts on the sculptor, who have now even come to influence the attitude to the artist adopted in governmental and commercial communication strategies, in popular culture and in a range of forms of discourse, whether nationalistic,

such as that of the experts on the Dacians and of Orthodox specialists, or trans-national, such as that of yoga practitioners and of the Freemasons.

As artists educated in Romania, we grew up with the image of Brâncuși as a paragon seated on the topmost step of the pantheon of the history of art, and over-exposure to this kind of homage-laden discourse eventually produced in us a need to deconstruct the Brâncuși myth. (Even the title of the project was inspired by a hagiographic work of this kind that also restates very clearly a certain type of local artistic “patriarchy”—Brâncuși. Our Father by Paul Rezeanu, former director of the Craiova Art Museum.) Dan Perjovschi's drawings and the video works of Simion Cernica and Sergiu Sas remind us once again that a purely aesthetic response to Brâncuși's work is no longer possible in the Romanian context. Our own response—being as it is, subjected to disturbance from the nationalist pathos that suffuses the subject of Brâncuși—passes beyond the realm of visual art to become political.

Atelier de amenajări
și decorațiuni exterioare
cu Monotremu
Home Exterior Design
with Monotremu

ATELIERE DE CREATIVITATE BRÂNCUȘIOLOGICĂ BRANCUSIAN CREATIVITY WORKSHOPS

Salonul de proiecte @ Galeria Helios

ATELIER DE SCRIERE / CREATIVE WRITING WORKSHOP:

ATELIER DE LUCRU MANUAL I / ARTS AND CRAFTS WORKSHOP I:

ATELIER DE LUCRU MANUAL II / ARTS AND CRAFTS WORKSHOP II:

ATELIER DE AMENAJĂRI ȘI DECORAȚIUNI EXTERIOARE / HOME EXTERIOR DESIGN WORKSHOP:

ATELIER DE PICTURĂ ICONOGRAFICĂ / ICON PAINTING WORKSHOP:

V. Leac, Ștefan Tiron
Vlad Cadar și Biserika
Vlad Cadar și Biserika
Monotremu
Dan Acostioaei

RO

Programul expoziției *Fiii și fiicele lui Brâncuși*. O intrigă de familie (*Actul II*) este însoțit de câteva ateliere care problematizează „canonizarea” lui Brâncuși, atât în sfera elitelor culturale românești, cât și în cea a culturii populare. Atelierul de pictură susținut de Dan Acostioaei pornește de la portretul sculptorului și se dezvoltă înspre canonul iconografic ortodox, cel imaginat de V. Leac & Ștefan Tiron se concentrează pe exerciții de „scriere

creativă” ce au ca punct de plecare aforismele brâncușiene, cel propus de duo-ul Monotremu pune în discuție mutațiile suferite de elementele creației lui Brâncuși în arhitectura vernaculară, iar în cadrul atelierului de „lucru manual”, condus de Vlad Cadar, motivele brâncușiene sunt reciclate într-o serie limitată de suveniruri.

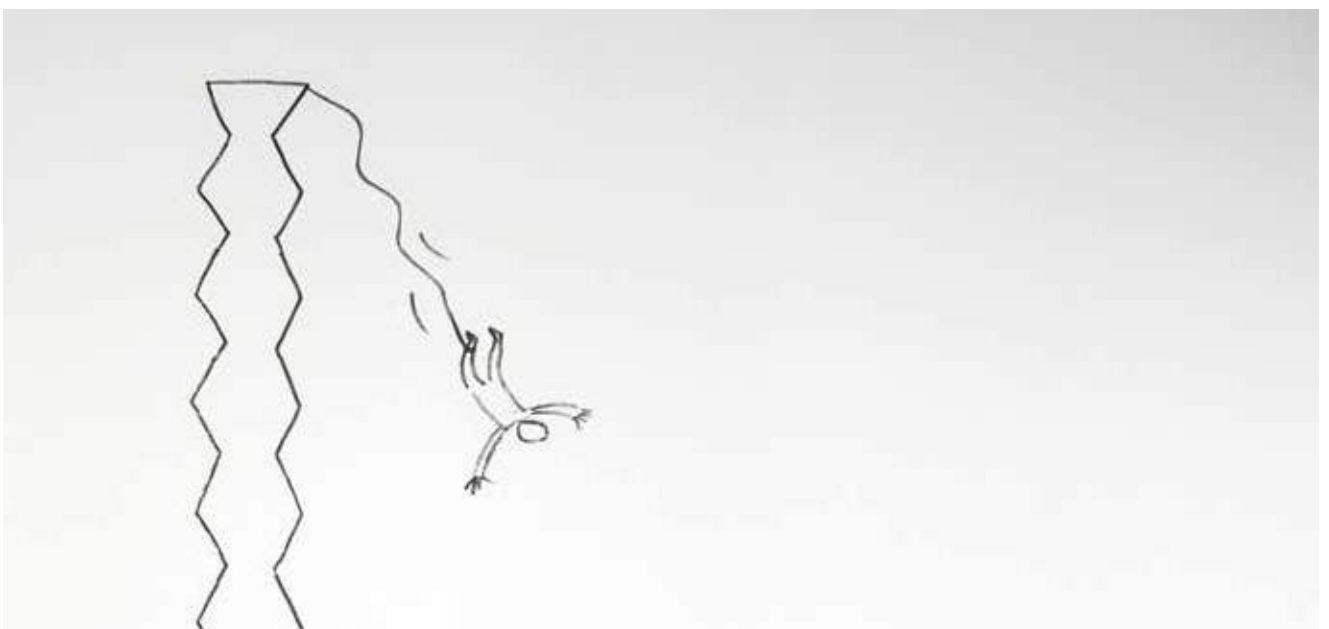
EN

The exhibition programme of *The Sons and Daughters of Brâncuși*. A Family Saga (*Actul II*) is accompanied by a series of workshops addressing the issue of the ‘canonisation’ of Brâncuși, both among the Romanian cultural elites and in popular culture: Dan Acostioaei’s painting workshop takes the portrayal of the sculptor as its starting-point and focuses on the orthodox iconographic canon; the one devised by V. Leac and Ștefan Tiron focuses

on ‘creative writing’ exercises that take the sayings of Brâncuși as their inspiration; the one suggested by the Monotremu duo will discuss the changes undergone by characteristics of Brâncuși’s oeuvre in their employment in vernacular architecture; the ‘arts and crafts’ workshop led by Vlad Cadar will feature Brâncușian motifs being recycled into a limited edition of souvenirs.

- ← Alexandra Croitoru, *The Cabbage Process*, 2012
- ↓ Sergiu Sas, *Căutându-l pe Brâncuși*, 2015
- ↓ Dan Perjovschi, *Infinite Bunjee-Jumping*, 2010/2015

↑ SIGMA, *Multivision 1*, 1978 / 2014 - 2015

MULTIVISION 1 1972–1978 RECONSTRUCȚIE 2014–2015

MULTIVISION 1 1972–1978 RECONSTRUCTION 2014–2015

Liceul Teologic Romano-Catolic Gerhardinum / The Gerhardinum Roman Catholic Theological High School

ARTIȘTI / ARTISTS:

SIGMA 1969–1983

ORGANIZATOR / ORGANIZER:

Jecza Gallery

Instalație produsă de către Jecza Gallery / Installation produced by Jecza Gallery.

Film S8mm pentru 2 proiectoare & 10 ecrane
de proiecție, 16 Min, Instalație multimedia /
S8mm Film for 2 projectors & 10 screens, 16 Min
Multimedia installation

Prin 1960, Timișoara devenise unul dintre cele mai dinamice centre ale artei contemporane românești, fapt datorat în bună măsură și stabilirii în oraș a unui număr de tineri artiști animați de dorința schimbării vieții culturale prin promovarea unor noi concepte vizuale. În acest context, apariția celor două grupuri experimentale—grupul 111 și SIGMA—trebuie pusă în legătură cu activitatea creatoare și dezvoltarea personală a doi principali artiști, membri fondatori ai ambelor grupuri: Ștefan Bertalan și Constantin Flondor. Temele comune de cercetare și problemele vizate de ei în acei ani au fost dezvoltarea unor modalități de înțelegere și de analiză, apoi de conceptualizare a naturii și găsirea unor echivalențe ale acestora în limbajul abstract. Interesul lor comun se îndrepta, așadar, spre noile probleme ale limbajului plastic, către arta permutațională, către noile tehnologii sau către domenii teoretice de cercetare (implicând conceptul de algoritm, de bionică, cibernetică sau de logică matematică etc.).

(...) Ultimul experiment de proporții al membrilor grupului SIGMA (Ștefan Bertalan, Constantin Flondor, Doru Tulcan) a fost filmul *Multivision I și II*, precum și proiecția lui, o adevărată instalație-acțiune, prezentată în 1978 la expoziția „Studiul” 1, la Timișoara. Proiecția propriu-zisă, pentru două aparate care-și intersectau la un moment dat fasciculele de lumină, a avut loc pe zece ecrane semitransparente colorate, având o structură de tip raster. Ecranele au fost dispuse în sală în formă de tetraedru, iar cele două proiecții simultane erau diferite, una a filmelor alb / negru, cealaltă a filmelor color. Astfel, această concepție cu totul aparte de amenajare a spațiului, ca și proiecția în sine, un fel de happening în fața publicului, ne îndreptățește să considerăm *Multivision* ca fiind prima instalație multimedia din România. Filmul a fost considerat o lucrare de grup, purtând semnătura celor trei artiști, pe bună dreptate privit ca rezultatul anilor de cercetare din perioada SIGMA. După acest moment distanța dintre cei trei membri ai grupului devine tot mai evidentă, astfel încât se poate vorbi de o netă destrămare.

Around 1960, Timișoara became one of the most dynamic centers of the Romanian contemporary arts, mostly due to several young artists settling in the city, artists enlivened by the desire to change its cultural focus by promoting new visual concepts. In this context, the appearance of the two experimental groups—111 and SIGMA—must be linked to the creative activity and the personal development of two main artists, founding members of both groups: Ștefan Bertalan and Constantin Flondor. They became professors during the same year and were colleagues at the Art High School in Timișoara. Their mutual research and the issues they analyzed through these years were focused on developing an approach to the understanding and analysis and conceptualization of their nature and finding equivalents for all these in abstract language. Thus, their mutual interest was focusing on new questions on plastic language, on permutation art, on new technologies and on theoretical areas of research (involving the algorithm concept, bionics, cybernetics or mathematical logic etc.).

(...) The last great experiment of SIGMA (Ștefan Bertalan, Constantin Flondor, Doru Tulcan) was the film *Multivision I and II* and its projection, true action-equipment, presented in 1978 at the “Study 1” exhibition in Timișoara. The actual projection, on devices that intersected their light beams at some point, took place on ten colored semi-transparent screens, with a raster type structure. Screens were placed in a tetrahedron room, and the two simultaneous projections were different, one for the black and white movies, the other for the color ones. Thus, this totally different concept for arranging space, as a projection in itself, a kind of happening in front of an audience, makes us look at *Multivision* as the first multimedia installation in Romania. The film was a group work, bearing the signature of the three artists, and is rightly viewed as the result of all the years of research from the SIGMA time. After this the distance between the three members of the group is more and more obvious, so we can say they parted ways.

DAN PERJOVSCHI'S ZINES. 1992-2015

Balamuc

CURATOR / CURATOR:

Dan Perjovschi

ORGANIZATOR / ORGANIZERS

Balamuc
Art Encounters

Balamuc este un generator de publicații și gândire prin desen. Adică un context perfect pentru retrospectiva de fanzine *Dan Perjovschi's Zines. 1992–2015*. Început ca un substitut ieftin de catalog și continuat ca *attachment* la expoziții, fanzinul lui Perjovschi s-a stabilizat în zona educațională. Workshopurile de 1–7 zile, pe care le ține în cadrul expozițiilor la care participă (Bienala de la Sao Paolo, Tate Liverpool) sau în școlile de artă unde este invitat să predea, au ca obiect final un

fanzin. Retrospectiva adună la un loc publicații făcute la indigo în Cuba, tipărite la rezoluție mare cu studenții de la HEAD Geneva, conceptuale cu artiști ca Enzo Cucchi și Daniel Knorr la Roma, ca strategie de protest cu studenții din Leipzig, ca rezistență cu activiștii din Iași sau cei de la Accept din București.

Expoziția prezintă aceste capsule ale timpului trase la xerox, demonstrând că avem toți o limbă comună: desenul.

Balamuc is a generator of publications and thinking through drawing. This makes for the perfect context of the fanzine retrospective Dan Perjovschi's Zines. 1992–2015. Started as a cheap substitute for a catalogue and continued as an attachment to his shows, Perjovschi's fanzine has settled in the educational area. The workshops he holds for 1 to 7 days, during exhibitions he's attending (Sao Paolo Biennale, Tate Liverpool) or in art schools where he's invited to teach, are finalized with a fanzine. The retrospective gathers in

one place publications copied with indigo paper in Cuba, printed in large resolution with the students from HEAD Geneva, conceptual with artists like Enzo Cucchi and Daniel Knorr in Rome, as a protest strategy with the students from Leipzig, as a resistance with the activists from Iași or the ones from Accept Bucharest.

The show presents these xeroxed time capsules, demonstrating that we all have a common language: drawing.

← André Cadere, New York, 1976

ANDREI CĂDERE. DOCUMENTE CONCEPTUALE 1972–1978

ANDRÉ CADERE. CONCEPTUAL DOCUMENTS 1972–1978

Fundația Triade / Triade Foundation

CURATOR:

Lynda Morris

ASISTENT CURATOR / ASSISTANT CURATOR:

Roxana Gibescu

ARTIST:

Andrei Cădere / André Cadere

ORGANIZATOR / ORGANIZERS

Fundația Triade / Triade Foundation

Expoziția *Andrei Cădere. Documente conceptuale 1972–1978* este un proiect monografic de recuperare a unui artist român important, recunoscut în străinătate drept un exponent original al artei conceptuale (1967–1978), dar foarte puțin știut sau înțeles în România.

Expoziția este rodul legăturii pe care curatoarea Lynda Morris a avut-o cu artistul începând încă din anul 1972, dezvoltată pe diferite planuri în timp.

Expoziția prezentă are ca punct de pornire *Documenting André Cadere 1972–1978*, expoziție pe care Lynda Morris a curatoriat-o la Galeria Modern Art Oxford și pe care a itinerat-o ulterior la Muzeul Mu.ZEE din Oostende și la Galeria Artist Space din New York, în perioada 2012–2013. O parte mult mai mică din aceste documente a fost expusă în expoziția *Genuine Conceptualism*, concepută de curatoare la Herbert Foundation din Ghent în 2014.

Expoziția *Andrei Cădere. Documente conceptuale 1972–1978* oferă o cronologie a expozițiilor și plimbărilor-performative,

a inserțiilor barelor de lemn în expozițiile altor artiști și a prelegerilor pe care artistul le-a susținut în ultimii șase ani ai vieții sale. Această expoziție-arhivă mută accentul de pe barele sale de lemn ca *obiecte* și se focalizează pe semnificațiile generate de *documentele tipărite* (invitații trimise de galeriile care l-au expus, anunțuri ale prelegerilor pe care acesta le-a susținut în diverse universități, corespondența dintre Cădere și diferiți alți artiști sau curatori din acea perioadă—printre care Harald Szeemann, Gilbert and George, Daniel Buren), *materialele audio* și *filmările rare*, toate acestea înregistrând acțiunile-performative ale artistului, viziunea sa asupra lumii politice și relațiile sociale ale acestuia în Europa și America.

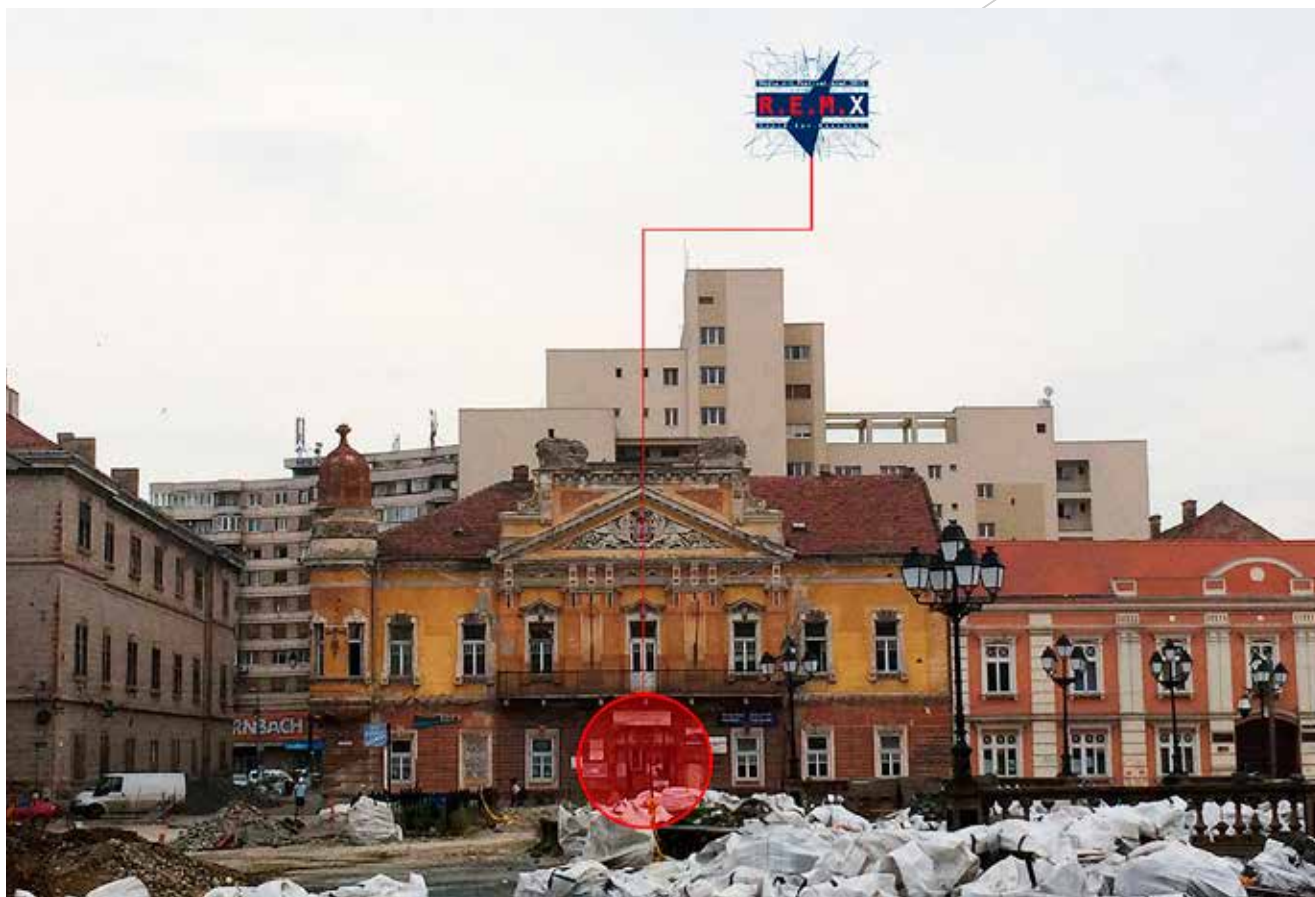
Aceste apariții ale artistului la cele mai importante vernisaje din instituțiile de artă europene sunt legendare și constituie o parte la fel de semnificativă din moștenirea sa ca barele pentru care este cunoscut. În toate se regăsește interesul lui Cădere pentru politica spațiului, atât socială, cât și instituțională, manifestată pe fondul crizei economice din anii '70.

The exhibition *André Cadere. Conceptual Documents 1972–1978* is a monographic project which aims to recover an important Romanian artist, internationally recognized as an original exponent of conceptual art (1967–1978), but very little known by Romanian scholars and the Romanian public.

The curator Lynda Morris met André Cadere in 1972 and developed a close relationship with him that continued throughout the last years of the artist's life. This exhibition follows the exhibition Morris curated at Modern Art Oxford, which toured to Mu.ZEE Museum in Oostende and to Artist Space Gallery in New York in 2012–2013. A much smaller collection of these archival documents were shown recently as part of *Genuine Conceptualism* at the Herbert Foundation in Ghent in 2014.

André Cadere. Conceptual Documents 1972–1978 offers a chronology of André Cadere's exhibitions, appearances, walks and lectures during the last six years of his life. This major piece of research

shifts the focus away from his *Round Bars of Wood* (1970–1978) as objects, and instead focuses on the meanings evident in the printed documents (gallery invitations, notices of lectures and mailings to other artists or curators such as Harald Szeemann, Gilbert and George and Daniel Buren, and personal notes), and a previously unpublished audio interview conducted by Lynda Morris for *Studio International* in 1976 and short films that record Cadere's actions and social relationships. The actions of Cadere centred on appearances with his *Barres de Bois Rond*, which he presented in galleries, museums, biennials, appearances at public sites and at the openings of renowned Conceptual artists, constituted a provocative approach towards art's dependence on context. The correspondence and documentation around these interventions and his interactions with other artists, gallerists, collectors and critics serve as important sites for Cadere's ideas, providing particular insight into his thinking around the politics of space, both social and institutional, against the backdrop of the economic crisis of the 70s.

MEDIA ART FESTIVAL ARAD

R.E.M.X -- remix

MAGAZIN MIXT

FRANCHISE

Timișoara, Casa cu Lei (Piața Unirii 6)

CURATORI / CURATORS:

Călin Man
Ioana Selejan

PARTENERI / PARTNERS:

kinema ikon
:BARIL

ORGANIZATOR / ORGANIZER:

Primăria Municipiului Arad / Arad City Hall
Centrul Municipal de Cultură Arad / Arad Cultural Centre
Art Encounters

Media Art Festival Arad își vede de drum și își caută locul.

Până să ne arătăm plictisiți de White Cube și să ne ascundem în Black Box, intervenim, parazităm, polemizăm, demantelăm, empatizăm cu expoziția permanentă de artă clasică a muzeului arădean, sau ne infiltrăm, ocupăm, ne jucăm, înființăm un Magazin Mixt în inima mallului.

Dacă la prima ediție, în 2014, vizitatorii au venit, dar nu au dat năvală la Muzeul de Artă din Arad, la a doua ediție, în 2015, am mutat arta unde îi este omului mai drag: la mall.

De asemenea, Magazinul Mixt prezintă o franciză în Timișoara unde, sub masca unei agenții de voiaj, promovează artiștii incluși în expoziția din Arad: R.E.M.X.—remixat.

The Arad Media Art Festival is continuing its journey and seeking a place for itself.

Before we declare ourselves bored of the White Cube and hide in the Black Box, we intervene, parasitise, dismantle, empathise with the Arad Museum permanent exhibition of classic art, or else we infiltrate, occupy, play with, establish a Grocery Shop at the heart of the mall.

If visitors came to the first annual event held at the Arad Art Museum in 2014, but not in overwhelming numbers, for the second annual event, in 2015, we were moving art to where people like best: the mall.

Similarly, the Grocery Shop has a franchise in Timișoara, where, disguised as a travel agency, it promotes the artists featured in the Arad exhibition: R.E.M.X.—remixed.

↑ Vlad Nancă, Cerc / Circle, 2015

SOUVENIRS FROM EARTH

Galeria Calina Spațiu de Artă Contemporană / Calina Gallery Contemporary Art Space

CURATOR: Liviana Dan

ARTIST: Vlad Nancă

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Galeria Calina Spațiu de Artă Contemporană /
Calina Gallery Contemporary Art Space

Proiectul *Souvenirs from Earth* face parte din platforma *The Installation Projects* care se va desfășura la Galeria Calina între septembrie 2015 și aprilie 2016. Artiști Iulia Toma, Vlad Nancă, Apparatus 22, Aurora Király.
Curator Liviana Dan.

*The exhibition Souvenirs from Earth is part of the Installation Projects platform, which will be held at Calina Gallery between September 2015 and April 2016. Artists Iulia Toma, Vlad Nancă, Apparatus 22, Aurora Király.
Curator Liviana Dan.*

În istoria artei recente a existat mereu și frecvent un „moment Vlad Nancă”. Despre Vlad Nancă se știe că reprezintă arta contemporană în România, că traiectoria lui stilistică oscilează între modernismul pur și contracultură de tip DIY, că are o relație aparte cu minimalismul, că manifestă o stranie atenție pentru modificarea istoriei, pământul alternativ, spațiul social și confesiunea publică.

Există o atitudine romantică certă pentru locuri reale, stil și gust. Temele sunt actuale și inventate, concrete și teoretice. Sunt noi, informative, mult mai importante, prezentate amuzant într-un limbaj emergent.

Vlad Nancă prezintă într-un mod conceptual lucrurile convenționale. Fără scop definit aduce împreună situații aparent fără legătură. Natura este un set de recuzită, construcțiile sunt manipulate de materiale, detaliile sunt selectate cu atenție—sunt introduse părți pentru a indica întregul, deconectările sunt tematice.

Singuratic, blând, cu totul familiar, obiectele lui Vlad Nancă devin ușor neliniștitoare și bizare. Tărâmurile sunt domestice și urbane. Plantele, lucrurile par umane, dar există și plante și lucruri posibile. Ești aproape mereu prins între iluzie și realitate, între artificial și natural. Un sprijin substanțial vine de la loc/spațiu, lumină, atmosferă.

Interpretarea este întotdeauna dependentă de locul unde lucrarea este plasată.

Senzația este că nu se întâmplă nimic, ori se va întâmpla curând, ori pare că începe, ori că ai ajuns prea târziu. O claritate aspră examinează modalitățile de construire a narativului. Detaliul impune o ordine drastică. Tehnica subliniază expresia. Sfârșiturile vizuale sunt libere.

Teoria rămâne suspendată între flexibilitatea semiotică și liniștea existențială.

In the history of recent art there have constantly been “Vlad Nancă moments.” It is known that Vlad Nancă represents contemporary art in Romania, that his stylistic trajectory oscillates between pure modernism and DIY-type counterculture, that he has a special relationship with minimalism, that he manifests a strange interest in altered history, alternative earths, the social space and public confession.

There is a definite romantic proclivity for real places, style and taste. The themes are topical and invented, concrete and theoretical. They are new, informative much more important, presented amusingly in an emergent language.

Vlad Nancă presents conventional things in a conceptual way. Without a definite aim he brings together apparently unconnected situations. Nature is a set of props, constructions are manipulated by means of materials, details are selected with care, parts are introduced in order to point to the whole, the disconnections are thematic.

Solitary, gentle, wholly familiar, Vlad Nancă’s objects become slightly disturbing and bizarre. The realms are domestic and urban. Plants and things seem human, but there are also possible plants and things. You are always caught between illusion and reality, between the artificial and the natural. Substantial support is provided by place/space, light, atmosphere.

The interpretation is always dependent on the site where the work is placed.

The feeling is that nothing is happening, or that it is about to happen, or that it looks like it is beginning, or that you have arrived too late. A harsh clarity examines the modalities whereby narrative is constructed. The detail imposes a drastic order. The technique emphasises the expression. The visual ends are free. The theory remains suspended between semiotic flexibility and existential calm.

RECORDING TRACES 1970–1990

IOSIF KIRÀLY, DORU TULCAN

ÎNREGISTRAREA URMELOR 1970–1990

IOSIF KIRÀLY, DORU TULCAN

Galeria Jecza / Jecza Gallery

CURATOR: Ruxandra Demetrescu

ARTIȘTI / ARTISTS: Iosif Király
Doru Tulcan

ORGANIZATOR / ORGANIZER: Jecza Gallery

RO

Expoziția ce-i reunește în spațiile Galeriei Jecza pe Iosif Király și Doru Tulcan stă în egală măsură sub semnul recuperării și al unei revizitări critice. Este recuperată activitatea lor artistică dintr-un interval cronologic ce stă, la rândul său, sub semnul istoriei recente: anii 1970 și 1980 (cu câteva prelungiri semnificative de la începutul anilor 1990). Sunt prezentate fotografii care au avut, în epocă, rolul de documentare a experimentelor artistice realizate de cele mai multe ori în spații neconvenționale: „acțiuni”, instalații, *performance*-uri. Astfel, fotografia a fost mijlocul privilegiat de „înregistrare a urmelor”, devenind, ulterior, un instrument eficace de a crea „straturile memoriei”. Revizitarea critică constă în dialogul creat cu bună știință între imaginea-document de laborator (fotografii de dimensiuni mai degrabă mici, uneori afectate de trecerea timpului,

instalate în grupaje tematice și cronologice) și imaginea de mari dimensiuni, înrămată, consacrată ca obiect artistic, ce domină acum firesc spațiul expozițional.

Mărturiile fotografice predominante în expoziție reprezintă, în cele din urmă, un mijloc de activare a memoriei acelor experimente artistice frenetice, profund înnoitoare și inevitabil marginalizate. Scopul lor este, așa cum afirma odinioară Georges Bataille, de a provoca neliniștea și nu delectarea spectatorului; căci substanța lor este cea a unei imagini critice, așa cum o definea Didi-Huberman: o imagine ce critică felul nostru de a vedea, pentru ca, atunci când ne privește, să ne determine să o vedem cu adevărat.

EN

This exhibition brings together Iosif Király and Doru Tulcan at Jecza Gallery aiming both at retrieval and a critical review. What's brought into focus is their artistic practice from a timespan pertaining to recent history (Zeitgeschichte): the '70s and '90s (alongside a number of significant extensions reaching to the beginnings of the 1990s). (Some of) The photographs shown had the the purpose of documenting the artistic experiments which often took place in unconventional spaces: actions, installations, performances. Thus, photography was the privileged tool for "recording traces", becoming afterwards an effective instrument for creating the "layers of memory". Critical review consists of the assumed dialogue between the image-document (rather small-size photographs, sometimes

showing signs of decay, displayed in thematic and chronological groupings) and the big-size image—framed, consecrated as art object—nowadays naturally dominating the exhibition space.

The prevalent photographic evidences in the exhibition represent, in the end, a means of activating the remembrance of those frenetic artistic experiments, deeply innovative and inevitably marginalized. Their purpose is—as Georges Bataille once stated—to induce disquiet and not delectation in the viewer; their substance is, after all, that of a critical image, such as Didi-Huberman defined it: an image criticizing our way of seeing in order to determine us, by looking at us, to really see it.

CAZARMA FRANZ JOSEF

FRANZ JOSEF BARRACKS

RO

Din vechea cetate a Timișoarei, călătorul pleca spre miazănoapte prin Poarta Vienei, care ducea spre Szeged, Budapesta și Viena. Chiar în fața Porții, la marginea de nord a cetății, se afla Cazarma Viena. Construită în 1752 în formă de careu închis, clădirea a fost grav avariată la asediul din anul 1849. În același loc, a fost ridicată în 1851 o nouă cazarmă, cu parter și două etaje, în formă de U deschis spre Piața Mărăști. Acest nou edificiu a fost numit Cazarma Franz Josef. Iar dacă în secolul XX a fost folosită ca spațiu de depozitare, în cel de-al XXI-lea veac Cazarma Franz Josef (după cum este cunoscută) urmează exemplul Palatului Baroc, încercând să se reinventeze, cel puțin temporar, prin artă.

Pe durata Art Encounters, Cazarma Franz Josef a devenit *Guesthouse* pentru galeriile de artă contemporană invitate.

ARHITECTURA SPAȚIULUI / SPACE ARCHITECTURE:

Mensing Timofticiuc, Berlin
Monica Sache, București
Vitali Stănilă, București

Transformarea Cazarmei U într-o expoziție temporară a echivalat cu un adevărat exercițiu de regenerare urbană. Nu s-a urmărit un singur concept singular, încăpățânat, nici o “înfrumusețare” a spațiului, ci producerea unui tumult de senzații: s-a încercat un gest clar și radical, integru, menit să îmbogățească experiența arhitecturală și să nu concureze cu operele artistice ale galeriilor.

Un spațiu fără complexe, fără pretenții și fără prejudecăți, ce nu încearcă să-și acopere trecutul recent cu reputație pătată: spațiu redundant, zonă insalubră. Transformată, cel puțin temporar, într-un focar al creativității și tinereții curajoase, al nebunilor frumoși, clădirea are șansa de a se retipări pe harta mentală a locuitorilor sub un alt nume. Anonimă și discretă, asemeni clădirii care o adăpostește, lipsită de „semnătură” și gesturi pretențios grandilocvente, intervenția este reușită atâta vreme cât este subtilă și nu încearcă să se facă remarcată, ci doar să mărească importanța spațiului primit într-o manieră distinctă. (Monica Sache)

EN

From the old fortress of Timișoara the traveller set off northwards through the Vienna Gate, from where the road led towards Szeged, Budapest and Vienna. Immediately in front of the Gate, on the northern edge of the fortress, stood the Vienna Barracks. This building, constructed in 1752 in the shape of an enclosed square, was badly damaged in the siege of 1849. A new, three-storey barracks was built on the same site in 1852, this time in the shape of a letter U with the opening facing Mărăști Square. This new edifice was christened Franz Josef Barracks. Although during the twentieth century it was used for storage, in the twenty-first the Franz Josef Barracks (as it is commonly called) is following the example of the Baroque Palace by endeavouring to reinvent itself, temporarily at any rate, via art.

During the period of Art Encounters, Franz Josef Barracks became the Guest House for the invited contemporary art galleries.

Turning Cazarma U (the U Barracks) into a temporary exposition was the equivalent of a veritable exercise of urban regeneration. This was not the pursuit of one singular, stubborn concept, nor an „embellishment" of the space, but the arousal of a wave of sensations: it was an attempt of a clear, radical, wholesome gesture, meant to enrich the architectural experience, not to compete with the works of art in the gallery.

A space devoid of complexes, of strict requirements and prejudice, which surpasses its recent past and its marred reputation: redundant space, unwholesome area. Transformed, at least temporarily, into an outbreak of creativity and courageous youth, of the beautifully mad, the building has the chance of re-etching itself upon the mental map of the inhabitants, under a different name. Anonymous and discreet, as the building which houses it, lacking a „signature" and pretentious-ridiculous gestures, the intervention is successful as long as it is subtle and does not attempt to make itself remarked, but to augment the importance of the space it has received in a distinguished manner (Monica Sache).

INNER OBJECTS IN OUTER SPACES / INNER SPACES IN OUTER OBJECTS

Aiurart Contemporary Art Space București / Bucharest
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

CURATORI / CURATORS:

Olivia Nițiș
Simona Vilău
Ioana Ciocan
Erwin Kessler
Diana Marincu

ARTIȘTI / ARTISTS:

Vlad Berte
Mihail Coșulețu
Suzana Dan
Iulia Nistor
Lea Rasovszky
Valeriu Șchiau
Patricia Teodorescu

DESIGNER:

Justin Baroncea
Ada Crăciunescu

↑ Suzana Dan, Nu mă supăr să dispar /
I don't mind disappearing, 2014

PULLING STRINGS

PULLING STRINGS

:BARIL Cluj-Napoca

Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

CURATORI / CURATORS:

Sorin Neamțu
Tiberiu Adelmann

ARTIȘTI / ARTISTS:

Sasha Auerbakh
Arantxa Etcheverria
Constantin Flondor
Mihai Iepure-Górski
kinema ikon
Maxim Liulca
Bogdan Vlăduță

METABASIS

EASTWARDS PROSPECTUS București / Bucharest
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ARTIST / ARTIST:

Floriana Căndea

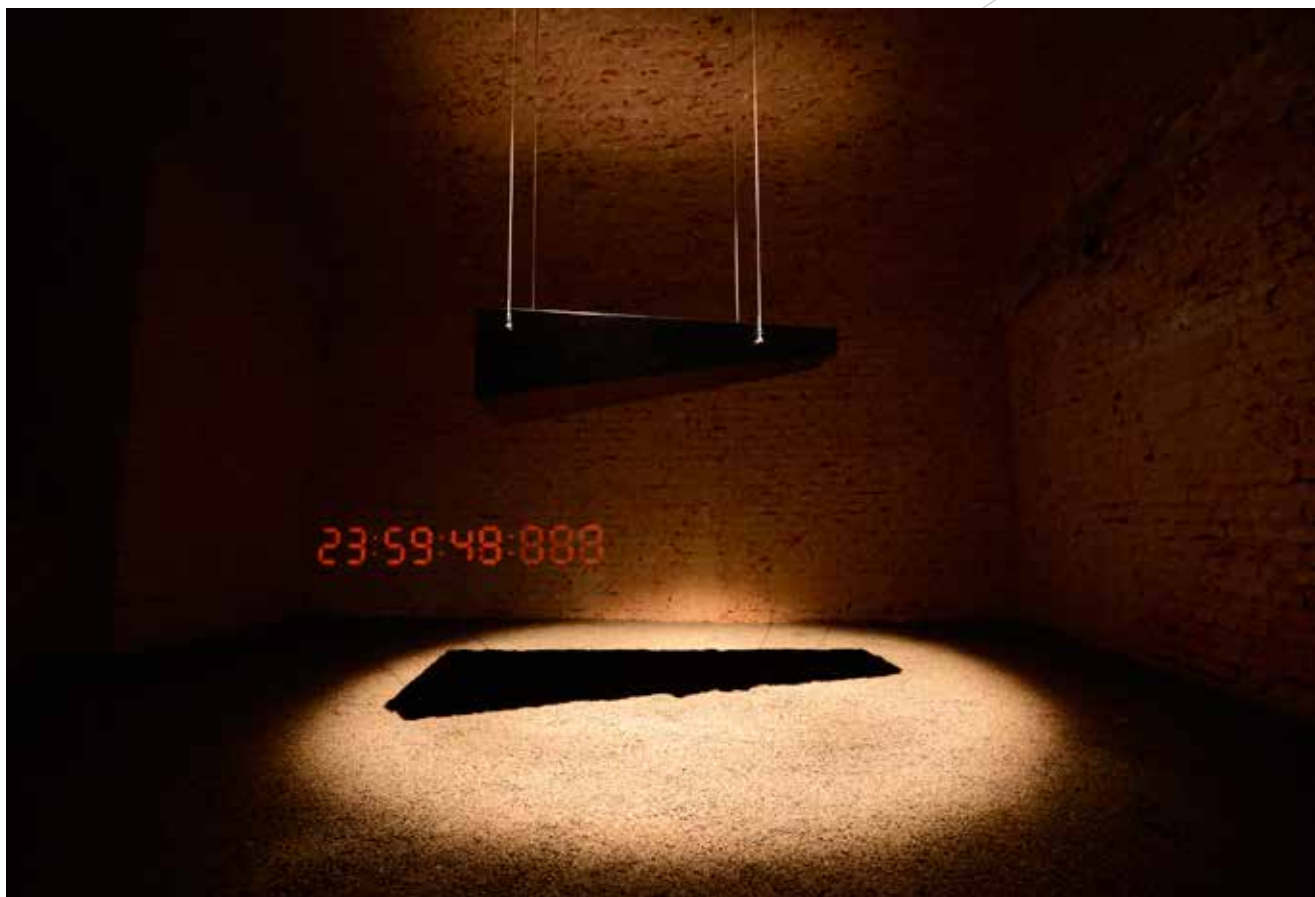

O SUTĂ DE LOCURI ONE HUNDRED PLACES

ElectroPutere / Craiova
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ARTIST:

Mircea Nicolae

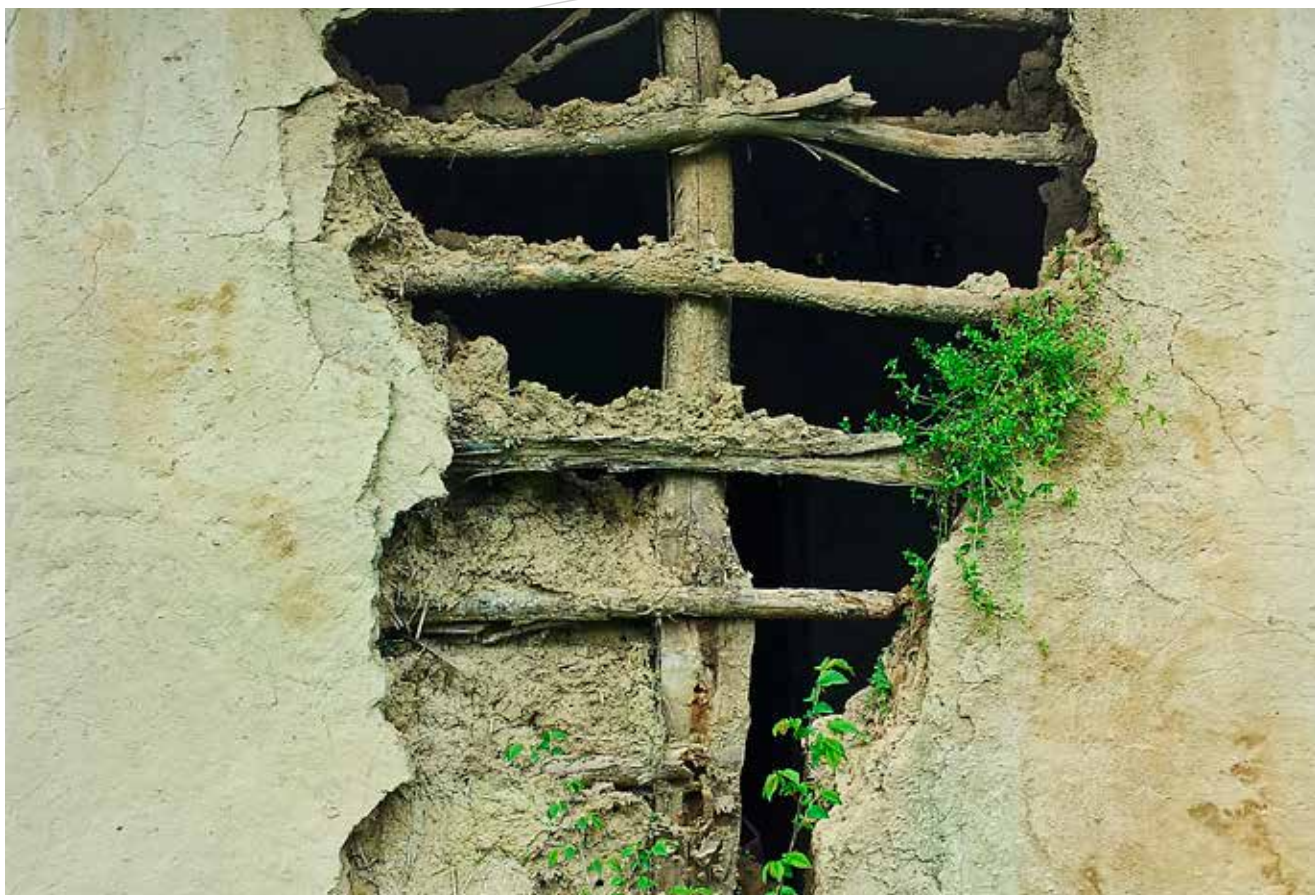

NE:SFÂRȘIRE LIMIT:LESS

Jecza Gallery / Timișoara
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ARTIȘTI / ARTISTS:

Radu Cioca
Genti Korini
Dan Palade
Liviu Stoicoviciu
Sorin Vreme

LOESS

Andreiana Mihail Gallery București / Bucharest
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ARTIST:

Adi Matei

← Răzvan Boar, *Untitled*, 2015

ZEST

Nicodim Gallery București și L.A. / Bucharest and L.A.
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ARTIȘTI / ARTISTS:

Răzvan Boar
Ioana Stanca

RUPE O PETALĂ DE TRANDAFIR, ATINGE PERETELE
ALBASTRU, PRIVEȘTE PE FEREASTRĂ ȘI PUNE-ȚI
O DORINȚĂ PENTRU SFÂRȘITUL SECOLULUI

TAKE A ROSE PETAL, TOUCH THE BLUE WALL,
LOOK OUT THE WINDOW, AND MAKE A WISH FOR
THE END OF THE CENTURY

Plan B Cluj și Berlin / Cluj and Berlin
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

CURATORI / CURATORS: Diana Marincu
Mihai Pop

ARTIȘTI / ARTISTS: Belu-Simion Făinaru
Miklós Onucsán
Gabriela Vanga

↑ Belu-Simion Făinaru, *Wishes of hope. Fear and tear*, 2015

↑ Belu-Simion Făinaru, *Monument for nothingness*, 2012-2015

DUBLA DETERMINARE

DOUBLE AGENCY

Anca Poterasu Gallery București / Bucharest
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ARTIȘTI / ARTISTS:

Irina Botea
Iulian Biserica
Nicu Ilfoveanu
Zoltán Béla

ORICE PUNCT CU ORICE ALT PUNCT

ANY POINT TO ANY OTHER POINT

Sabot Gallery / Cluj-Napoca
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

CURATOR:

Daria D. Pervain

ARTIȘTI / ARTISTS:

Răzvan Botiș
Radu Comșa
George Crîngașu

ANDREEA-LORENA BUȚINCU I ROXANA TĂNASE

Suprainfinit Gallery București / Bucharest
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

ILUZIILE ESTULUI

EASTERN PROMISES

Zorzini Gallery București / Bucharest
Cazarma Franz Josef / Franz Josef Barracks

CURATOR:

Adina Zorzini

ARTIȘTI / ARTISTS:

Szabolcs Belenyi
Szilard Gaspar
Ioan Popdan

108

ARAD

RO

Art Encounters este un eveniment cultural major în care Aradul, ca partener esențial, regăsește trăsături care-i alcătuiesc propriul profil citadin. Art Encounters este, de la prima ediție, ambițios și colaborativ, caracteristici pe care și comunitatea Aradului le-a asumat și dovedit adeseori. Ne place ambiția Art Encounters, vizibilă în calitatea programului, în decizia curatorială, în dimensiunea europeană. Și am înțeles de la bun început inițiativa timișoareană ca fiind marcată clar de o intenție colaborativă, în care parteneriatul, mai degrabă decât competiția, pot asigura succesul și anduranța proiectului. Ca primar al Aradului, m-am bucurat să văd cum această colaborare a presupus nu doar alocarea de resurse financiare

și manageriale, ci și implicarea resursei creative locale, artiști și galeriști arădeni fiind prezenți în prestigioasa selecție Art Encounters. Totodată, sunt încântat să văd cum acest eveniment a produs emulație în Arad, tineri foarte energici și inteligenți implicându-se voluntar în pregătiri.

Sunt convins că această primă ediție Art Encounters va produce schimbări importante și benefice în viața - nu doar culturală - a celor două orașe. Un astfel de proiect testează capacitatea și ambiția noastră, a timișorenilor și arădenilor, de a deveni, împreună, un adevărat pol de relevanță în această parte a Europei.

Art Encounters is a major cultural event in which Arad, as an essential partner, rediscovers the features that make up its identity as a city. In its very first year, Art Encounters is ambitious and collaborative, characteristics that the community of Arad has frequently embraced and displayed. We like the ambition of Art Encounters, which is evident in the quality of the programme, in the curatorial decisions, and in its European scope. And we have understood from the outset that the Timișoara initiative is clearly marked by a collaborative intent, in which partnership, rather than competition, can ensure the project's success and lastingness. As Mayor of Arad, I was happy to see how this partnership presupposed not

only the allocation of financial and managerial resources, but also the involvement of local creative resources, as artists and gallery owners from Arad are among the prestigious selection made by Art Encounters. At the same time, I am delighted to see how this event has led to emulation in Art, with highly energetic and intelligent young people voluntarily getting involved in the preparations. I am convinced that the first annual Art Encounters will bring about major chances and benefits in the life of the two cities, and not only their cultural life. Such a project tests the ability and ambition of the people of Timișoara and Arad to become, together, a genuine pole of relevance in this part of Europe.

HALELE TEBA

THE TEBA

HALLS

RO

Istoria locului face din fabrica Teba un simbol al gloriei militare, industriale și urbane a Aradului, dar și un reper al reinventării sale identitare. Așezate pe malul Mureșului, la limita dintre cartierul șvăbesc Aradu Nou și orașul vechi, halele Teba acoperă astăzi perimetrul în care, între 1553 și 1555, otomanii ridicau cetatea Aradului. Adevărată inimă a orașului, pulsând legată de artera lui naturală, râul Mureș, vechea cetate avea să fie întărită de Eugeniu de Savoya, apoi abandonată în favoarea noii cetăți Vauban.

Ridicate în perioada postbelică, actualele hale Teba au adăpostit până în primii ani ai mileniului III una dintre marile uzine textile ale Aradului, o industrie care făcea gloria orașului. Astăzi, în aceste spații aflate în imediata apropiere a promenadei clasice a arădenilor (faleză Mureșului), o reutilizare industrială ar fi imposibilă. Așa se face că, atât pentru administrația orașului, dar mai cu seamă pentru artiștii tineri, locul a devenit interesant în vederea unei posibile reconversii culturale, o reconversie care să mute halele Teba dinspre periferia unei industrii inactuale către centrul vieții culturale locale—cu ambiții instituționale regionale.

În ultima vreme, la Teba se întâmplă eveniment după eveniment și se acumulează energii și idei care pot face din acest loc cel mai important proiect de infrastructură culturală din ultima sută de ani ai istoriei Aradului.

EN

Local history sees the Teba factory as a symbol of the military, industrial and urban prowess of Arad, but also as an emblematic example of how the city is reinventing its identity. Lying on the banks of the Mureş, on the boundary between the Swabian neighbourhood of New Arad and the old city, the Teba Halls occupy the area where, between 1553 and 1555, the Ottomans constructed the fortress of Arad. This old fortress, the true heart of the city, beating in sympathy with its natural artery, the River Mureş, was strengthened by Eugene de Savoy but later abandoned in favour of the new Vauban fortifications.

Built in the post-war period, the present-day Teba Halls were home (until the early years of the third millennium) to one of Arad's large textile factories – textiles being an industry that brought the city great prestige. Given that the buildings are in the immediate vicinity of the time-honoured promenade route of Arad people (the Mureş river front), it would have been impossible for them to be redeveloped for industrial purposes. So it was that the site and its change-of-use potential caught the attention both of the city authorities and even more so of young artists. The vision was to adapt it for cultural purposes and so shift the Teba Halls from being a dis-used and marginal brownfield site to having a role at the centre of local cultural life, and one with aspirations towards long-term regional significance.

The recent series of events staged at Teba have generated energies and ideas that have the potential to make this location into the most significant cultural infrastructure initiative to have been taken in the last hundred years of the history of Arad.

FIRST CUT

FIRST CUT

↑ Volodymyr Kuznetsov, *THESE*, 2015

Halele Teba / Teba Halls

CURATORI / CURATORS:

Rainald Schumacher / Nathalie Hoyos

ARTIȘTI / ARTISTS:

Igor Grubić	Nedko Solakov
Petrit Halilaj	Šejla Kamerić
Žilvinas Kempinas	Anetta Mona Chișa &
Volodymyr Kuznetsov	Lucia Tkáčová
Kateřina Šedá	

Hala 2 / Hall 2

ORGANIZATORI / ORGANIZERS:

Sorin Neamțu / Călin Man

PROIEȚII / FILM PROGRAM BY CITIZENIT:

Oana Tarce	Mihnea Rareș Hanțiu
Anda Ionescu	

**CONCEPȚIA ARHITECTURALĂ / ARCHITECTURAL
CONCEPTS BY L'ENE:**

Amalia Inguța	Maria Tămășan
Golem	Alex Leric

QR-CODE ARCHIVE BY KINEMA IKON

kinema ikon / Călin Man

PROIEȚIE DIA / SLIDE PROJECTIONS BY:

Alin Ioan	Oana Tarce
Anamaria Tatu	Ruth Borgfjord
Ciprian Hord	Marius Mîndruțau
Norbert Fodor	

O fostă fabrică ridicată, probabil, în perioada 1920–1930, cu ceva influențe Bauhaus se transformă într-un complex care găzduiește locuințe și ateliere de lucru, dar și un centru de artă contemporană, localizat în fostele depozite ale incintei.

Cu această introducere, am reușit să spunem totul. Într-un fel sau altul, cele de mai sus au devenit un model pentru transformarea a numeroase foste construcții industriale, cu înfățișare aspră și dezolantă, în lumi populate vesel de oameni tineri și creativi.

Aceasta ar putea fi și povestea Uzinelor TEBA din Arad, un complex arhitectonic de-a dreptul impresionant, dar oarecum modest, localizat pe malul râului Mureș. Povestea de care pomeneam nu poate să devină un best-seller decât cu un scenariu ce implică multiplele obstacole inerente, diferențele aferente și caracteristicile individuale ale locatarilor. Cu atât mai mult cu cât programul și structura unei instituții de artă trebuie adaptate situației de fapt, atributelor și trăsăturilor date de specificul locului în care se află. Oamenii care locuiesc în vecinătate trebuie să aibă convingerea că un astfel de centru de artă contemporană a devenit parte a propriei lor identități. Copiii, la rândul lor, trebuie să se simtă atrași de acel loc. Programele educaționale puse lor la dispoziție sunt concepute să le deschidă apetitul pentru tot ceea ce îi înconjoară. Oameni, de altfel, de toate vârstele, ar trebui să se simtă acolo ca la ei acasă, să simtă nevoia comunicării, odată ce sunt puși în situația de a avea de-a face cu subiectele controversate ale artei contemporane. Un astfel de centru cultural nu ține seama de granițe, fie ele politice sau ideologice. El devine un actant, intră într-un rol activ, este motorul care pune în mișcare creația culturală, noile idei și concepțiile despre realitate.

Acesta este scenariul fericit care nu se poate scrie doar în teorie. În baza unei viziuni clare, totuși, el se desfășoară după

propriile reguli, pe care le stabilește la fața locului și devine, astfel, un laborator cultural administrat și populat, în același timp, de locuitori ai Aradului, ai regiunii limitrofe sau veniți din alte țări.

First Cut marchează un soi de primă intervenție și integrare a lucrărilor de artă a câtorva artiști. Este primul pas dintr-un lung marș către o citadelă culturală. Artiștii, suficient de generoși să își împrumute lucrările, vin din Bosnia, Bulgaria, Republica Cehă, Lituania, România, Serbia, Kosovo și Ucraina. Extinzându-se fără a ține cont de granițe, această potențială instituție culturală ar putea deveni un centru de artă de o importanță-cheie.

First Cut nu dispune, însă, doar de această perspectivă a internaționalizării. În lunile de când proiectul a prins viață, un număr de artiști, arhitecți și persoane implicate în viața culturală a Aradului au inițiat, deja, un program ce include prezențări regulate de filme, expoziții și discuții pe teme artistice. *First Cut* reflectă, la rândul său, toate celelalte inițiative culturale ale urbei. Expoziția de la Uzinele TEBA s-a extins și la nivelul celorlalte două hale de depozitare ale complexului industrial.

Înainte oricărei viziuni despre un centru de artă care va funcționa în incinta menționată, se impun discuții și dialoguri pe această temă, care să nu aibă nimic contradictoriu. E adevărat, discuțiile nu țin locul acțiunii, dar sunt un mijloc deloc neglijabil care să releve posibilele căi de realizare a acestui proiect de anvergură, conceptul unanim acceptat de comunitatea artistică și de public deopotrivă. Pe parcursul expoziției, a avut loc o conferință la care au participat curatori și directori de instituții culturale, alături de alți reprezentanți ai domeniului cultural din Arad. Aceștia au inițiat dialoguri și dezbatări pe care le-au continuat, în extenso, pe parcursul întregului proiect.

A former factory built sometime in the 1920s or 1930s, probably with some Bauhaus architectural influence, is to be transformed into a living and working complex with an integrated contemporary art centre functioning in the original storage halls.

That's the story; that tells it all. This has been a kind of model for the fast-forwarding of many previously grimy and unwelcoming factory sites into the gleaming world of young, creative industries.

This could also be the storyline for the TEBA Factory in Arad, a genuinely impressive yet in a way modest block of buildings located near the River Mures. But such a storyline can only develop into a best-seller if the script takes into account the many individual characteristics, differences and obstacles involved. In particular, the programme and structure of an art institution have to be adapted to suit the day-to-day situation and the many and diverse activities of the area and region it is located in. People living nearby should be encouraged to develop the feeling that this contemporary art centre has become part of their identity. Children too should enjoy visiting it. The educational programme on offer should make participants eager to learn more about our world. People of all ages should become familiar with the centre as a place of open communication and should be confronted with the controversial issues that are often addressed by contemporary art. Such a cultural centre should extend its welcome far beyond any barriers, whether political or ideological. It should become an active player and powerful engine for the creation of culture and of new ideas and concepts about the world in which we live.

A successful storyline of this kind cannot be written in a vacuum. Besides being based on a clear vision, it also has to be developed on-site as a cultural laboratory experiment carried out with the aid of specific players, in this case people living and working in Arad and the surrounding region and others coming from abroad.

First Cut marks an initial intervention and integration, with artworks by just a few artists. It is the first step in the long march towards achieving a cultural hub such as has been discussed. The artists who have generously agreed to lend their works are from Bosnia, Bulgaria, the Czech Republic, Lithuania, Romania, Serbia, Kosovo and Ukraine. They are thus representative of the wider region for which this future art institution might become a leading artistic centre.

But First Cut has a local and not merely an international perspective. In the past few months, since the project came to life, a number of artists, architects and culturally engaged individuals and groups working and living in Arad have already initiated a lively programme that includes regular film screenings, art exhibitions and discussions. First Cut will reflect these kinds of important local activities and collaborate with them. The exhibition at the TEBA Factory was extended over the two interconnected former storage halls and will integrate these initiatives.

Before any vision for a future art centre can be transformed into reality, the organisers need both to listen and to talk. While discussion cannot replace action, it is an important means of reflecting different possible ways of going forward, with the aim of reaching a feasible conception of the project that will be accepted and welcomed by the artistic community and also by the general public. During the exhibition period, a conference involving international curators and institution directors, together with representatives of the Arad cultural community, initiated conversations of this kind. Talks and discussion regularly accompanied the further development of the project.

MUZEUL DE
ARTĂ ARADMUSEUM OF
ART ARAD

RO

Deschis în 1893, Muzeul din Arad a fost găzduit la început de Teatrul de Stat și era axat pe evocarea Revoluției de la 1848. După 1913, când a fost mutat în noul Palat al Culturii (alături de Filarmonică și de Bibliotecă), s-a îmbogățit cu colecții de istorie medievală și cu o galerie de artă europeană. Muzeul începea să-și afirme identitatea - cu atât mai pregnant cu cât, în perioada interbelică, au fost amenajate o secție de etnografie și două memoriale dedicate unor politicieni arădeni, Vasile Godiș și Ștefan Cicio-Pop. În spațiul în care se poate vedea astăzi, galeria de artă a prins contur în 1984. Clădirea muzeului este monument de arhitectură din secolul al XX-lea și adăpostește artă românească (picturi de Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, sculpturi de Dimitrie Paciurea și Romulus Ladea) și arta universală (din școlile italiană, franceză, flamandă, maghiară).

Activitatea în domeniul artei contemporane a fost catalizată de prezența lui Judit Angel și a grupării kinema ikon. Judit Angel a condus Muzeul de Artă Arad și a inițiat colecția de artă contemporană în anii '90, între 1994 și 1996, organizând trei expoziții reprezentative pentru proiectul său de conducător al Muzeului: *Art Unlimited SRL*, *Inter(n)* și *Complexul Muzeal* (colaborare româno-austriacă).

Întemeiată în urmă cu mai mult de patru decenii (mai exact, în 1970), gruparea kinema ikon a devenit în 1990 secție a Muzeului de Artă din Arad, iar în 2012 a primit o sală de expoziție la Muzeul de Artă, unde se desfășoară alternativ două proiecte: *Wunderkammer* și *kinema ikon: serial*. Călin Man, coordonatorul actual al kinema ikon, a fost în 2003 curatorul Pavilionului Românesc la Bienala de Artă Contemporană de la Veneția.

EN

Inaugurated in 1893, the Arad Museum was originally housed in the State Theatre and focussed on the 1848 Revolution. After 1913, when it was moved to the new Palace of Culture, along with the Philharmonic and the Library, the museum was enriched with mediaeval history collections and a gallery of European art. The Museum began to assert its identity, so strongly that in the inter-war period an ethnography section was created, along with two memorials to Transylvanian politicians Vasile Goldiș and Ștefan Cicio-Pop. In 1984, the art gallery began to take shape, in the space in which it can still be seen today. The museum building is a monument of twentieth-century architecture and houses Romanian art (paintings by Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, and Corneliu Baba, sculptures by Dimitrie Paciurea and Romulus Ladea) and works of the Italian, French, Flemish and Hungarian schools.

Contemporary arts activities were catalysed by the presence of Judit Angel and the kinema ikon group. In the 1990's, Judit Angel was head of the Arad Art Museum and initiated its collection of contemporary art. Between 1994 and 1996 she organised three exhibitions representative of her vision as head of the Museum: Art Unlimited SRL, Inter(n) and The Museum Complex (a Romanian-Austrian joint project).

Established more than four decades ago, in 1970 to be precise, the kinema ikon group became a section of the Arad Art Museum in 1990. In 2012 it was provided with an exhibition space within the Art Museum, where it shows two projects alternately: Wunderkammer and kinema ikon: serial. Călin Man, the current manager of kinema ikon, was the curator of the Romanian Pavilion at the Venice Biennale of Contemporary Art in 2003.

URMELE UNEI NOPTI ANUNȚATE

THE NIGHT FALLS WITHOUT A WARNING

Muzeul de Artă Arad / Museum of Art Arad

ARTIST / ARTIST:

Călin Dan

Călin Dan folosește contextul primei expoziții personale în orașul natal pentru a privi retrospectiv la două teme majore ale artei sale: arhitectura și memoria. Debutat în 2002, proiectul *Arhitectura emoțională* urmărește de peste 12 ani relația instabilă dintre spațiul urban și locuitorii săi, printr-o serie de video-uri, performanțe, instalații și cărți—care caută să capteze și să definească tensiunea fenomenologică existentă între aceste două entități.

Artistul refolosește lucrări mai vechi cu o abordare de-deconstructivă, recombinaând filme, sculpturi și obiecte pentru a construi ambiente menite să reconfigureze vechiul discurs dominant și să provoace noi interpretări din partea publicului. Cele trei încăperi ale Muzeului de Artă din Arad care găzduiesc expoziția sunt configurate ca o hartă de parcurs, ca un meta-text, și ca un teren de joacă deopotrivă. Fiecare obiect își livrează propria poveste, fiind în același timp parte dintr-o istorie mai vastă.

Mai vechile video-uri *sony/wmf/pp*, *Sample City* (ambele din 2003, din seria *Arhitectura emoțională*), și *Pas de deux* (2005, o piesă lirică despre relația dintre doi balerini, pe scenă și în afara ei) sunt amestecate cu jucării de pluș murdare, adunate din gunoarie. *Natură moartă, sec. 20 și Natură moartă. Pere înghețate* (ambele din 2013) sunt două filme care descriu—cu mijloace narative, respectiv simbolice—istoria familiei, constituindu-se într-un omagiu discret dedicat deopotrivă bunicii (o victimă a tensiunilor istorice din secolul trecut), precum și fiicei sale, mama artistului. Video-urile sunt instalate în jurul unei „sculpturi reci” (concept lansat cu prilejul acestei expoziții), compunând împreună un monument de bronz dedicat dimensiunii feminine a istoriei personale a autorului.

Călin Dan opens his first solo exhibition in Arad, the city where he was born and raised, taking this opportunity to look back on two major themes of his practice: architecture and memory. Started in 2002, Călin Dan's project *Emotional Architecture* has been following ever since the unstable relation between urban space and urbanites, through a series of videos, performances, installations, and books that tried to capture and define the phenomenological tensions at work between those two entities.

The artist approaches his older works with a deconstructive drive, recombining video, sculpture and objects in order to build environments meant to reconfigure the dominant discourse he invented some twelve years ago, and to stimulate new interpretations from his audience. The three rooms of the Arad Municipal Art Museum that host the show are configured as a road map, as a meta-text, and also as a playground for the imagination. Each object delivers its own narrative line, while being part of a larger syntax.

The older video pieces *sony/wmf/pp*, *Sample City* (both from 2003, both from the series *Emotional Architecture*), and *Pas de deux* (2005, a lyrical piece about the relation between two male dancers—on and off stage) are mingled with soiled soft toys collected from the garbage. *Still life, 20th c.* and *Still life. Poire gelée* (both from 2013), are two videos which look—with narrative and symbolic means—at the history of Călin Dan's family, paying tribute to his maternal grandmother (a victim of 20 century political turmoils), and to her daughter, the artist's mother. The videos are installed around a “cold sculpture” (new concept launched on the occasion of this show), composing together a monument of bronze and moving images to the feminine dimension of the author's personal history.

În încăperea principală, Călin Dan continuă demersul ce dă și titlul expoziției. *Urmele unei nopți anunțate* a debutat ca o meditație intimă despre tatăl artistului, printr-o instalație realizată în spațiul galeriei Anca Poterașu (aprilie 2015, București). La Arad, spațiul muzeal este supus unei intervenții radicale: mobilă veche, o sobă, garduri improvizate, rețele de sârmă și bare de fier compun contextul pentru trei noi piese video.

Filmele *Mers*, *Atârnare*, *Afumare* continuă tema dispariției tatălui cu sprijinul lui Ion Grigorescu, artist, performer și scriitor cu care Călin Dan împarte de peste patru decenii un parcurs cultural și istoric comun. „Ca tânăr, am descoperit în revista *Secolul 20* o serie de fotografii precare, înfățișând cel mai banal subiect—o petrecere de familie într-un mediu de clasă mijlocie. Autorul lor se semna ciudat, ca în registrele de miliție, cu numele de familie înaintea prenumelui—Grigorescu Ion.

Înțelegerea mea era limitată în acel moment, dar imaginile mi-au rămas fixate în memorie din rațiuni pe care le-am ignorat. Mai târziu, l-am întâlnit pe autor, care m-a fascinat prin maniera socială anti-retorică, prin cinismul discret al discursului vorbit—calități pe care le-am identificat apoi și în opera sa. Diferența de generație dintre noi e astfel construită încât atunci când mă uit la imaginea lui Ion Grigorescu, așa cum apare, frecvent, în fotografiile și filmele sale, am două tipuri de reacție: imaginile din anii '70 sunt încărcate cu nostalgia unei lumi în care aș fi vrut să fiu matur. Cele din anii 2000 încoace mă emoționează nu doar pentru că le proiectez pe evenimentul dispariției tatălui meu, dar și pe cel al propriei mele dispariții. Îi sunt recunoscător lui Ion pentru că mă ajută să trec prin aceste ritualuri împreună cu el, contribuind la construirea unei punți între mine și mine.” (Călin Dan)

In the main exhibition space, Călin Dan continues the work on the project that gives the title of the show. *The Night Falls Without a Warning* has started as an intimate meditation about the artist's father, installed in the alternative spaces of the gallery Anca Poterașu (April 2015, Bucharest), and gets to another level in Arad, where the museum is submitted to a radical intervention. Old furniture, a stove, improvised wood fences, wire nets and iron bars are composing a derelict environment for three new videos about old age.

The videos *Walk*, *Hang* and *Smoke* are taking further the theme of the father, with the support of artist, performer and writer Ion Grigorescu, with whom Călin Dan shares a long history of participation to the same cultural and political context. “As a teenager, I discovered in the magazine *Secolul 20* a series of messy photographs picturing the most trivial subject—a family party in what could be recognized as a middle class environment. The author was signing them in a strange way—with the name in front of the surname, like in the police records—Grigorescu Ion. My understanding of such images was limited at the time, but they stuck with me for some reason that I never questioned. Later on, I met the author and got fascinated with his anti-rhetorical manner of being cynical, in speech—a quality that I started then to identify in his work. The difference of generation between us is subtle, so when I look at Ion Grigorescu's work now I get through at least two phases: the images from the 70's carry for me the nostalgia of a world where I would have liked to be mature. The films, videos and photographs from the years 2000 and later make me intensely emotional because I project on them not only the demise of my father, but also my own. I am deeply grateful to Ion for allowing me to go through those rituals together with him, and bridging that way between me and myself.” (Călin Dan)

WUNDERKAMMER 2: APPARATUS

WUNDERKAMMER 2: APPARATUS

Muzeul de Artă Arad / Museum of Art Arad

CURATORI / CURATORS:

George Săbău

ARTIȘTI / ARTISTS:

Bogdanator
gH
Sergiu Sas

Cosmin Obreja
Bogdan Tomșa
Traian Selejan

Iulia Cosma
Radu Cosma
reVoltaire

(Wunderkammer 2: Apparatus is part of Media Art Festival Arad: R.E.M.X -- Rapid Eye Movement)

Între 2011-2020 kinema ikon derulează *bienal* proiectul estetic *Wunderkammer*, iar prima expoziție a avut loc în decembrie 2012 avînd ca subiect *ki-objects*.

Wunderkammer_2 a fost programat pentru octombrie 2015, avînd drept concept tematic *Apparatus* sau, mai punctual, *Remixed Old Apparatus* sau, și mai exact, re-mixarea unor *aparate pre-cinema*. Este vorba despre *device*-urile care au precedat cinematograful lumièrian (1895) precum Camera obscura, Lanterna magică, Taumatrope, Stroboscope, Phenakistiscope, Zoetrope, Stereoscope, Praxinoscope, Kaleidoscope, Peep Box, Kinetoscope și alte aparate-jucării care încercau să realizeze *efectul de iluzie a mișcării*.

Nu ne propunem o expoziție de factură muzeografică prin etalarea unei colecții tematice de aparate mai mult sau mai puțin

curioase. Dimpotrivă, *skepsis*-ul acestei expoziții-instalație presupune ca *vechile aparate* să fie *reciclate, remixate și bricolate de așa manieră încît să devină dispozitive estetice cu o altă funcție de reprezentare decît cea pentru care au fos construite !* transmițînd privitorilor un sens inedit, o emoție sau o stare de nostalgie, dublată de o atitudine ironică și ludică.

Aceste *dispozitive reciclate/remixate* de către autorii de la kinema ikon și din *zona kf*, în spațiul dedicat acestui gen de evenimente la muzeul arădean de artă, sunt prezentate ca *Instalații multimedia* constituite din mai multe *Dispozitive interactive* de autor, relaționate între ele prin *brainstorming*, marca kinema ikon.

From 2011 to 2020 kinema ikon runs the bi-annual esthetics project *Wunderkammer*. The first exhibition from the series - *ki-objects* - took place in December 2012.

Wunderkammer_2 was planned for October 2015 around the theme of *Apparatus* or *Remixed Old Apparatus* to be more precise, and concerns itself with the remixing of *pre-cinematic devices*. Specifically, we're looking at devices which preceded *Lumière cinematography* (1895) such as the *camera obscura*, the *magic lantern*, the *thaumatrope*, the *stroboscope*, the *phenakistiscope*, the *zoetrope*, the *kaleidoscope*, the *peep box*, the *kinetoscope*, as well as other similar *toy-devices* meant to simulate the effect of real-life movement.

The exhibition is not intended to provide a museological overview of a collection of these more or less curious devices. Rather the *skepsis*

of this exhibition / installation is that it sets out to recycle, remix and bricolage old devices, to transform these into new esthetic devices which fulfill other representational functions than those for which they were originally intended ! hence transmitting to the viewers a new meaning, an emotion or perhaps a nostalgic state, doubled as it is by an ironic, ludic attitude.

Made by authors associated with kinema ikon and from the *kf circle*, these recycled / remixed devices will be displayed at the Arad Art Museum in the space dedicated to contemporary art events, as *Multimedia Installations* made up of individual *Interactive Devices* and interrelated through *brainstorming*, in a typical kinema ikon manner.

MEDIA ARTS FESTIVAL ARAD

R.E.M.X [RAPID EYE MOVEMENT]

ediția a 2-a / Second Edition

Atrium Mall Arad / Atrium Mall Arad

CURATORI / CURATORS:

Călin Man / Ileana Selejan

PARTENERI / PARTNERS:

kinema ikon
:BARIL

Atrium Mall Arad
Art Encounters Foundation

Magazin Mixt

ARTIȘTI / ARTISTS:

Amanda Kirkpatrick, Jason Varone,
Ayham Ghraoui, Charlie Whitney,
Shahryar Shahamat, Sean M. Barbe,
Adina Ochea, Monica Vlad, Daniela
Pălimariu, Nita Mocanu, Sándor Bartha,
gH., Bogdanator, Pnea, Sergiu Sas, Paul
George Bodea, Linda Barkasz, Arina

Varga, Livia Mateiaș, Roxana Man, Maga
Ola, NEURO, flo', Levente Kozma, Vlad
Gheorghe Cadar, Bogdan Tomșa, Marius
Jurca, Adrian Sandu, Ioan Paul Colta,
Diana Serghiuță, Laurian Popa, Cosmin
Moldovan, Alex Man, Mihai Iepure-Górski,
Paradis Garaj, reVoltaire

salonvideo_clip (VII)

COORDONATORI /
COORDINATORS:

Daniela Pălimariu & Dan Basu

CURATOR INVITAT /
GUEST CURATOR:

Bogdan / Hypno / Moldoveanu

REGIZORI / STAGE DIRECTORS:

David Altobelli, Dan Graetz, Siddharth
Khajuria, Alice Dunseath & Tom
Rosenthal, Olof Lindh, Tarik Malak &

Timothy Douglas, Pedro Martín-Calero,
Hiro Murai, John JP Poliquin, Martin de
Thurah, Ruben XYZ

Cinemagic

PARTICIPANȚI /
PARTICIPANTS:

Mihnea Rareș Hanțiu, Anda Ionescu,
Anamaria Tatu, Norbert Fodor, Marius

Bogdan, Daria Nistor, Bogdan Gligor,
Mihai Pacurar, Mihai Sălăjan

Radio Lounge

PARTICIPANȚI /
PARTICIPANTS:

Simona Dumitriu, Claudiu Cobilanschi,
Ileana Faur, moncore, V. Leac, Florin

Bobu, Livia Pancu, Francisc Visky

The Bedroom

PARTICIPANȚI /
PARTICIPANTS:

by l'ENE: Alex Leric, Sergiu Mureșan,
Cheța Darius, Amalia AIA, Codruța

Gongola, Golem, Maria T., Traian Selejan

Concert

PARTICIPANT / PARTICIPANT:

Soare Staniol

Atelier teoretic/Theoretic Workshop: Gesamtkunstwerk @ Mall sau Fals tratat de vise / False Treaty of Dreaming

PARTICIPANȚI /
PARTICIPANTS:

Ileana Selejan, Judit Angel, Daria Ghiu,
Diana Marincu, Adriana Oprea, Olga Stefan,

Cristina Bogdan, Horea Avram, Cristian Nae,
Cristian Neagoe, Stefan Tiron, George Săbău

Sintagma Rapid Eye Movement, sau mișcarea rapidă a ochilor (MRO) este analizată, desfacută, deconstruită și reprezintă un punct de plecare pentru artiștii participanți la festival. Lucrările propuse dezvoltă subiectele anexe (somnul, viața în regim 24/7, ecologie, memorie etc., prin instalații și obiecte digitale, și post-internet. Festivalul R.E.M.X. a prilejuit o serie de expoziții și evenimente, după cum urmează: Expoziția principală de la Atrium Mall Arad, Magazinul Mixt, a cuprins 80 de artiști români și internaționali. În sala magazinului cu nr. 112 etajul 1, au fost expuse instalații video, multimedia, fotografie, obiect, proiecții video și instalații sonore. Tot în cadrul Magazinului Mixt au fost prezentate secțiunile: Cinemagic (proiecție de film experimental de autor), Radio Lounge (intervenții sonore), The Bedroom (intervenție arhitecturală a grupului L'ENE), și salonvideo_clip (o selecție de 10 videoclipuri ale unor artiști internaționali). A doua locație a festivalului a fost la Muzeul de Artă Arad, Str. Gh. Popa de Teiuș 2-4, et. 2, unde grupul kinema ikon, sub coordonarea lui George Săbău a prezentat proiectul Wunderkammer 2: Apparatus, o instalație cu aparate din epoca pre-cinema transformate în lucrări interactive. A treia locație a fost la Timișoara, la Casa cu Lei, Piața Unirii 6, în cadrul Bienalei Art Encounters, unde întreg festivalul a fost prezentat sub masca unei agenții, în care fiecare artist din expoziția de la Arad a fost „promovat” cu un dosar de presă. În Piața Avram Iancu, în apropierea spațiului de artă alternativă cafeneaua KF, artistul gH. a vopsit în culoarea roz un stâlp de iluminat public -- ca semn de marcaj, ca un punct care unește expozițiile

care au avut loc în Arad în această perioadă: R.E.M.X la Atrium Mall, kinema ikon la Muzeul de Artă și First Cut la TEBA. Tot în cadrul proiectului R.E.M.X, în data de 17 octombrie, a avut loc un atelier teoretic, unde 11 critici și curatori de artă contemporană au susținut o sesiune de comunicări sub titlul Gesamtkunstwerk @ Mall sau Fals tratat de vise. A patra locație a venit post festum: o versiune a expoziției R.E.M.X de la mall a fost transferată la Muzeul de Artă Contemporană București, etajul 3, sala 2. // Cuvinte cheie: R.E.M., somn, a dormi, adormit, lipsa de somn, somnifer, somnoros, vis, visători, -oare, coșmar, nălucire, halucinații, apariții, somnologie, apneea în somn, insomnie, narcolepsie, somnambulism, lipsa de somn, privare de somn, sforăit, căscat, oboseală, plictiseală, siesta, canapeaua, ecranul, dormitorul, patul, perne, păături, sex, erotism, naștere, moarte, reîncarnare, criogenie, teteiră (și alte accesorii pentru somn), remix, asamblaj, angrenaj, palimpsest, multitasking, decupaj, montaj, colaj, bricolaj, reciclaj, merzbau, ready-made, sampler, loop, footage, mixed-media, multimedia, intermedia, hypermedia, new media, video wall, radio lounge, installation, devices for happiness, fashion, money, franchise, computer, paradis, eclectic, hibrid, fuziune, mixare, metisare, melting-pot, pèle-mèle, compilație, miscellanea, topire/contopire, îmbinare/combinație, suprapunere, alăturare, juxtapunere, amalgam, aglutinare, osmoză, simbioză, sinestezie sinectică, kinestezie, sincretism, încrustare/scratch, Ars Combinatoria & art 4 all / art 4 mall.

The concept of Rapid Eye Movement (REM) is analyzed, taken apart, deconstructed, and represents a starting point for the artists participating in the festival. The proposed works are built around linked subjects (sleep, 24/7 life, ecology, memory, etc), through installations and digital and post-Internet objects. The R.E.M.X. Festival provided the occasion for a series of exhibitions and events, as follows: the main exhibition, from Atrium Mall Arad, “The Convenience Store” included 80 Romanian and international artists. In the room numbered 112, on the first floor of the store, video installations, multimedia items, photographs, objects, video projections and sound interventions. “The Convenience Store” also included the following sections: Cinemagic (experimental auteur film projection), Radio Lounge (sound interventions), The Bedroom (architectural intervention by the group L'ENE) and salonvideo_clip (a selection of 10 video clips by international artists). The second location of the festival was the Art Museum of Arad, Str. Gh. Popa de Teiuș, 2-4, et. 2, where the group kinema ikon, under the coordination of George Sabău, presented the project known as Wunderkammer 2: an installation of devices in the pre-cinema era, transformed into interactive works. The third location was in Timișoara, at Casa cu Lei („House of Lions”) in Piața Unirii 6, as part of the Art Encounters Biennial, where the entire project was presented under the guise of an agency, in which every artist was „promoted” with a press file. In Piața Avram Iancu (Avram Iancu Square), near the alternative art facility known as cafeneaua KF (KF coffeehouse), artist gH. painted a street-light pole in pink – as a marking sign, as a point which connects the

exhibitions taking place in Arad in this period: R.E.M.X at Atrium Mall, kinema ikon at the Art Museum, and First Cut at TEBA. Also part of the R.E. M. X project, on October 17, a theoretical workshop took place, where 11 contemporary art critics and curators held a communication session titled Gesamtkunstwerk @ Mall or False Treaty of Dreaming. The fourth location came post-festum: a version of the R.E.M.X exhibition at the mall was transferred to the National Museum of Contemporary Art in Bucharest, floor 3, room 2.// Keywords: R.E.M, sleep, to sleep, asleep, lack of sleep, sleeping pill, sleepy, dream, dreamer, -ers, nightmare, illusion, hallucinations, apparition, somnology, apnea during sleep, insomnia, narcolepsia, sleepwalking, sleep deprivation, snoring, yawning, tiredness, boredom, siesta, couch, screen, bedroom, bed, pillows, blankets, sex, eroticism, birth, death, reincarnation, criogenics, headrest (and other accessories for sleep), remix, assemblage, network, palimpsest, multitasking, cutout, montage, collage, DIY, recycling, merzbau, ready-made, sampler, loop, footage, mixed-media, multimedia, intermedia, hypermedia, new media, video wall, radio lounge, installation, devices for happiness, fashion, money, franchise, computer, paradise, eclectic, hybrid, fusion, mixture, crossbreeding, melting-pot, pèle-mèle, compilation, miscellanea, melting/merging, connection/combination, overlapping, joining, amalgamation, agglutination, osmosis, symbiosis, synectic synesthesia, kinesthesia, syncretism, encrustation, scratch, Ars Combinatoria & art for all, art 4 mall.

ERWIN KESSLER

critic de artă, curator, București
Cercetător științific la Institutul de filozofie,
București, expert în arte vizuale la ICR; profesor
de istoria artei și estetică la CESI (Universitatea
București) și critic de artă la Revista 22 /
art critic, curator, Bucharest.

*Scientific researcher at the Institute of Philosophy,
Bucharest, visual arts expert at ICR, art history
and aesthetics professor at CESI (University of
Bucharest, and art critic at Revista 22.*

DIANA MARINCU

doctorandă la Universitatea Națională de Arte
din București, Departamentul de Istoria și
Teoria Artei, cu o cercetare despre discursu-
rile curatoriale construite în jurul unor criterii
politico-geografice în ultimii douăzeci de ani.
Semnează cronici de artă în revistele Arta, IDEA
artă+societate, Poesis Internațional și în alte
publicații.

*Ph.D. candidate at the National University of Art
in Bucharest, Art History and Theory Department,
with a research focusing on the curatorial disco-
urses built in relation with political and geogra-
phical criteria in the last twenty years of exhi-
bition making. She writes art reviews in Arta,
IDEA arts+society, Poesis International, and other
publications.*

CĂTĂLIN GHEORGHE

teoretician, curator și editor. Predă cursuri de
Estetica artelor vizuale, Studii vizuale și Teorii
și practici ale criticii de artă la Universitatea
de Arte „George Enescu” din Iași. Este editor al
seriei de publicații Vector - cercetare critică în
context și curator al platformei educaționale de
cercetare critică și producție artistică Vector -
studio de practici și dezbateri artistice.

*theoretician, curator and editor based in Iași,
Romania. He teaches Aesthetics, Visual Studies
and Theories and Practices of Art Criticism at the
University of Arts “George Enescu” in Iași. He is the
editor of Vector – critical research in context publi-
cation series and the curator of Vector – studio for
art practices and debates, which is a platform for
critical research and art production based on the
understanding of art as journalism.*

DEPARTE DE CASĂ

RO

Ca peste tot în lume, majoritatea artei românești de astăzi se raportează, mai degrabă, la arta și sistemul artistic internațional, și nu la România și românism. O reședință în România, dar o activitate internațională constituie, automat, o marcă a succesului. A fi de-al casei în lumea artistică de astăzi, trebuie neapărat să fie echivalentul lui a fi departe de casă. Un artist care e doar la el acasă este, în optica prezentului, un semn al amatorismului și atât, un subiect original, bun, poate, pentru antropologi, dar nu pentru conversația lină din mediile artistice. Chiar dacă se concentrează pe chestiuni strict românești (sistemul administrativ, obiceiuri ale locului, neîncredere, ezitări și șovăieli tipic românești), arta de actualitate nu le consideră pe acestea ca aparținând strict României, ci, mai degrabă, niște întruchipări ale unor complexe și probleme ale întregului mapamond. Chestiunea locală a devenit, în sine, o schemă, o denumire globală capabilă să înstrăineze problemele ireductibil indigene și să le transforme în subiecte standard. Un număr de artiști, tineri, în majoritate, descoperă această Românie generică prin intermediul unor termeni împrumutați din teoriile critice și pornesc să deconstruiască, să demistifice românismul chiar înainte de a fi apucat să îl cunoască. Identitatea lor românească însăși evoluează dedublându-se în contrarii ce se exclud.

Acești artiști înlocuiesc determinarea etnică cu cea socială, apartenența națională cu diferențele politice și idiomul vernacular artistic cu un esperanto unanim cunoscut, la modă în lumea artei de astăzi. Și totuși, simplul fapt că mulți dintre acești artiști neo-conceptualiști (de la Dan Perjovschi, la Dan Acostioaiei, și de la Ciprian Mureșan, la Matei Bejenaru, ca să menționăm doar câțiva) iau România și românismul ca pe un punct de plecare al lucrărilor lor deconstructiviste, ne arată că în arta românească a mai rămas ceva românesc, ceva ce încă nu s-a asimilat, și nici nu s-a fixat. Ceva ce, dacă n-ar fi, ar face din toate aceste inițiative niște îndemnuri superflue. Elementul românesc, însă, cel pe care îl regăsim în arta românească de astăzi, nu apare doar într-o manieră negativă, sub forma unei frustrări ce justifică un deconstructivism atât de prolific. După 1989, curentul deconstructivist era unul salutar, având în vedere opoziția pe care o aducea submersiei culturale în ideologia protocronismă a propagandei național-comuniste care se întindea deja pe atâtea decenii și care ridica în slăvi particularismul cultural prin care istoria României se vroia aclamată, absurd, în mai toate domeniile culturale. Cu toate acestea, curentul neo-ortodoxist (sau neo-bizantin) apare parcă împotriva aberantului protocronism și tocmai ca o urmare paradoxală a acestuia, pentru a recapitaliza românismul în arta românească. Pe fondul convergent al revenirii moderniste și al spiritualismului etnic insurgent al anilor 1970, curentul neo-ortodoxist și-a găsit formula prin fondarea grupului Prolog, în 1985. Activ încă și în prezent, după 30 de ani, Prolog este cel mai longeviv grup din întreaga istorie a artei românești. Cu atât mai interesant este faptul că Prolog a luat naștere prin întrepătrunderea practicii artistice tradiționaliste, etno-mistice și curatoriale a leader-ului, Paul Gherasim, cu neo-constructivismul desuet, iluzoriu, al lui Constantin Flondor, fost membru fondator al singurului grup neo-avangardist din România, grupul SIGMA de la Timișoara. Ralierea lui Ion Grigorescu la Prolog, după 1989, e un alt semn al faptului că grupul este un creuzet al modernismelor diverse, epuizate, deziluzionate. Orientat spre românism și ortodoxie (aderând la ideologia răspândită în perioada interbelică ce îi afirma pe români ca națiune cu rădăcini natural ortodoxe), Prolog construiește un sistem centrat exclusiv pe România, pe credință și patrie. Atelierele lor în plein-air, devenite celebre, aveau mai degrabă de-a face cu conformarea spirituală decât cu cercetarea și căutarea tehnică, impresionistă, a luminii naturale (abstractă, generică). Membrii grupului se aflau în căutarea iluminării mistice, nu a ameliorării de ordin tehnic a actului artistic. Locuri ca Tescani, Poiana Mărului sau Brebu erau îmbibate cu atribute antro-po-geografice menite să hrănească un soi de artă concomitent deschisă credinței, tradiției, națiunii și patriei. Pe de altă parte, artiștii apartenenți făceau o declarație politică din descrierea unor obiecte insignifiante, de proveniență naturală, cum ar fi o mlădiță, niște buruieni sau flori (floarea de măr), căci acestea păreau să reflecte cel mai bine optica tradiționalistă conform căreia românii erau o nație înzestrată cu o înțelepciune tihnită, nepărtinitoare. Cel mai important, aparenta lor retragere din istoria actuală și căutarea tradiției ancestrale, naționale (în iconografie, tehnici de pictură și obiective spirituale) era felul lor de a protesta față de nivelarea brutală a conștiinței colective pe care o impunea comunismul. Nu întâmplător, arta neo-ortodoxistă a fost considerată, chiar și informal, ca arta-protest a anilor 1980. După 1989, profilul lor a evoluat rapid. Artiști neo-ortodoxiști ca Horia Bernea, numit președinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România și, ulterior, director al Muzeului Țăranului Român, artistul neo-ortodoxist Sorin Dumitrescu care înființează Fundația secular-ortodoxă Anastasia, sub egida căreia se publică serii întregi de lucrări teologice, și fondează Galeria Catacomba, una dintre cele mai vizibile instituții ale curentului neo-ortodoxist până la începutul anilor 2000. Prolog, Catacomba și întregul eșafodaj neo-ortodoxist au determinat apariția unor grupuri artistice ultra-ortodoxe, mistico-radical, precum cel format în jurul sculptorului Marian Zidaru, a cărui mișcare, Noul Ierusalim, (cu toate construcțiile, decorurile, icoanele, veșmintele și publicațiile concepute de același sculptor, într-o manieră artistică apocaliptică) propovăduiește România ca fiind Noul Ierusalim, renașterea etico-estetică a țării trebuind să le urmeze modelul care, mai apoi, se va extinde ca atare la nivel global. Pentru o importantă parte a artei românești, elementul românesc nu este doar un supraviețuitor în contextul globalizant al artei actuale, ci și o paradigmă a artei de mâine.

Like everywhere else, most of the Romanian art today is rather related to Art and to the international art system, than to Romania and Romanianness. Based in Romania and active abroad is the label of success in art. Being in-house, in the current artworld, necessarily equals being out of home. A homely artist today would be simply non-professional, just a quaint matter for anthropology, not for cute art talk. Even when it focuses on Romanian matters (local power system, local habits, local misgivings), the current art sees them as not inherently Romanian, but merely as local embodiments of global issues. The local has become itself a grid, a global denomination, estranging the irreducibly indigenous matters into standard topics. A number of artists, mainly young, discover this generic Romania in terms taken from critical theories, and deconstruct/demystify Romanianness long before experiencing it. Their Romanian identity itself evolves as naturally oppositional. They replace the ethnic standpoint with the social one, the national belonging with political differences, and the vernacular artistic idiom with the worldwide art *esperanto* of the day. Still, the very fact that many of these neo-conceptual artists (from Dan Perjovschi to Dan Acostioaiei, and from Ciprian Muresan to Matei Bejenaru, to mention but a few) take Romania and the Romanianness as a starting point of their de-constructive works makes it evident that there still is something Romanian in Romanian art, something not yet assimilated and settled. Something that would make all these endeavors superfluous, if it did not exist. But the Romanian element in the Romanian art of nowadays does not appear only in a negative way, as a frustration and reason behind its proliferating deconstruction. After 1989, this deconstructive trend was salutary, as it countered the decades-long cultural submersion in the “protochronist” ideology of the national-communist propaganda, which boasted cultural particularism and absurdly claimed Romanian historical priority in many cultural fields. However, born both against the aberrant “protochronism”, and as a paradoxical sequel of it, the neo-Orthodox (or neo-Byzantine) trend re-capitalized Romanianness in art. On a converging background of modernist discontent and resurgent, ethnic spiritualism in the 1970s, the neo-Orthodox trend was patented through the founding of the group Prolog, in 1985. Still very active nowadays, after 30 years, Prolog is the longest-surviving group in the whole history of Romanian art. Even more interesting, Prolog was born by intertwining the traditionalist, ethno-mystical artistic and curatorial practice of its Bucharest leader, Paul Gherasim, with the worn-out, deceived neo-constructivism of Constantin Flondor, ex-founding member of the only neo-avant-garde Romanian group, the Timișoara-based SIGMA. The rallying of Ion Grigorescu to Prolog, after 1989, is just another sign of its being a fusion chamber of various, depleted and deceptive modernisms. Focused on Romanianness and Orthodoxy (sharing the inter-war ideological view that Romanians were a “naturally born Orthodox nation”), Prolog has built up an entire system centered on Romania, on homeland and faith. Their famous, common working sessions in plein-air had more to do with spiritual settings than with the Impressionist-linked technical search for (abstract, generic, perfect) natural light. They were searching for mystical enlightenment, not for technical improvement. Places like Tescani, Poiana Marului, or Brebu were imbued with anthropo-geographic qualities which would feed a kind of art concomitantly open to faith, tradition, nation, and homeland. On the other hand, they made a political statement through focusing on depicting humble, mostly natural objects such as twigs, weeds, or flowers (the flower of the apple tree), as they seemed better to reflect the traditional view on Romanians as being endowed with a calm, non-assertive wisdom. Most important, their apparent retreat from the (ongoing) history and the subsequent search for national, ancient tradition (in iconography, painting techniques, and spiritual aims) was their manner of protesting against the communist levelling-down of collective consciousness. It's not by chance that neo-Orthodox art was informally regarded as protest-art in the 1980s. After 1989, their profile grew rapidly. Neo-Orthodox artists such as Horia Bernea became President of the Romanian Fine Artists Union, and subsequently Director of the Museum of the Romanian Peasant, while neo-Orthodox artist Sorin Dumitrescu grounded the secular-Orthodox Foundation Anastasia, which published whole series of Orthodox theology, but also encompassed the Catacomba gallery, the most visible institution of the neo-Orthodox trend up until early 2000. Prolog, Catacomba, and the entire neo-Orthodox establishment has determined the appearance of some ultra-Orthodox, radical mystical-artistic groups, such as the one around sculptor Marian Zidaru, whose movement, The New Jerusalem (with all their buildings, props, icons, clothes, publications etc. designed by the same sculptor, in an apocalyptic art package) claimed that Romania is the place of the New Jerusalem, and its ethical-aesthetic renewal should proceed following their model, which, further on, will be shared on a global share. For a significant part of the current Romanian art, the Romanian element is not only a surviving one in the global context global art of tomorrow will be the shared Romanian paragon.

CE ESTE ROMÂNESC ÎN ARTA CONTEMPORANĂ DIN ROMÂNIA? CÂTEVA REFLECȚII DESPRE „POVARA REPREZENTĂRII”

RO

Această întrebare a constituit o preocupare a ultimilor douăzeci ani atât pentru discursul curatorial vest-european, cât și pentru cel local, odată cu căderea comunismului și cu schimbările de paradigmă survenite în crearea expozițiilor „globale” care au făcut trecerea spre ceea ce regretatul istoric de artă Piotr Piotrowski numea „turnura spațială”. Începând cu expoziția *Beyond Belief: Contemporary Art from East Central Europe* (1995, Museum of Contemporary Art, Chicago), până la mai recente *Les promesses du passé. Une histoire discontinue de l'art dans l'ex Europe de l'Est* (2010, Centre Pompidou, Paris), *A Few Grams of Red, Yellow, Blue. New Romanian Art* (2013, Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle csw, Varșovia) sau *Mapping Bucharest. Art, Memory, Revolution 1916–2016* (2015, MAK—Austrian Museum of Applied Arts / Contemporary Art, Viena), numeroase instituții de artă au încercat să surprindă identitatea scenei artistice românești, a fostului Bloc Estic sau a Balcanilor. Actul simbolic de a reinstaura o anumită egalitate între Est și Vest s-a tradus în gesturile curatorilor de a încerca să „descopere” și apoi să „facă dreptate” artiștilor izolați de Cortina de Fier. Prezentând lucrărilor unui public internațional, artistul venind din zonele așa-zis „periferice” avea de asemenea rolul de a reface imaginea Europei, care fusese fracturată de comunism. În lumina acestei tendințe, care cred că și-a atins limitele căutării exotismului, orice încercare de a defini caracterul național al producției artei românești pare previzibil, stereotipic și, în final, imposibil. Dacă am spune că trauma istoriei recente este subiectul care marchează ultimele decade ale producției artistice din România, atunci ce se întâmplă cu toți artiștii care lucrează cu problemele de gen sau cu critica instituțională? Dacă am afirma că experimentul cu noile media și instalația sunt emblematice pentru arta românească recentă, atunci cum rămâne cu toți artiștii care lucrează cu mediul picturii și sculpturii? Și apoi, dacă examinăm felul în care artiștii români își definesc misunea și rolul, constatăm că nu ar putea exista o mai mare diversitate a înțelegerii felului în care se definește sau ar trebui să se definească arta astăzi.

Purtând această „povară a reprezentării”¹, artiștii de azi sunt prinși în dubla ipostază de a juca atât cartea globalismului și nomadismului, cât și pe cea a localismului, de a conserva anumite trăsături culturale determinate de locul de naștere. Dar, așa cum scria curatorul Gerardo Mosquera citându-l pe George Orwell, „unii sunt mai globali decât alții” și nu ar trebui să uităm că artiștii care joacă acest joc constituie „elita mobilă globală” care are privilegiul de a trăi în timp, și nu în spațiu (Zygmunt Bauman, *The Individualized Society*). Din acest punct de vedere, ideea de a defini o identitate culturală, geografică și politică prin arta contemporană devine adesea un instrument manipulat de politicile culturale mainstream conform unor agende diferite de cele ale artiștilor. Ce face o regiune diferită de alta, ce este acel je ne sais quoi care poate deveni o emblemă vizuală, ce este atașat simbolic acesteia și cum se integrează unei narațiuni culturale și politice mai mari?

Câteodată, totuși, se poate observa o dorință a artiștilor non-vestici de a fi recunoscuți ca egali de către omologii lor vestici; în consecință, acest sistem de validare al expozițiilor formează politicile identitare ale „Celuilalt” și, într-un sens mai larg, o întreagă metodă de cercetare în curatoriat și istoria artei. Astăzi, orice curator trebuie să călătorească, să cerceteze pe teren arta lumii, să identifice „unicitatea” scenelor artistice străine. Dar cred că stă în mâinile artiștilor să respingă sau să relativizeze etichetele care li se pun. Revenind la întrebarea din titlu, cred că nu există un spirit al artei create în România în ceea ce privește subiectele, mediile de expresie sau curente de gândire abordate; există doar perspective flexibile pe care artiștii le abordează și care ar trebui înțelese în relație cu condițiile sociale și cu un context dat în care lucrează artiștii (nu neapărat geografic). Limitările provenind din diferite surse și critica sau auto-critica pe care artiștii le simt esențiale astăzi sunt mult mai relevante, în opinia mea, decât steagul care stă deasupra numelui lor. Și aceste condiții de lucru sunt de fapt cele care definesc zona comună la care se raportează artiștii din România și într-o oarecare măsură ele sunt cele care marchează o identitate ce nu are nimic de-a face cu naționalismul, ci cu rolul social și cultural pe care toți artiștii îl împărtășesc în România.

1 „Black Art and the Burden of Representation” este titlul eseului lui Kobena Mercer publicat în revista *Third Text* (*Third Text: Third World Perspectives on Contemporary Art & Culture*, 10, vol. 4, primăvara 1990, p. 61–78)

WHAT IS ROMANIAN IN THE ROMANIAN CONTEMPORARY ART? REFLECTING ON THE “BURDEN OF REPRESENTATION”

EN

This question has been haunting both the Western European curatorial discourse and the local, Romanian one, for over twenty years, after the fall of communism, shifting the paradigm from “global” art shows to what the late Polish art historian Piotr Piotrowski termed “the spatial turn”. Starting with Beyond Belief: Contemporary Art from East Central Europe (1995, Museum of Contemporary Art, Chicago), to the more recent Les promesses du passé. Une histoire discontinue de l’art dans l’ex Europe de l’Est (2010, Centre Pompidou, Paris), A Few Grams of Red, Yellow, Blue. New Romanian Art (2013, Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle csw, Warsaw) or Mapping Bucharest. Art, Memory, Revolution 1916–2016 (2015, MAK—Austrian Museum of Applied Arts / Contemporary Art, Wien), numerous art institutions have tried to grasp the identity of the Romanian art scene, the former Eastern Bloc or the Balkans. The symbolic act of reinstating a certain equality between the East and the West has been translated through the gestures of many curators who tried to “discover” and then to “make justice” to artists isolated by the Iron Curtain. Presenting their works to a wide international audience, the artist coming from the so-called “periphery” had also the role of putting together the pieces of the European puzzle, disrupted by Communism. In light of this trend, which I think has now exhausted its quest for exotic knowledge, any attempt at defining the national character of the Romanian art production seems to be predictable, stereotypical, and, in the end, impossible. If we were to say that the trauma of recent history is the topic marking the last decades of Romanian art, what do we do with all the artists who work with gender issues or institutional critique? If we were to state that experiments with new-media and installation are landmarks of recent Romanian artistic production, then how about all the artists working with painting or sculpture? And then, if we were to look at the ways in which Romanian artists define their mission and role, there couldn’t be a more diverse understanding of what art is or is supposed to be today.

Carrying this “burden of representation”¹, artist today are caught in this double game of playing both the global card of nomadism and un-attachment, and the local one, of preserving certain cultural features defined by the place they were born in. But, as curator Gerardo Mosquera writes, quoting Orwell, “some are more globalized than others”, and we should not forget that artists playing this game are the “global mobile elite” that has the privilege of living in time, and not in space (Zygmunt Bauman, The Individualized Society). From this point of view, the idea of defining a cultural, geographical and political identity through contemporary art often becomes a tool used in the mainstream cultural politics having a different agenda than the artists themselves. What makes a certain region different from another, what is that je ne sais quoi that can become a visual landmark, what is symbolically attached to this and how is it part of a greater cultural and political narrative?

Sometimes, nonetheless, one can also notice a desire of the non-western artists to be recognized as peers by their western counterparts; as a consequence, this validation system of exhibition making configures the politics of identity regarding ‘the Other’ and in a wider sense a whole method of curatorial and art historical research. Nowadays every curator has to travel, to research on site the art around the world, and to trace the “uniqueness” of a foreign art scene. But I think it is the mission of the artists themselves to reject or to relativize the labels applied to them. And coming back to your question, I think there is no such thing as a Romanian spirit of the art produced in this country in terms of subjects, mediums or ways of thinking; there are only shifting perspectives which the artists play with and which should be understood in relation to the social conditions and context they work in (not necessarily geographical). The limitations coming from different sources, and the critique and self-critique that they feel urgent today are much more relevant in my opinion than the flag they put their name next to. And these working conditions are actually the ones defining the common ground that the Romanian artists relate to and to a certain extent they mark an identity that has nothing to do with nationalism, but with a social and cultural role that all artists share in Romania.

1 „Black Art and the Burden of Representation” is the title an essay by Kobena Mercer published in Third Text magazine (Third Text: Third World Perspectives on Contemporary Art & Culture, 10, vol. 4, Spring 1990, p. 61–78)

„ARTA CONTEMPORANĂ DIN ROMÂNIA”: COTEXTUALIZARE ȘI TEMATIZARE

RO

În esență, „arta contemporană din România” nu pare a fi o categorisire suficient de atractivă să fie luată serios în considerare pentru configurarea unui loc special în istoria internațională a expozițiilor și colecțiilor. Și nu tocmai în aparență, însă, atunci când se gândesc și se organizează evenimente de artă din interiorul României, se etichetează cu mândrie națională apartenența la un spațiu identitar care ar putea scoate în evidență înscrierea unui artist într-un cerc de interes care ar atrage curiozități din afara României. Dincolo de managementul unei astfel de (auto)încadrări, atunci când se vorbește despre „arta contemporană din România” se pot aduce în atenție, cu exigență, cel puțin două tipuri de criterii de operaționalizare a demarcărilor fie dintr-o perspectivă a contextualizării locuirii ori apartenenței etnico-teritoriale, fie dintr-o perspectivă a utilizării creative a unor teme care particularizează situații specifice din România.

O oarecare injustiție critică ajunge să fie pusă în discuție atunci când sunt organizate evenimente de artă contemporană cu un accent tematic pe delimitarea contextuală a unei producții artistice realizate de artiști născuți în România, însă care trăiesc și lucrează fie doar în centre urbane cu o infrastructură instituțională funcțională sprijinită prin finanțări publice sau private, fie în afara frontierelor teritoriale ale țării, însă cu o activitate promovată de bienale, galerii, publicații și organizații de impact. În cele mai mediatizate cazuri, „arta contemporană din România” ajunge să fie reprezentată doar de artiști care activează în București și în Cluj-Napoca, fiind centrele considerate cele mai productive și mai dinamice în materie de management al relațiilor publice. Totodată, direct și conștient afectați de efectul unei oarecare logici a economiei călătoriilor de documentare, galeriști, curatori, directori artistici sau colecționari din străinătate se limitează la explorarea atelierelor și portofoliilor ori întâlnirilor *tête-à-tête* doar în aceste două orașe care acumulează constant capital de imagine și pe care îl investesc apoi în exclusivități patrimoniale. „Ceilalți” artiști, care trăiesc și lucrează în orașe mai dificil accesibile pe harta călătoriilor de documentare sau a transportului lucrărilor sau a întâlnirilor personalizate, orașe precum Timișoara, Arad, Iași, Brașov, Constanța, Târgu Mureș, Sibiu și altele, ajung să fie ignorați, marginalizați, discriminați în virtutea principiului eficienței pragmatismului curatorial sau patrimonial.

Abordând „arta contemporană din România” dintr-o perspectivă tematică se pot identifica unele trăsături dominante care caracterizează poetica și politica precum și estetica și etica unei contextualizări. Lucrările artiștilor români, cu un interes pentru reprezentarea, exprimarea sau instrumentalizarea contextului istorico-geografic și socio-politic al României, se angajează analitic, ironic sau metaforic în explorarea identitară a istoriei, cu un accent distinctiv pe condiția comunistă a influențării vieții private, în reinterpretări ale tradițiilor populare ori chestionări ale impactului social al particularităților religioase, în descrierea critică a poziționării României față de politicile economice globale și ale Uniunii Europene care aduc modificări la nivelul vieții cotidiene, în investigarea precarității vieții sociale, discriminărilor etnice, conflictelor ideologice, situației emigrării, în documentarea diferențelor tipologice ale peisajului arhitectural, de la imaginile post-apocaliptice ale arhitecturii industriale la imaginile emblematice ale arhitecturii civile monumentale.

Aceste două tipuri de demarcări—care presupun pe de o parte instrumentalizarea unei estetici a administrării asocierii identitare cu un context construit din strategii instituționale de promovare a unui *brand*, iar pe de altă parte constituirea unei politici a tematizării specificităților unui spațiu situat între frontierele unei națiuni—, s-ar putea contracara reciproc, din interior, prin revendicarea generării, sau s-ar putea impune împreună, din exterior, prin acceptarea stărilor de lucruri.

“ROMANIAN CONTEMPORARY ART”: CONTEXTUALIZATION AND THEMATIZATION

EN

In essence, “Romanian contemporary art” does not seem to be a sufficiently attractive categorization to be seriously considered for configuring a special place in the international history of exhibitions and collections. And not just in appearance, nevertheless, when art events are thought and organized inside Romania it is labelled with national pride the apartenance to an identitarian space which could emphasise the enrolment of an artist in a circle of interest which could attract curiosities from outside of Romania. Beyond of the management of such (self)framing, when someone talks about “Romanian contemporary art” it could be brought into attention, exigently, at least two types of criteria for operating certain demarcations either from a perspective of a contextualization of living or ethnical-territorial apartenance, or from a perspective of a creative use of certain themes which can particularize specific situations from Romania.

A certain critical injustice comes to be discussed when contemporary art events are organized with a thematical emphasis on the contextual delimitation of artistic productions realised by artists born in Romania, but who live and work either just in urban centers with a functional institutional infrastructure supported by public and private funding, or outside the territorial frontiers of the country, but with an activity promoted through impactful biennials, galleries, publications and organizations. In the most mediated cases, “Romanian contemporary art” comes to be represented just by artists who activate in Bucharest or Cluj-Napoca, being those urban centers that are considered to be the most productive and dynamic in the public relation management. Concomitantly, directly and consciously affected by the effect of a certain logic of an economy of documentation travels, galleries, curators, artistic directors and collectors from abroad limit themselves to explore the studios, portfolios and tête-à-tête meetings just in two cities that constantly accumulates image capital which is invested thereafter in patrimonial exclusivities. The “other” artists, who live and work in cities more difficult to be accessible on the map of documentation travels or artworks transportation or personalized meetings, cities as Timișoara, Arad, Iași, Brașov, Constanța, Târgu Mureș, Sibiu, and others, come to be ignored, marginalized, discriminated under the principle of the effectiveness of the curatorial or patrimonial pragmatism.

Approaching “Romanian contemporary art” from a thematic perspective there could be identified dominant features that characterize the poetics and politics as well as the aesthetics and ethics of a contextualization. The artworks of Romanian artists, with an interest for the representation, expression or instrumentalisation of the Romanian historical-geographical and social-political context are analytically, ironically and metaphorically engaged in the identity exploration of history, with a distinctive emphasis on the communist condition of the influence on private life, in the reinterpretation of the folkloric traditions or questioning the social impact of the religious particularities, in the critical description of the position taken by Romania in relation with the global and EU economical politics that brings modifications at the level of everyday life, in the investigation of precarity of social life, ethnical discriminations, ideological conflicts, emigration situation, in the documentation of typological differences of the architectural landscape, from the post-apocalyptic images of the industrial architecture to the emblematical images of the monumental civil architecture.

These two types of demarcations—that presupposes on the one hand the instrumentalisation of an aesthetic of administrating the identity association with a context build from institutional strategies for promoting a brand, and on the other hand the constitution of a politics for the thematisation of the specificities of a space situated between the frontiers of a nation—, may counteract each other, from inside, by claiming the generative singularity, or might impose together, from outside, by accepting the status quo.

EN

In the early 1990's the Romanian art scene was able to play with its newfound freedom of expression. A significant number of performance festivals, held over the course of a few days in different cities around the country, brought the artistic community together. Timișoara itself was an important venue for such events. The Art Encounters performance programme refers to this period of intense experimentation, which has been poorly documented.

The Art Encounters live performances have a completely different background. They are highly orchestrated and scripted events. They are aimed at the public and are ephemeral events staged within the flow of time, but at the same time they are documented and staged for the eye of the camera.

MATEI BEJENARU

ODĂ MATERIEI

ODE OF MATTER

Performance public pentru cor de deținuți, toboșari, vioară și soprană, ca parte a *Cântecelor pentru un viitor mai bun*. Proiect conceput de Matei Bejenaru (artist vizual), în colaborare cu Gabriel Mălăncioiu (compozitor).

A public performance for a prisoners choir, drummers, violin and soprano as part of the Songs for a Better Future Project. A project by Matei Bejenaru (visual artist) in collaboration with Gabriel Mălăncioiu (composer).

↓ Matei Bejenaru, *Odă Materiei/Ode of Matter*, 2015

Odă materiei urmărește anticiparea viitorului printr-o viziune utopică, exprimată în forme muzicale. Cu o istorie complexă, Timișoara este un oraș tipic central-european, cu un nivel acceptabil de prosperitate, spirit antreprenorial, cosmopolitism și toleranță față de minorități. Chiar dacă în România contemporană misticismul religios este foarte prezent, în Timișoara primele semne ale scăderii influenței religiei au început să apară pe fondul creșterii nivelului material al vieții locuitorilor ei. După patru decenii de la filmele de referință în care Antonioni reflecta criza individului și alienarea, acestea din urmă se cer reanalizate în contextul post-comunist (al tranziției către capitalismul global). În opinia noastră,

The Ode of the Matter is a utopian vision of the future, expressed in musical forms. Following its complex history, Timisoara is evolving towards a typical Central European City, with a certain level of material prosperity, cosmopolitanism, tolerance of minorities and antreprenorial spirit. Religious mysticism is still present in Romania, but in Timisoara the decline of the religious influence has been obvious, probably influenced by the simultaneous increasing of life standards. Four decades ago, Antonioni reflected the individual crisis and human alienation in his masterpieces. Now, alienation and individual crisis are to be re-read in the context of post-communist condition (which led to contemporary global capitalism).

Timișoara este un loc potrivit pentru studiul crizei individului într-o societate viitoare predominant materialistă, birocratică și standardizată.

Odă materiei este un performance public de 15 minute, desfășurat în centrul Timișoarei de către doi percuționiști, un violonist, o soprană și un cor de deținuți de la Penitenciarul Timișoara. Publicul adunat în Piața Libertății este întâmpinat de un percuționist ambulant care, pe fondul unui ritm lent, ghidează audiența către Strada Praporgescu, unde soprana, corul de deținuți, violonistul și un al doilea percuționist interpretează o piesă muzicală experimentală în metrica odei grecești.

Timisoara is a suitable place for analysing the individual crisis in a future bureauchratic, standardized and materialistic society.

Ode of the Matter consists in a 15 minutes public performance in the center of Timisoara, involving two drummers, a violinist, a soprano and a choir of prisoners from the Timisoara Prison. The public is gathered in Piata Libertății, where a drummer gives a slow rhythm for a few minutes. Later he is guiding the audience in a slow March towards the Praporgescu Street, where a soprano, a choir of prisoners and a second drummer are performing a musical line influenced by the Greek Ode metric.

↓ Matei Bejenaru, *Odă Materiei/Ode of Matter*, 2015

ANCA MUNTENU RIMNIC

RO

Fix în punctul de intersecție al triunghiurilor arhitectonice din oțel din Hala Timco, la 6 metri înălțime, Anca Munteanu Rimnic construiește, din nenumărați coceni de porumb, o instalație. Acolo, sus, stă un performer, ore în șir, într-un veșmânt militar, oarecum afectat, gârbov și lăbărțat, de un roș

diafan. Strigă prelung, chemător și caută să îl atragă pe privitor în povestea pe care o evocă. O siluetă cocoșată, fluierături ritmice. Cu fantastică detașare și postură cucernică, se împotrivește excrescențelor pe care le poartă, de parcă tot ce are deja îi este de ajuns—recolta, speranța, timpul.

EN

Right in the intersection point of the architectonic steel triangles in Hala Timco, at a height of 6 meters, Anca Munteanu Rimnic builds an installation out of countless corn stalks. Up there, a performer stands, for hours on end, in military garb, somewhat affected, hunchbacked and baggy, in ethereal red. He ululates, beckoningly,

and seeks to draw the beholder into the story he is evoking. A hunchbacked silhouette, rhythmic whistling. With a fabulous degree of disconnection, he struggles against the excrescences that he bears, as if all he has is already enough – harvest, hope, time.

↓ Anca Munteanu Rimnic, Porumb, 2015

Anca Munteanu Rimnic

BIROUL DE CERCETĂRI MELODRAMATICE

THE BUREAU OF MELODRAMATIC RESEARCH

RO

Irina Gheorghe și Alina Popa au înființat Biroul de Cercetări Melodramatice în anul 2009, ca instituție independentă al cărei obiect de activitate este investigarea modulațiilor afective ale politicii contemporane și performance-ul emoțional al forțelor de muncă în noua economie. Proiectele lor recente sunt un performance și o trilogie cinematografică prezentate sub forma emisiunilor tv educative în transmisiune directă, fapt care constituie o reflectare a efectelor și afectelor alienante ca rezultat al economiei actuale. Primele două

părți ale proiectului sunt *Protejează-ți sufletul la locul de muncă / Protect Your Heart at Work*, un safety training dedicat locurilor de muncă de tip post-fordist (Muzeul Tehnic Varșovia, 2012) și *Lovegold: Contemporary Alchemy*, a cosmic cooking show which does not start or end with the human element / *Alchemie contemporană*, un show gastronomic cosmic care nu începe și nu se încheie cu factorul uman (bak Utrecht, 2013; MNAC București, 2014). Cercetarea făcută de către BCM s-a concretizat în performance-ul prezentat în cadrul bienalei (vezi pagina 152).

EN

Irina Gheorghe and Alina Popa founded The Bureau of Melodramatic Research in 2009 as a dependent institution investigating the affective modulations of contemporary politics and the emotional performance of labour in the new economy. Their most recent project is a performance and film trilogy taking the form of tv educational shows also performed as live sessions, which is a reflection of the alienating effects and affects of the current economy.

The first two parts of the project are Protect Your Heart at Work, a safety training for the post-fordist emotional workplace (Technical Museum Warsaw, 2012) and Lovegold: Contemporary Alchemy, a cosmic cooking show which does not start or end with the human element (bak Utrecht, 2013; MNAC Bucharest, 2014). The research made by BMR was synthesized into a performance presented during the biennale

↓ The Bureau of Melodramatic Research, *Written on the wind*, 2015

EN

The last half-century of the development of Timișoara has completely overlooked any form of expression of the artistic identity of the place. Now, as the city tries to redefine its identity, the completely justified need of a responsible approach occurs, which should be assumed through jointly operating public policies, from multiple perspectives, which should be able to give coherence to the city as a whole.

The programme opened by Art Encounters is an invitation to reflect upon the need to treat the City not as a random „conglomerate”,

resulting from spontaneous growth, but as an entity whose physiognomy can and must have individuality and uniqueness. But, in this undertaking of redefining inhabited space, the voice of the artist must be heard.

Art in Public Space is a project accomplished in collaboration with Fundația Triade, as part of the Timișoara XXI programme, with the support of the Timișoara City Hall and Timișoara.

↑ Liliana Mercioiu Popa, *What about you?*, 2015

→ Pravidoliub Ivanov, Monumentul spălătoresei necunoscute, 2015 / *Monument to the Unknown Washerwoman*, 2015

ARTIȘTI & LUCRĂRI /
ARTISTS & WORKS:

Pravidoliub Ivanov

Monumentul spălătoresei necunoscute / *Monument to the Unknown Washerwoman*, 2015, Parcul Alpinet / *Alpinet Park*

Michele Bressan

Peretele / *The Wall*, 2015, Parcul Triade / *Triade Park*

Vlad Nancă

Sus-Jos / *Up-Down*, 2015, Bd. Corneliu Coposu

Vlad Olariu

Urma / *Trace*, 2015, Bd. Corneliu Coposu

Liliana Mercioiu Popa

What about you?, 2015, instalație de text / *text installation*, 2015, Bastionul Theresia / *Theresia Bastion*

ORGANIZATORI / ORGANIZERS:

Art Encounters (Monumentul spălătoresei necunoscute / *Monument to the Unknown Washerwoman*)

Fundația Triade, în cadrul programului Timișoara XXI, cu sprijinul Primăriei Municipiului Timișoara și al Consiliului Local Timișoara / *Fundația Triade, as part of the Timișoara XXI programme, with the support of the Timișoara City Hall and Timișoara Local Council.*

EN

More than 25 years ago, Europe was divided by the Iron Curtain. The flow between artistic movements and ideas was limited to a very few exchanges. The development of creative concepts took a different road at a different pace. Not all the art of the former Eastern Bloc toed the official communist party line, but only in the last decade has art historical research focussed on this area. International institutions have initiated programmes to integrate

art from Eastern Europe into their collections. The narrative of contemporary art is being re-written.

The talks accompanying Art Encounters concentrated on these issues and gave an insight into the various strategies employed by leading art institutions when researching, collecting, integrating and exhibiting art from Eastern Europe.

↑ Muzeul de Artă Timișoara, Sala Baroc /
Museum of Art Timisoara, Baroque Hall, în prim-
plan / in front: Karolina Ziębińska-Lewandowska,
Christian Rattemeyer

MARCELLA BECCARIA

curator principal la / chief curator, Castello di Rivoli, Museo D'Arte Contemporanea, Torino / MADE TO PRODUCE A SPARK. ADDRESSING CONTENT AND CONTEXT / MENIT SĂ ÎȘTE O SCÂNTEIE. CUM SĂ ATRAGI CONȚINUTUL ȘI CONTEXTUL, Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara

JULIET BINGHAM

curator al Colecției de artă est-europeană / curator of East European Collection, Tate Modern London, UK: GOING PLACES: BUILDING THE COLLECTION / GOING PLACES: CUM SE ALCĂTUIEȘTE O COLECȚIE DE ARTĂ, Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara

BOGDAN GHIU

scriitor, jurnalist / writer, journalist, Radio România Cultural, Observatorul cultural, Romania: BE EAST: ÎNTRE INDISTINCȚIE ȘI INTIMIDARE, DESIGN & DESEN. ARTA ÎN NOILE ECONOMII ALE ATENȚIEI ȘI TERORII / BE EAST: BETWEEN THE INDISTINCT AND THE INTIMIDATING, DESIGN AND DRAWING. ART IN THE NEW ECONOMIES OF ATTENTION AND TERROR, Sala Viena

ERWIN KESSLER

critic de artă și curator / art critic and curator, Romania: PICTURA ÎNAPOI! / PAINT IT BACK!, Sala Viena

FRANCES MORRIS

responsabil al Colecțiilor de artă internațională / head of Collection and International Art, Tate Modern London, UK: GOING PLACES: BUILDING THE COLLECTION / GOING PLACES: CUM SE ALCĂTUIEȘTE O COLECȚIE DE ARTĂ, Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara

DAN PERJOVSCHI

artist, Romania: DISCUȚIE ÎN PAUZA DE CAFEA LA TAM TAM / COFFEE BREAK TALK AT TAM TAM, Spațiul Tam Tam / Tam Tam Space

SNJEŽANA PINTARIĆ

director, Museum of Contemporary Art (MSU) in Zagreb / Croatia: NEW GALLERY FOR NEW ART—MUSEUM OF CONTEMPORARY ART AND 60 YEARS OF COLLECTING / O NOUĂ GALERIE PENTRU O ARTĂ NOUĂ—MUZEUL DE ARTĂ CONTEMPORANĂ ȘI 60 DE ANI DE COLECTARE DE ARTĂ, Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara

CHRISTIAN RATTEMAYER

curator pentru desen la / curator of drawings, Museum of Modern Art, New York: TRANSMISSIONS: ART IN LATIN AMERICA AND EASTERN EUROPE, 1960–1980 / TRANSMISIUNI: ARTA ÎN AMERICA LATINĂ ȘI EUROPA DE EST, 1960–1980, Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara

KAROLINA

ZIĘBIŃSKA-LEWANDOWSKA

curator al secției de fotografie / curator of photography, Centre Pompidou, Paris: NUANCING THE CANON / NUANȚAREA CANONULUI, Muzeul de Artă Timișoara / Museum of Art Timișoara

MANSARDA WORKSHOPS ARTA ORGANIZĂRII UNEI EXPOZIȚII THE ART OF EXHIBITION MAKING

RO

Dacă rezultatul muncii unui artist nu este menit să rămână în sfera particularului, dialogul cu publicul devine esențial. Lucrările de artă trebuie să devină accesibile. Ele trebuie văzute și vizionate, experimentate și reflectate în și de către opinia publică și critica de resort. Modelul consacrat de expunere a artei în galerii publice sau particulare, în muzee și instituții de artă ar putea, totodată, să definească și caracterul lucrărilor expuse. A deveni un artist care are succes presupune,

pe lângă altele, și crearea unor lucrări care să se plieze unei tradiții canonice.

Seria de workshop-uri tematice *The Art of Exhibition Making / Arta organizării unei expoziții* a analizat cadrul existent și condițiile în care se expune arta. A inclus, de asemenea, și modul în care un artist poate „să treacă dincolo” / „să răzbată pe partea cealaltă”, să încerce altceva și să schimbe limitele și granițele existente.

Workshop pentru studenții Facultății de Arte a Universității de Vest Timișoara, Galeria Mansarda/Workshop for Students of the Faculty of Arts at the West University of Timisoara, Mansarda Gallery

VEDA POPOVICI

artist, România / Romania

CARTOGRAFIEREA NEVOILOR DE APARTENENȚĂ / MAPPING THE DESIRES
OF BELONGING

OLAF NICOLAI

artist, Germania / Germany

STARURI ȘI BUMERANGURI / STARS AND BOOMERANGS

RAINALD SCHUMACHER

NATHALIE HOYOS

curatori ai Art Encounters 2015 / curators of Art Encounters 2015,
Germania / Germany

ARTA DE A ORGANIZA O EXPOZIȚIE / THE ART OF EXHIBITION MAKING

LYNDA MORRIS

profesor de curatoriat la Norwich University of the Arts, UK professor of
curation at Norwich University of the Arts, UK

SPAȚIU ȘI POLITICI / SPACE AND POLITICS

VLAD OLARIU

artist, România / Romania

EROI MARI, OAMENI MICI / GREAT HEROES, SMALL HUMANS

ALEX MIRUTZIU

artist, România / Romania

RĂZBUNAREA ARHITECTURII SAU CÂND CONSTRUIESC, AM DREPTATE /
REVENGE OF ARCHITECTURE OR WHEN I BUILD, I'M RIGHT

EN

If the creative output of artists is not meant to stay in private, a dialogue with the public is essential. Works of art have to be made accessible. They should be seen, experienced and reflected in the public opinion and in critical writing. The established model for showing art at private and public galleries, at museums and art institutions might define also the character of the works displayed.

To become a successful artist might also mean to produce works that fit into a canonic tradition.

The workshop The Art of Exhibition Making will analyse the existing framework and conditions of exhibiting art. It will also consider, how an artist can 'Break on through to the other Site', try out something different and try to change existing borders and limitations.

SEMINARUL ALPHA BETA SIGMA

ALPHA BETA SIGMA SEMINAR

ORGANIZATORI / ORGANIZERS

Ordinul Arhitecților din România, Filiala Teritorială Timiș / Romanian Chamber of Architects, Timiș Branch
Space Caviar

RO

SIGMA s-a remarcat nu doar prin practica artistică distinctă, ci și prin practica pedagogică care a format următoarea generație de artiști din Timișoara. Acest rol a fost de două ori semnificativ, deoarece SIGMA a fost primul grup care a reacționat și filtrat arta contemporană de avangardă de la începutul secolului al-xx lea, având un rol esențial pentru modul în care informația din trecut a fost procesată și reinterpretată de către elevi. Aceștia, la rândul lor, au fost stimulați de formatul non-ierarhic de colaborare și de influențele puse în practică la Liceul de Arte din Timișoara.

Astăzi, modelele educaționale dezvoltate în secolul al-xx lea se confruntă cu o criză datorită unor factori multipli. Primul este presiunea asupra școlilor de a se comporta din ce în ce mai mult ca o afacere, cu accent pe diagnostic și pe rezultatele financiare, mai curând decât pe procesele de învățare și pe epistemologie. Un al doilea este transformarea pedagogului

dintr-o sursă canonică de înțelepciune într-un îndrumător, prin diferite sisteme și metodologii de gândire. Un al treilea factor este natura schimbătoare a cunoașterii în sine, având în vedere extrema proliferare a informației și slăbirea bazei pentru adevărul obiectiv.

ALPHA BETA SIGMA a fost un eveniment cumulativ: lucrând cu actualii studenți, Space Caviar a inițiat un atelier despre formele din trecut și cele actuale ale educației artistice și creative. Au fost reconstituite anumite experimente SIGMA realizate împreună cu elevii Liceului de Arte din Timișoara, identificându-se întrebările și zonele inițiale de investigare și discutându-se modificarea actuală a condițiilor de învățare și modul în care experimentele SIGMA ar putea fi adaptate la problemele contemporane. Împreună, participanții au alcătuit un alfabet colectiv care a inclus întrebări, provocări, idei, imagini și referințe pentru studentul de mâine.

EN

The Sigma art collective were notable not only as artists in their own right, but also as educators who strongly shaped the next generation of artists in Timișoara. This role was doubly significant because they were the first group in Romania to filter and react to contemporary and early 20th-century avant-garde art, and so were instrumental in how information from the past was processed and reinterpreted by their students, who were also empowered by the nonhierarchical forms of collaboration and influence put into practice at the Arts High School, the Architecture Faculty, and other institutions.

Today, the models for education developed in the 20th century are experiencing a crisis of multiple factors. One is the pressure on schools to behave more and more like businesses, with a focus on both diagnostic and financial results rather than processes of learning and epistemology. A second is the evolution of the educator from a source of canonical wisdom to a negotiator of frameworks and methodologies of thinking. A third is the changing nature of knowledge itself, given the extreme proliferation of information and the weakening foundation for objective truth as a source for solutions to contemporary problems.

ALPHA BETA SIGMA was a workshop for current architecture students in Timișoara to explore the educational paragon initiated by Sigma nearly 50 years ago and now growing relevant once more, especially following the financial crisis and its effects on traditional cultural and social structures. The workshop aimed to connect Sigma's ideas to international architects, sociologists, artists, curators, and designers that represent the continuation of Sigma's original platform into the present-day. ALPHA BETA SIGMA brought students back to the sites of Sigma's first experiments, including the school, the park, the street, and the exhibition. By assembling a series of inspirations and provocations from Sigma and from their conceptual descendants, the students had the chance to explore how the experimental, collaborative educational platform can evolve for our contemporary context, including its specific discoveries, potentials, challenges, and ecologies. On the final day, through presentations and discussions, they collectively developed a manifesto for future learning. The final document can be seen as a contemporary reinvention of the Sigma code that was never published.

PAUL NEAGU. (R)EVOLUȚIA FORMEI

THE (R)EVOLUTION OF FORM. DIALOGUES

ORGANIZATORI / ORGANIZERS

Fundația Triade / Triade Foundation
Paul Neagu Estate România

CU SPRIJINUL / WITH THE SUPPORT OF

Primăria Municipiului Timișoara / City of Timișoara
Consiliul Local Timișoara / Timișoara Local Council

RO

Paul Neagu (1938, București—2004, Londra), artist plastic, poet și profesor, este—pentru arta contemporană—unul dintre reperele fundamentale. La zece ani de la moartea lui, un proiect complex, intitulat *Paul Neagu, (R)evoluția formei*, a contribuit la păstrarea artistului în actualitate.

EN

Artist, poet and teacher Paul Neagu (1938, Bucharest—2004, London) is one of the fundamental figures of contemporary art. Ten years after his death, a complex project, titled Paul Neagu, (R)evolution of Form, made its contribution to keeping the artist's name at the forefront.

LISA LE FEUVRE

director de studii ale sculpturii, Institutul Henry Moore, Leeds, UK
(curator al expoziției „Paul Neagu, Sculptura palpabilă” 2015) / head of
Sculpture Studies, Henry Moore Institute, Leeds (curator of the “Paul
Neagu: Palpable Sculpture” exhibition 2015)

PAUL NEAGU: SCULPTURA PALPABILĂ / PAUL NEAGU: PALPABLE SCULPTURE

IOLANDA COSTIDE

membru și secretar pentru UK a Paul Neagu Estate, Londra / Trustee & UK
Secretary of the Paul Neagu Estate, London

RECEPTAREA LUI PAUL NEAGU ÎN UK / PAUL NEAGU'S RECEPTION IN THE UK

MATEI STÎRCEA-CRĂCIUN

cercetător la Centrul de Cercetări Atropologice Francisc Rainer al
Academiei Române / researcher, Francisc Rainer Anthropological
Research Centre, Romanian Academy

PAUL NEAGU, AZI ȘI MĂINE / PAUL NEAGU, TODAY AND TOMORROW

SORIN DUMITRESCU

artist și scriitor, membru al Academiei Române / artist and writer,
member of Romanian Academy

METANOIA SAU PAUL NEAGU, „PEȘTE PESTE POARTĂ”. SCHIMBAREA GÂNDIRII
ÎN „NOUĂ STAȚIUNI CATALITICE” / METANOIA OR PAUL NEAGU, “FISH OVER
THE GATE”

ABOUT NEAGU, HYPHEN: filme realizate de / realized by Departamentul,
Media al Fundației Anastasia. Autori / Authors: Răzvan Leucea, Anastasia
Dumitrescu

MAGDA RADU

curator, Muzeul Național de Artă Contemporană, București / curator,
National Museum of Art, Bucharest

SCULPTURA PALPABILĂ / PALPABLE SCULPTURE

SOME FANS & ONE ZINE

Balamuc—atelier de fanzine cu Dan Perjovski / Dan Perjovski's Fanzine Workshop

PARTICIPANȚI / PARTICIPANTS:

Ana Maria Kun, Livia Coloji și Răzvan Cornici în
colaborare cu / in collaboration with
Dan Perjovski

RO

Dan Perjovski este un artist care comunică prin desen. Precis, critic, cu umor. Din 1992 el editează ocazional, în paralel cu expozițiile sale personale, niște mici publicații independente. În ultimii zece ani fiecare workshop ținut de artist undeva pe glob se termină cu un fanzin. Tras la xerox, modest în formă dar bogat în conținut, fanzinul este un mod simplu și eficient de întâlnire intelectuală. Temele privesc lumea în general în momentul și locul unde trăim, Sao Paolo, Geneva, Liverpool, Habana, Plymouth, Salzburg, Craiova... Filosofia este simplă: toată lumea are ceva de zis și toată lumea poate desena cumva. Fiecare participant, adult, copil, artist, student, om, desenează

o pagină și la sfârșit se alege cu o publicație. O comunitate grafică ad-hoc. Workshopul *some Fans & one Zine* face exact acest lucru la Timișoara.

Balamuc / loc de joacă ș-altele este o platformă de cercetare grafică a artiștilor Livia Coloji, Ana Kun și Răzvan Cornici. Balamuc este un spațiu populat cu idei, ființe și desene fabuloase. Un laborator de experiment și comunicare desenată, de la ilustrația clasică la comics, facebook, performance sau home hospitality.

EN

Dan Perjovski is an artist who communicates through drawing. Precise, critical, humorous. Since 1992 he occasionally edits, alongside his personal shows, some small independent publications. In the last ten years, each of the workshops he holds around the world ends with a fanzine. Xeroxed, modest in form yet rich in content, the fanzine is a simple and efficient way of intellectual meeting. The themes reflect the world in general, at the moment and place where we live, Sao Paolo, Geneva, Liverpool, Habana, Plymouth, Salzburg, Craiova... The philosophy is simple: everybody has something to say and everybody can somehow draw. Each attendant, adult, child,

*artist, student, human, draws one page and at the end gets one publication. A graphics community offhand. The workshop *some Fans & one Zine* does exactly that in Timișoara.*

Balamuc / loc de joacă ș-altele is a platform for graphics research of the artists Livia Coloji, Ana Kun and Răzvan Cornici. Balamuc is a space populated with ideas, beings and fabulous drawings. A laboratory for experimentation and drawn communication, from classical illustration to comics, facebook, performance and home hospitality.

CONVORBIRILE ART ENCOUNTERS ARAD

ARAD ART ENCOUNTERS TALKS

ZORAN ERIC

curator, Museum of Contemporary Art Belgrade, Serbia

IARA BOUBNOVA

curator, Institute of Contemporary Art Sofia, Bulgaria

ANYA MEDVEDEVA

director, Izolyatsia Platform for Cultural Initiatives Kiev, Ukraine

SLAVEN TOLJ

director, Museum of Modern and Contemporary Art, Rijeka, Croatia

ZOFIA PLOSKA

curator, Museum of Modern Art Warsaw, Poland

ANDA IONESCU

speaker, Arad Initiatives

EN

As part of this residency programme, the Art Encounters Foundation has launched an aimed at artists and curators interested in contemporary art. The goal of the programme is to stimulate creativity, allow participants to explore the ways in which art is practised in a different community, facilitate cultural interchange, and establish a lively and meaningful dialogue with the local art scene.

For an artist to be immersed in a different environment is beneficial in two ways. Firstly, it not only gives him or her an opportunity to take a good look at his or her own creative resources, but also it creates the preconditions to rediscover, from a fresh viewpoint and via a new approach, the environment with which he or she comes into contact. This is the kind of experience that Art Encounters wishes

to encourage, by presenting to the people of Timișoara a new city, viewed through different—observant and penetrating—eyes.

The joint involvement of curators, art critics and art historians in this artist-in-residence programme follows the same logic of suggesting a new reading of how art is practised in this cultural space.

The multiple synergies stimulated by the artist-in-residence programme now being set up by the Art Encounters Foundation will gather momentum throughout the period separating the biennial events. They will be accompanied by research initiatives exploring the history of contemporary Romanian art and a programme of publications presenting the results.

BOGDAN ARMANU / SILVIA AMANCEI SERIA „CALENDARELE ISTORIEI SEXY”

SEXY-HISTORY CALENDAR SERIES

RO

Seria „Calendarele istoriei sexy” este un proiect în desfășurare care a început în anul 2014 și care constă în conceperea unor calendare tematice, cu fotografii sexy. Premisa artistică, de la care s-a plecat a fost aceea că un calendar este instrumentul potrivit pentru a menține vie percepția asupra timpului. Primul capitol al seriei (*Calendarul sexy-history 2015*) a avut ca temă formele luptelor socialiste ale secolelor trecute, mișcarea

capitalului în cercurile politice, evoluția pieței globale și repercusiunile acesteia.

Pe parcursul șederii în Timișoara, s-a realizat materializarea unui nou capitol (*Calendarul istoriei sexy 2016 / Timișoara / mișcarea pe piața muncii*), de această dată creând și un fir narativ cu specific local.

EN

„Sexy-History Calendar” series is an ongoing project which started to developed in 2014 and it consists in the making of thematic sexy-picture calendars. The artistic premise was that a calendar seemed to be the perfect choice as it is a tool to maintain the sense of time. The first chapter of this series (2015 a sexy-history calendar) focused on the forms of the socialist struggles of the past centuries,

the movement of capital in the fields of politics and the development of the global market and its repercussions.

During the research stay in Timișoara, was realized a new chapter (2016 a sexy-history calendar / Timișoara / movement in the labour market), this time creating a site specific narration for the 2016 calendar.

BIROUL DE CERCETĂRI MELODRAMATICE

THE BUREAU OF MELODRAMATIC RESEARCH

RO

Pe parcursul rezidenței sale în Timișoara, Biroul de Cercetări Melodramatice a lucrat la cea de-a treia parte a trilogiei cinematografice, o prognoză meteo care jonglează cu una dintre caracteristicile principale ale melodramei, și anume încărcătura emoțională ale personajelor ei dezghiocate contra naturii (vezi pagina 133). Contextul mai larg al încălzirii globale

și al schimbărilor climatice redistribuie emoțiile în roluri de forțe străine ce vin dinspre ținutul nonuman, luând forma unei posesii demonice incontrolabile. O simplă suflare declanșează un nou climat, un vârtej de gânduri, un ciclon, în timp ce stropi de lacrimi se adună în deșeuri ce bălesc dubios.

EN

During the residency in Timișoara, The Bureau of Melodramatic Research worked on the third part of the film trilogy, a weather forecast playing with one of melodrama's central characteristics: the emotional charge of its characters pitted against nature (see page 133). The broader context of global warming and climate change

recasts emotions as alien forces coming from the nonhuman realm as uncontrollable demonic possession: a simple breath starts a new climate, a whirl of thought, a cyclone while drops of tears gather in dubious waste ponds.

MIHUȚ BOȘCU-KAFCHIN

RO

Subiectele mele sunt baraje ce-mi țin Nimicul deoparte, iluzie la care lucrez zi de zi, credința în magie ori știință, o pavăză, la fel ca și metempsihoza, însă separat de filtrul romantic prin care văd lucrurile.

Rezidența Art Encounters mi-a oferit o perspectivă nouă asupra Timișoarei, iar spiritul novator al orașului ma inspirat. Tehnologia este o a doua natură a omului, internetul ne condimentează epoca. Practica mea se bazează pe inovațiile

tehnologice, medicale, astronomice, iar Timișoara, la rândul său, are parte de un crescendo în domeniul IT-ului, așa încât resimt orașul în mod fratern. Pentru mine contează că sunt în compania unor oameni minunați ce contribuie activ la construcția unui ecosistem artistic solid și stabil în România, iar faptul că fac parte din acest peisaj este un privilegiu. (Mihuț Boșcu-Kafchin)

EN

My subjects are barriers that keep Nothingness at bay, an illusion on which I work day after day, belief in magic or science, a rampart, the same as metempsychosis, but separated by the romantic filter through which I view things.

The Art Encounters residency provided me with a new outlook on Timișoara, and the innovative spirit of the city inspires me. Technology is humankind's second nature; the Internet flavours our

present age. My practice is based on technological, medical, astronomical innovations, and Timișoara in its turn plays a part in the IT crescendo, and this is why I experience the city in a fraternal way. To me it counts that I am in the company of wonderful people who are actively contributing to the construction of a solid, stable arts ecosystem in Romania, and being part of this landscape is a privilege. (Mihuț Boșcu-Kafchin)

MATEI BEJENARU

RO

Matei Bejenaru este artist și inițiator al Bienalei de Artă Contemporană „Periferic” (1997–2008) din Iași, România. În 2001, împreună cu un grup de artiști și filozofi din același oraș, Bejenaru înființează Asociația „Vector”. Predă arta fotografică și vizuală la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași.

În practica sa artistică, bazată pe fotografie documentară, video și performance, Bejenaru analizează modul în care globalizarea influențează și afectează forța de muncă din țările

post-comuniste, dar și rapiditatea cu care mentalitatea și stilul de viață al locuitorilor acestora se schimbă. Din 2010, el coordonează și creează *Cântece pentru un viitor mai bun* (*Songs for a Better Future*), o serie de performance-uri corale ce abordează percepția viitorului prin prisma unor diferite contexte sociale și culturale. *O colecție de viitoruri* (*A Collection of Futures*) pe care Bejenaru a creat-o în timpul în care a trăit în North Adams, Massachusetts, în luna august a anului 2012, este o extensie a îndelungatei explorări a artistului a conceptului de viitor.

EN

Matei Bejenaru is an artist and initiator of Periferic Biennial of Contemporary Art (1997–2008) in Iasi, Romania. In 2001, together with a group of artists and philosophers from Iasi, Bejenaru founded the Vector Association. He teaches photography and video at the George Enescu Arts University in Iasi. In his artistic practice based on documentary photographs, videos and performances, Bejenaru analyses the way globalization affects post-communist countries' labor force and their rapidly

changing mentalities and lifestyles. Since 2010 he is developing Songs for a Better Future, a series of choral performances dealing with the perception of the future in different social and cultural contexts. A Collection of Futures that Bejenaru created while in residency in North Adams, Massachusetts, during the month of August 2012, was an extension of his long-term exploration of the concept of the future.

ALEX MIRUTZIU

RO

Parte a Generației Y, Alex Mirutziu (n. 1981, trăiește și lucrează în România), a copilărit într-o Românie improvizată și precară, odată cu punerea în operă a Casei Poporului. Resursele necesare construirii acestei clădiri, cât și efectele post-ridicării ei au perturbat atașarea artistului față de formă și obiect, devenind mai târziu preocupări constante în creația lui.

Studiind pictura (2000–2004, Universitatea de Artă Cluj), el a fost interesat de inserția propriei istorii în actul creativ, ca apoi, trecând prin teatru fizic și performance (2007–2009, Universitatea din Huddersfield, UK) să se concentreze pe o abordare fenomenologică a formei, ca pierdere a formei, cât și a accesului ei într-un real situaționist. Artistul uzează aceste pârgăhii de atac ontologic care lubrifiază și orchestrează spațiul incert dintre obiecte. Din 2009, Mirutziu ține prelegeri

în țară și străinătate, axate în special pe însemnătatea actului performativ azi, cât și pe relația dintre arhitectura totalitară și generația lui. Recent, colaborează cu filosoful și teoreticianul Graham Harman, cu poetul Graham Foust și cu agenția suedeză de design Söderhavet. Aceasta din urmă oferă climatul în care Mirutziu abordează designul de literă ca fundament pentru script-ul coregrafic.

Mirutziu aderă la conceptul curatorial al proiectului Art Encounters prin lucrări care indică datoria de a ne clarifica contextul. De asemenea, artistul aflat în rezidență în Timișoara, continuă cercetarea intitulată *Răzbunarea Arhitecturii sau Atunci Când Construiesc am Dreptate*, cu finalitate publică în programul Art Encounters.

EN

Part of Generation Y, Alex Mirutziu (born 1981, lives and works in Romania), grew up in precariously improvised Communist Romania, at a time when “The People’s House” was erected. The construction of the building forever changed his attachment to form, as it has been largely the direct expression of Ceausescu’s body language. When studying painting (2000–2004 University of Arts, Cluj) he worked with personal narratives to thereafter going through physical theatre (2007–2009 Huddersfield University, UK) to spark a constant interest in the position of things, in form as—loss of form, which foments, alongside an interest in philosophy and design. All these are instruments to punch clean the discussion of closure and how the space after something ends is

orchestrated. From 2009 he lectured in Romania and abroad on what it means to perform today, as well as the relationship between totalitarian architecture and generation Y. Most recently he collaborated with Graham Harman, Graham Foust, and Swedish design agency Soderhavet.

*In Art Encounters, Mirutziu adheres to the curator’s concept with works that point out the duty to clarify our context. As artist in residence in Timisoara, he continues his research entitled *Revenge of Architecture or When I build I’m Right*—which will be publicly presented during Art Encounters.*

ALINA ȘERBAN

RO

Alina Șerban este istoric de artă, curator și editor independent. A coordonat, între 2008 și 2011, activitatea Centrului de Introspecție Vizuală, București. Proiectele inițiate în cadrul centrului au ca teren comun o practică orientată spre cercetare, apelând la diferite formate: de la conferințe și proiecții de film, la intervenții de artă publică și expoziții, de la dezvoltarea unor rețele locale, la editarea unor publicații de specialitate. În 2009, Șerban este curator al Pavilionului României la Bienala internațională de artă de la Veneția, cu proiectul *Seducția intervalului*, proiect itinerat în 2010 la The Renaissance Society, Universitatea Chicago, USA.

Este editor al publicațiilor *Ion Grigorescu. Omul cu o singură cameră*, și *Geta Brătescu. Atelierul*, apărute la Sternberg Berlin în 2013, al cărților de artist *Serii. Multiplii. Realisme.*, un proiect dezvoltat împreună cu fotografii români Nicu Ilfoveanu și Ioana Nemeș. *Carte de artist*, Spector Books 2014. În 2010 editează publicația *Evacuarea Fantomei. Arhitecturi ale supraviețuirii*, dedicată cercetărilor întreprinse de arhitecții studioBASAR

în București, și nu numai, asupra fenomenului de retrocedare a proprietăților după 1989. Este implicată în proiecte de cercetare și editoriale, oferind prezentări teoretice și prelegeri la diverse conferințe internaționale. În 2014, realizează expozițiile *Vision of a Nation*, în colaborare cu Centrul de fotografie din Oslo—Fotogalleriet Oslo, și *Vederi încântătoare: Urbanism și arhitectură în turismul românesc de la Marea Neagră în anii 1960 și '70*, împreună cu arhitecții Kalliopi Dimou & Sorin Istudor, la Sala Dalles a Muzeului Național de Artă Contemporană.

Tema supusă reflecției în cadrul Art Encounters este aceea a locului pe care grupul Sigma îl are pe harta artei contemporane. Alina Șerban a început "cartografierea" acestei prezențe, iar expoziția prezentată este un prim răspuns oferit, rezultat al unui studiu multistratificat, ce a inclus dialogul cu cercetători locali (Andreea Flondor), dar și confruntarea cu alți curatori, aparținând altor medii culturale (Space Caviar).

EN

Alina Șerban is an art historian, curator and independent editor. Between 2008 and 2011 she co-ordinated the activity of the Centre for Visual Introspection in Bucharest. What the centre's projects had in common was a research-oriented practice that drew on various formats, from conferences and film screenings to public arts interventions and exhibitions, from the development of local networks to the publication of specialist works. In 2009, Șerban was the curator of the Romanian Pavilion at the Venice International Biennale of Art, with a project titled *The Seductiveness of the Interval*, which went on to be shown at The Renaissance Society, University of Chicago, in 2010.

She is the editor of *Ion Grigorescu. The Man with a Single Room and Geta Brătescu. The Studio* (Sternberg, Berlin, 2013), and the monographs *Series. Multiples. Realisms.*, a project developed with Romanian photographer Nicu Ilfoveanu, and Ioana Nemeș. *Artist's Book* (Spector Books, 2014). In 2010, she published *Evicting the Ghost. Architectures of Survival*, dedicated to the

research undertaken by the architects of studioBASAR in Bucharest and others into the post-1989 phenomenon of retroceded properties. She is involved in research and publishing projects, and gives theoretical presentations and lectures at various international conferences. In 2014, she realised the following two exhibitions: *Vision of a Nation*, in partnership with the Oslo Photography Centre, held at the Oslo Fotogalleriet, and *Enchanting Views: Urbanism and Architecture in Romanian Black Sea Tourism in the 1960s and 70s*, with architects Kalliopi Dimou and Sorin Istudor, held at the Salle Dalles of the National Museum of Contemporary Art.

The theme reflected upon within the framework of Art Encounters is the place of the Sigma group on the map of contemporary art. Alina Șerban has begun to map the group's presence, and the exhibition presented is a preliminary response, the result of a multi-layered study, which included dialogue with local researchers (Andreea Flondor), as well as comparison with other curators from different cultural media (Space Caviar).

EN

Starting with this first edition of the biennale, the Art Encounters Foundation lays the ground work for a public engagement programme aimed both at its present and potential visitors with a view to attract new audiences and to bring contemporary art closer to their interests. The aim of this educational approach is to enable the access to contemporary art of audiences as diverse as possible from the point of view of both their age and social profile and to encourage a dialogue between visitors and the works of art based on their needs for learning, personal development, enjoyment and cultural expression.

By valorising certain principles pertaining to public engagement and interpretation and learning in museums and galleries, Art Encounters wishes to develop educational programmes in which galleries, museums and other exhibition locations as well as the city itself function as sites for the discovery, investigation and experimentation of visual arts. Thus, the activities organised during the biennale put an emphasis on interactivity and learning by direct experience in order to bring contemporary art within the grasp of an audience as wide as possible – from the youngest visitors to adults,

from those who come into contact with contemporary art for the first time to connoisseurs. This direct interaction between visitors and the works of art is based on the visitors' creative and emotional resources, aiding them in understanding and creating personal connections between contemporary art and their pursuits.

An interest in art and particularly in contemporary visual arts is not instinctive. Therefore, education through art should be an important concern in a city wishing to nurture an audience which regards cultural consumption as a natural endeavour, relevant for the development of the individual and of the community itself.

This first edition of the art biennale and first iteration of the educational programme summed up as visitors more than 5,000 children from 160 schools, kindergartens and highschoools.

In the editions to come, the Art Encounters Foundation intends to develop this nonformal education initiative into an ample cultural education programme alongside artists, curators, educators, students and members from the local communities.

EN

The volunteering programme was signed into the educational programme of the biennale, in a perspective oriented towards dialogue between mediators and the public. 70 teenagers and young adults have taken cultural mediation classes in order to give visitors informations and guided tours, the volunteers being mostly high-school and college students. For them, the Art Encounters experience was a wager in which everyone won.

The originality of this first edition depended largely upon the open spirit and spontaneity of the volunteers who made contemporary art accessible to the large public.

The team of the Art Encounters 1st Edition has united over 100 volunteers, their involvement and dedication making possible to organise the largest visual arts event in Romania.

ARTIȘTI

ARTISTS

* If an artist works in pair with another artist, the name of the last is preceded by * and pointed out in parentheses.

Acostioaei, Dan (1974, Iasi, Romania – lives and works in Iasi, Romania), Galeria Helios/Helios Gallery

Afif, Saâdane (1970 Vendôme, France - lives and works in Berlin, Germany), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

A Kassen (art collective, 2004: Christian Bretton-Meyer, Morten Steen Hebsgaard, Soren Petersen, Tommy Petersen - live and work in Copenhagen, Denmark and Berlin, Germany) Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Alexandrescu, Dragoș (1974, Iasi, Romania - lives and works in Vaasa, Finland), Halele Timco/Timco Halls

Amancei, Silvia (1991, Iasi, Romania - lives and works in Iasi, Romania), Halele Timco/Timco Halls (*Armanu, Bogdan)

Antik, Alexandru (1950, Reghin, Romania - lives and works in Oradea, Romania), Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Apparatus 22 (art collective, 2011: Erika Olea, Maria Farcaș, Dragoș Olea and the late artist Ioana Nemeș - live and work in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Armanu, Bogdan (1991, Iasi, Romania - lives and works in Iasi, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Avantpost (group of artists: Aura Bălănescu, Alexandru Boca, Cosmin Haiaș, Marius Jurca, Livia Mateiaș, Liliana Mercioiu Popa, Sorin Oncu, Renée Renard, Bogdan Tomșa, Nicolae Velciov) Memorialul Revoluției/Memorial of the Revolution

Barba, Rosa (1972, Arrigento, Italy - lives and works in Berlin, Germany), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Bejenaru, Matei (1963, Suceava, Romania - lives and works in Iasi, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Bercea, Marius (1979, Cluj-Napoca, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Bernea, Horia (1938, Bucharest, Romania - 2000, Paris, France) Halele Timco/Timco Halls

Bertalan, Ștefan (1930, Răcăștia, Romania - 2014, Timisoara, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art, Liceul Teologic Romano-Catolic Gerhardinum/The Gerhardinum Roman Catholic Theological High School, City Business Centre

Bocsok, Serioja (1990, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), City Business Centre

Bone, Rudolf (1951, Oradea, Romania - lives and works in Oradea, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Boșcu-Kafchin, Mihuț (1986, Cluj-Napoca, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Botez, Ștefan (1983, Romania - lives and works in Geneva, Switzerland), City Business Centre

Brâncuși, Constantin (1876, Peștișani, Romania - 1957, Paris, France), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Brătescu, Geta (1926, Ploiești, Romania - lives and works in Bucharest, Romania) Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Timișoara/Timișoara Museum of Art, Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Bujor, Irina (1984, Târgu Mureș, Romania - lives and works in Stuhr, Germany & Pucioasa, Romania), City Business Centre

Buțincu, Andreea-Lorena (1989, Brașov, Romania - lives and

works in Bucharest, Romania), Art Guest House

Bressan, Michele (1980, Trieste, Italia - lives and works in Bucharest, Romania), Artă în spațiul public, Parcul Triade/Art in the public space, Triade Park

Bukta, Imre (1952, Mezőszemere, Hungary - lives and works in Hungary), Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Bureau of Melodramatic Research (group of artists, 2009: Irina Gheorghe and Alina Popa - live and work in Romania) Halele Timco/Timco Halls

Cadar, Vlad (1984, Timisoara, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Galeria Helios/Helios Gallery

Cadere, André (1934, Polonia - 1978, Paris, France) Fundația Triade/Triade Foundation

Cantor, Mircea (1977, Oradea, Romania - lives and works on Earth), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Castro, Ollala (1989, Lugo, Spain) City Business Centre (*Moise, Nicoleta)

Cernica, Simion (1973, Bucharest, Romania – lives and works in Los Angeles, USA), Galeria Helios/Helios Gallery

Chirulescu, Marieta (1974, Sibiu, Romania - lives and works in Berlin, Germany), Halele Timco/Timco Halls

Chișa, Anetta Mona (1975, Romania - lives and works in Berlin, Germany & Prague, Czech Republic), Halele TEBA/Teba Halls (*Tkáčová, Lucia)

Cioca, Radu (1982, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Art Guest House

Comșa, Radu (1975, Sibiu, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Art Guest House

Constante, Lena (1909, Bucharest, Romania - 2005, Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Croitoru, Alexandra (1975, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls - in collaboration with Vasile Pop-Negreșteanu, Galeria Helios/Helios Gallery

Dan, Călin (1955, Arad, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Arad/Museum of Art Arad

Dančuo, Nenad (1954, Zagreb, Croatia - lives and works in Zagreb, Croatia), Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Dawicki, Oskar (1971, Stargard, Szczeciński, Poland - lives and works in Warsaw, Poland) Muzeul Temporal de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Djamo, Daniel (1987, Bucharest, Romania - lives and works in the European Union), Halele Timco/Timco Halls

Eskildson, Joakim (1971, Copenhagen, Denmark - lives and works in Berlin, Germany), Galeria Calpe/Calpe Gallery

Flondor, Constantin (1936, Cernăuți, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Liceul Teologic Romano-Catolic Gerhardinum/The Gerhardinum Roman Catholic Theological High School, Art Guest House, City Business Centre

Ghenie, Adrian (1977, Baia Mare, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania & Berlin, Germany), Halele Timco/Timco Halls

Giřbovan, Bogdan (1981, Dr. Tr. Severin, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Galeria Calpe/Calpe Gallery

Graur, Teodor (1953, Pogăceaua, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Grigorescu, Ion (1945, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Galeria Pygmalion/Pygmalion Gallery, Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Grubić, Igor (1969, Zagreb, Croatia - lives and works in Zagreb, Croatia), Halele TEBA/TEBA Halls

Halilaj, Petrit (1986, Kostërrc, Skenderaj-Kosovo - lives and works in Berlin, Germany), Halele TEBA/TEBA Halls

Hultén, Sofia (1972, Stockholm, Sweden - lives and works in Berlin, Germany), Halele Timco/Timco Halls

Iepure-Górski, Mihai (1982, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Ivanciu, Alexandra
City Business Centre

Ivanov, Pravdoliub (1964, Plovdiv, Bulgaria - lives and works in Sofia, Bulgaria), Artă în spațiul public - Parcul Alpinet/Art in the public space - Alpinet Park

Jurca, Marius (1984, Timisoara, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Memorialul Revoluției/Memorial of the Revolution, Atrium Mall Arad, Casa cu Lei/House of Lions

Jurgiu, Andra (1986, Oradea, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), City Business Centre

Kálnoky, Ilona (1968, Styria, Austria - lives and works in Berlin, Germany), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Kamerić, Šejla (1976, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina - lives and works in Sarajevo, Bosnia and Herzegovina), Fabrica TEBA/TEBA Halls

Kelemen, Gabriel (1968, Timisoara, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Kempinas, Žilvinas (1969, Plungė, Lithuania - lives and works in New York City, USA), Fabrica TEBA/TEBA Halls

kinema ikon (group of artists, 1970 - live and work in Arad, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Art Guest House, Muzeul de Artă Arad/Museum of Art Arad, Atrium Mall Arad, Casa cu Lei/House of Lions

Király, Iosif (1957, Reșița, Romania – lives and works in Bucharest, Romania), Galeria Jecza/Jecza Gallery

Kovács, István (1964, Budapest, Hungary - lives and works in Budapest, Hungary), Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Kuznetsov, Volodymyr (1976, Luts'k, Ukraine - lives and works in Kyiv, Ukraine), Fabrica TEBA/TEBA Halls

Lay, Alwin (1984, Romania - lives and works in Cologne, Germany), Galeria Calpe/Calpe Gallery

Lăzărescu, Matei (1948, Bucharest, Romania - lives and works in Bar sur Aube, France), Halele Timco/Timco Halls

Leac, V. (1973, Năsăud, Romania – lives and works in Arad, Romania), Galeria Helios/Helios Gallery

Liulca, Maxim (1987, Tighina, Moldova - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Art Guest House

Lupaș, Ana (1940, Cluj-Napoca, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Galeria Geam MAT - Muzeul de Artă Timișoara/Geam MAT Gallery - Museum of Art Timișoara

Măciucă, Dan (1979, Craiova, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Man, Călin (1961, Arad, Romania - lives and works in Arad, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Art Guest House, Muzeul de Artă Arad/Museum of Art Arad, Atrium Mall Arad, Casa cu Lei/House of Lions

Mateiaș, Livia (1986, Salonta, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Memorialul Revoluției/Memorial of the Revolution, Casa cu Lei/House of Lions, Atrium Mall Arad

Maxa, Florin (1943, Teiuș, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Mercioiu Popa, Liliana (1975, Târgu-Jiu, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Artă în spațiul public - Bastionul Theresia/Art in the public space - Theresia Bastion, Memorialul Revoluției/Memorial of the Revolution

Mihălțianu, Dan (1954, Bucharest, Romania - lives and works in Berlin, Germany & Bergen, Norway & Bucharest, Romania) Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Mirutziu, Alex (1981, Sibiu, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Mitroi, Florin (1938, Craiova, Romania - 2002, Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Mladenovic, Ivana (Kladovo, Serbia - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Monotremu (artistic duo, 2010, Târgu Mureș, Romania - lives and works in Târgu Mureș, Romania), Galeria Helios/Helios Gallery

Moise, Nicoleta (1989, Bucharest, Romania), City Business Centre

Munteanu Rimnic, Anca (1974, Bucharest, Romania - lives and works in Berlin, Germany), Halele Timco/Timco Halls, Biblioteca Academiei Române/Romanian Academy Library

Mureșan, Ciprian (1977, Dej, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Nancă, Vlad (1979, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Galeria Calina Spațiu de Artă Contemporană/Calina Gallery Contemporary Art Space

Neagu, Paul (1938, Bucharest, Romania - 2004, London, United Kingdom), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Nemeș, Ioana (1979, Bucharest, Romania - 2011, New York City, USA), Halele Timco/Timco Halls, Sinagoga Cetate/Cetate Synagogue, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

von Neudorf, Tara (1974, Sibiu, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Nicolae, Mircea (1980, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Art Guest House

Niculescu, Alexandru (1979, Craiova, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Nuțiu, Romul (1932, Bilbor, Romania - 2012, Timisoara, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Olariu, Vlad (1983, Roman, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Artă în spațiul public/Art in the public space - Bvd. Corneliu Coposu

Olos, Mihai (1940, Ariniș, Romania - 2015, Amoltern, Germany) Galeria Pygmalion/Pygmalion Gallery

Pandele, Andrei (1945, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Galeria Calpe/Calpe Gallery

Perjovschi, Dan (1961, Sibiu, Romania - lives and works in Bucharest & Sibiu, Romania), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art, Galeria Helios/Helios Hallery, Balamuc, Halele Timco/Timco Halls, Balamuc

Perjovschi, Lia (1961, Sibiu, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls, Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art, Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Pop, Eugenia (1945, Cugir, Romania – 2012, Cluj-Napoca, Romania), Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Pop-Negreșteanu, Vasile (1955, Negrești, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls - in collaboration with Alexandra Croitoru

Rasovszky, Lea (1986, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), City Business Centre, Art Guest House

Sas, Sergiu (1981, Arad, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Galeria Helios/Helios Gallery

Sava, Ștefan (1982, Slobozia, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Savu, Șerban (1978, Sighișoara, Romania - lives and works in Cluj-Napoca, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Šedá, Kateřina (1977, Brno, Czech Republic - lives and works in Prague, Czech Republic), Halele TEBA/TEBA Halls

Sigma (group of artists, 1969 - 1978: Ștefan Bertalan, Lucian Codreanu, Constantin Flondor, Ioan Gaita, Elisei Rusu, Doru Tulcan - Timisoara, Romania), Liceul Teologic Romano-Catolic Gerhardinum/The Gerhardinum Roman Catholic Theological High School, City Business Centre

Solakov, Nedko (1957, Cherven Briag, Bulgaria - lives and works in Sofia, Bulgaria), Halele TEBA/TEBA Halls

SubREAL (group of artists, 1990: Călin Dan, Iosif Király,* - Bucharest, Romania), (*Dan Mihălțianu, membru fondator, activează în grup între 1990 și 1993/Dan Mihălțianu, founding member, activates as part of the group between 1990-1993) Halele Timco/Timco Halls

Tajber Ryszard, Artur (1953, Stalinogród (Katowice), Poland - lives and works in Krakow, Poland), Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Tănase, Roxana (1987, Bucharest, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Art Guest House

Ter-Oganyan, Avdey (1961, Rostov-on-Don, Russia - lives and works in Berlin, Germany) Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Tiron, Ștefan (1976, Vălenii de Munte, Romania - lives and works in Bucharest, Romania) Galeria Helios/Helios Gallery, Halele Timco/Timco Halls, Atrium Mall Arad

Tkáčová, Lucia (1977, Slovakia - lives and works in Berlin, Germany & Prague, Czech Republic), Halele TEBA/TEBA Halls

Tobias, Gert and Uwe (1973, Brașov, Romania - the twin brothers live and work in Cologne, Germany) Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara

Toma, Iulia (1974, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Tulcan, Doru (1943, Cladova, Romania - lives and works in Romania), Galeria Jecza/Jecza Gallery

Űtő, Gusztáv (1958, Sfântu Gheorghe, Romania - lives and works in Sfântu Gheorghe, Romania), Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art

Vanga, Gabriela (1977, Romania - lives and works in Paris, France), Muzeul de Artă Timișoara/Museum of Art Timișoara, Art Guest House

Vilău, Simona (1983, Târgu-Jiu, Romania - lives and works in Bucharest, Romania), City Business Centre, Art Guest House

Vreme, Sorin (1962, Timisoara, Romania - lives and works in Timisoara, Romania), Muzeul Temporar de Artă Contemporană/Temporary Museum of Contemporary Art, Art Guest House

Zidaru, Marian (1956, Romania - lives and works in Bucharest & Liteni, Romania), Halele Timco/Timco Halls

Magazin Mixt/Atrium Mall Arad:

Amanda Kirkpatrick, Jason Varone, Ayham Ghraoui, Charlie Whitney, Shahryar Shahamat, Sean M. Barbe, Adina Ochea, Monica Vlad, Daniela Pălimariu, Nita Mocanu, Sándor Bartha, gH., Bogdanator, Pnea, Sergiu Sas, Paul George Bodea, Linda Barkasz, Arina Varga, Livia Mateiaș, Roxana Man, Maga Ola, NEURO, flo', Levente Kozma, Vlad Gheorghe Cadar, Bogdan Tomșa, Marius Jurca, Adrian Sandu, Ioan Paul Colta, Diana Serghiută, Laurian Popa, Cosmin Moldovan, Alex Man, Mihai Iepure-Górski, Paradis Garaj, reVoltaire • salonvideo_clip (VII) coordonatori: Daniela Pălimariu & Dan Basu, curator invitat: Bogdan/Hypno/Moldoveanu, regizori: David Altobelli, Dan Graetz, Siddharth Khajuria, Alice Dunseath

Art Guest House

Vlad Berte
Mihail Coșulețu
Suzana Dan
Iulia Nistor
Lea Rasovszky
Valeriu Șchiau
Patricia Teodorescu
Sasha Auerbach
Genti Korini
Dan Palade
Adi Matei
Răzvan Boar
Ioana Stanca
Belu-Simion Făinaru
Miklós Onucsán
Gabriela Vanga
Irina Botea
Iulian Biserica
Nicu Ilfoveanu

Fabrica TEBA, Hall 2:

Coordonatori:
Sorin Neamțu
Călin Man
Proiecții by Citizenit:
Oana Tarce
Anda Ionescu
Mihnea Rareș Hanțiu
Conceptia
arhitecturală by L'ENE:
Amalia Ingnuța
Golem

& Tom Rosenthal, Olof Lindh, Tarik Malak & Timothy Douglas, Pedro Martín-Calero, Hiro Murai, John JP Poliquin, Martin de Thurah, Ruben XY

• Cinemagic: Mihnea Rareș Hanțiu, Anda Ionescu, Anamaria Tatu, Norbert Fodor, Marius Bogdan, Daria Nistor, Bogdan Gligor, Mihai Pacurar, Mihai Sălăjan
• Radio Lounge (Magazin Mixt: Atrium Mall Arad, Muzeul Digital Pecica, MNAC București, Muzeul din Tecuci) Simona Dumitriu, Claudiu Cobilanschi, Ileana Faur, monocore, V. Leac, Florin Bobu, Livia Pancu, Francisc Visky
• The Bedroom by l'ENE: Alex Leric, Sergiu Mureșan, Cheța Darius, Amalia AIA, Codruța Gongola, Golem, Maria T., Traian Selean
• Live concert: Soare Staniol

Arantxa Etcheverria
Constantin Flondor
Mihai Iepure-Górski
kinema ikon
Maxim Liulca
Bogdan Vlăduță
Mircea Nicolae
Sorin Vreme
Radu Cioca
Liviu Stoicoviciu
Zoltán Béla
Răzvan Botiș
Radu Comșa
George Crîngașu
Andreea Lorena
Buțincu
Roxana Tănase
Szabolcs Belenyi
Szilard Gaspar
Ioan Popdan

Maria Tămășan
Alex Leric
QR-code archive by
kinema ikon / Călin Man
Proiecție dia by:
Alin Ioan
Anamaria Tatu
Ciprian Fodor
Norbert Fodor
Oana Tarce
Ruth Borgfjord
Marius Mîndruțau

ILUSTRAȚII

ILLUSTRATIONS

p. 12 Schița în cerneală a *Coloanei fără sfârșit*, desenată de Constantin Brâncuși la Petroșani în august 1937, pe fundalul viitorului amplasament din Târgu-Jiu, fotografiat la sfârșit de iulie de către inginerul Ștefan Georgescu-Gorjan, Courtesy: Sorana Georgescu-Gorjan

p. 14 Rosa Barba, *Only Revolutions (...less abstract symbols...)*, 2015, film 16 mm, cutie luminoasă, motoare/16 mm film, lightbox, motor, Photos credits: Bernd Borchardt, Courtesy: ©Rosa Barba/VG Bild-Kunst, Bonn

p. 15 Gert & Uwe Tobias, *Untitled*, 2015, xilogravură color pe pânză/ color woodcut on canvas, 180 x 150 cm, Photos credits: Alistair Overbrück/Gert & Uwe Tobias/VG Bildkunst, Bonn Courtesy: Contemporary Fine Arts, Berlin

p. 16 sus/up: Vedere din expoziție/Exhibition view, Timisoara Art Museum, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 16 jos/down, Ilona Kalnoky, *Column/Coloană*, 2009, ipsos, diverse dimensiuni/plaster, variable dimensions, approx 350 cm, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 17 Mircea Cantor, *Epic Fountain*, 2012, ace de siguranță placate cu aur de 24 karate/24k gold plated safety pins, Courtesy: Magazzino Gallery, Rome

p. 18 Paul Neagu, *Unnamed*, 1990, Bile din două straturi de bronz, cu diametrul de 80 mm, pe podea moale (3/9 bile și 2/8 bile deasupra)/double layer bronze balls, diameter 80 mm on soft floor (3 by 9 balls and 2 by 8 balls on top), Photo credit: Ovidiu Micșa, Courtesy: Ivan Gallery, Bucharest

p. 19 Gabriela Vanga, *Mirare/Wonder*, 2015, scară de lemn, 2 oglinzi, dimensiuni variabile/ ladder wood, 2 mirrors, Photo credit: Ovidiu Micșa, Courtesy: the artist and the Art Encounters Foundation

p. 20 Ana Lupaș, *Instalație umedă/Humid Installation*, Martori/Witnesses, galeria Geam MAT, Muzeul de Artă, Timișoara, 2,62 x 1,65 x 1,52 m: Video "Europa, Europa" Das Jahrhundert der Avantgarde in Mittel und Osteuropa; *Recipiente*, Bonn, 1994; material textil, Mărgău, 1970, Photo credit: Ovidiu Micșa, Courtesy: the artist

p. 30 Andrei Pandele, *Cuplu care plimbă o oglindă pe Calea Dorobanților/Couple Walking a Mirror on Calea Dorobanților*, 1984, Print lambda-crom pe hârtie fotografică, 60 x 40 cm, Courtesy: the artist and Art Encounters Foundation

p. 32 Vedere din expoziție/Exhibition view, Calpe Gallery, Bastion, *Momente cotidiene/Everyday Moments*, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 33 sus/up: Alvin Lay, *Craiova. Ionatan*, 2015, print cerneală Fine Art/Fine Art inkjet print, 60x40 cm, framed, Courtesy: the artist and Nathlia Huc Gallery, Köln

p. 33 jos/down: Joachim Eskildsen, *În căutarea rromilor (România), Coditele lungi, Târnăveni/The Roma Journey (Romania), The Long Plaits, Târnăveni*, 2000 – 2006, fotografie înrămată/framed photo, 40 x 48 cm, Courtesy: Gallery Taik Persons

p. 34 Zone 3, N. Dancu, *Dracula cel groaznic/Dracula the Horrible*, 1996, Courtesy: Ileana Pintilie and the artist

p. 36 Zone 2, A. Ter-Oganian, *The Forward Gallery*, 1996, Courtesy: Ileana Pintilie and the artist

p. 37 Zone 1, I. Bukta, *Untitled*, 1993, Courtesy: Ileana Pintilie and the artist

p. 38-39 Vedere din expoziție/Exhibition view, Galeria Pygmalion/The Pygmalion Gallery, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 40 Mihai Olos, *Fără titlu / Untitled*, 2004-2007, obiect: cărți

de joc, carton, capse, sfoară / object: cards, cardboard, staples, rope, 10,5 x 18 x 15 cm, Photo credit: Marius Popuț, Courtesy: Olos Estate și Plan B Cluj/Berlin

p. 42 sus/up: Vedere din expoziție/Exhibition view, Galeria Pygmalion/The Pygmalion Gallery, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 42. jos/down: Ion Grigorescu, *Ilustrarea Bibliei. Prima săptămână după Paște/Illustrations to Bible. The first week after Easter*, creion și acuarelă pe hârtie/pencil and watercolour on paper, 70 x 100 cm, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 44-45 Anca Munteanu Rimnic, *Lament*, 2013, HD Video 5:26 min, Courtesy of the artist

p. 46-47 Install shot, Memorialul Revoluției/Memorial of the Revolution; stânga/left: Sorin Oncu, *The Wall*, 2015, Instalație 500 EU pungi ajutoare cu făină/Installation, 500 EU aid flour bags, dimensiuni variabile/variable dimensions; dreapta/right: Alexandru Boca, *The Order of the Day*, 2015, Instalație, obiecte din colecția proprie, metal, ziere, recipiente, masă de lemn/ Installation, objects from personal collection, metal waste, newspapers, recipients, wooden table, dimensiuni variabile/ variable dimensions, Photo credit: Avantpost

p. 48 Liliana Mercioiu Popa, *Cultura recentă/Recent Culture*, 2015, Instalație din materiale neconvenționale/Installation of unconventional materials, dimensiuni aproximative/approximate dimensions 150 x 200 cm, Photo credit: Avantpost

p. 50 Constantin Flondor, *Trigona*, inox/stainless steel, 200 x 200 x 200 cm, Photo credit: Vlad Cîndea

p. 52 - 55 Vedere din expoziție/Exhibition view, *Sigma: Cartografia învățării 1969-1983/Sigma: Cartography of Learning 1969-1983*, City Business Centre, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 56 sus/up Constantin Flondor, *Îmbinări de bare triunghiulare*, 1971/2015, lemn/wood, 186 x 250 x 250 cm

p. 56 jos/down: Sigma, *Ansamblu mobil*, 1970/2015

p. 57 Ștefan Bertalan, *Râul Timiș cu rețele*, 1978

p. 57 Sigma, *Acțiune pe malurile râului Timiș*, 1976

p. 58 Ștefan Botez, Video still from *On the Dematerialization of Prophecies*, 2013, 28 min 29 sec., Courtesy: Ioana Mandea and the artist

p. 60 Vedere din expoziție/Exhibition view, City Business Centre, *Pe terenuri plutitoare. Moduri de a practica imponderabilitatea/On Floating Grounds. Ways of Practicing Imponderability*

p. 62-63 Dan Perjovschi, *Desen pe hală/Drawing on the Hall*, 2015, Photo credit: Vlad Cîndea, Courtesy: the artist

p. 62-63 Lia Perjovschi, *Knowledge Museum mind map*, 2015, Courtesy: the artist

p. 64 Ioana Nemeș, *Echipa albă (Satana)/The White Team (Satan)*, 2009, blană, piele, coarne, aur, epoxid, vopsea, lac, lemn, 5 piese unice/sheep fur, leather, horns, gold, epoxide, lacquer, wood, 5 pieces, 170 x 26 cm, Courtesy: Jiri Svestka Gallery Berlin

p. 66-67 Geta Brătescu, *K*, 1975, desen/drawing, 34 x 94 cm, Photo credit: Ștefan Sava, Courtesy: the artist and Ivan Gallery, Bucharest

p. 67 Florin Mitroi, *8.VII.1997*, 1997, placă din zinc/zinc plate, 50 x 100 cm, Photo credit: Jens Ziehe, Courtesy: Johnen Galerie, Berlin

p. 70 sus/up: Ciprian Mureșan, *Untitled*, 2013-2014, 32000 postere, hârtie imprimată, model de scară 90 x 60 x H 250 cm, carton, plastic, mușchi, 300 x 250 x H 130 cm/90 x 60 x H 250 cm scale model, pasteboard, plastic, moss, 300 x 250 x H 130 cma Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 70 centru/center: Vedere din expoziție/Exhibition view, Timco Halls, Photo credit: Ovidiu Micșă

p. 70 jos/down: Marian Zidaru, *Viziunea lui Ezekiel/Ezekiel's Vision*, 1998-2011, Photo credit: Răzvan Năstase, Courtesy of the artist

p. 71 Mircea Cantor, *Toate zerourile unui haiku infinit/All the Zeros of an Infinite Haiku*, 2015, Photo credit: Art Encounters Foundation, Courtesy of the Artist and the Art Encounters Foundation

p. 72 Iulia Toma, *Untitled Fighters*, 2014, installation, variable dimensions, Photo credit: the artist, Courtesy: the artist & Ivan Gallery, Bucharest

p. 73 Mihai Boșcu-Kafchin, *Alchimia celui de-al doilea corp/The Alchemy of the Alter-Body*, 2013, tehnică mixtă pe pânză/mixed media on canvas, 175 x 157 cm, Private collection, Courtesy: the artist

p. 74 Install shot, Photo credit: Ovidiu Micșă
stânga și dreapta/left and right: SubREAL, *Servind Artă 1/Serving Art 1*, 1997-1999/2015, selection of 608 photographs; centru/center: Sofia Hultén, *Statik Elastik*, 2012, cricuri folosite, lucrare unicat, dimensiuni variabile/ used car jacks, unique work, dimensions variable, Courtesy of Daniel Marzona, Berlin and Reabervon Stenglin, Zürich

p. 75 sus/up: Anca Munteanu Rimnic, *Wild Worses*, 2013, piele, oțel cromat/leather, chrome steel, 160 x 145 x 520 cm, Courtesy of Anca Munteanu Rimnic and PSM Gallery, Berlin, Plan B Gallery, Cluj I Berlin; jos/down: Mihai Iepure-Górski, *Souvenir/Souvenir*, 2014, instalație (4 pruni uscate), dimensiuni variabile/ installation (4 dried prune trees), variable dimensions, Photo credit: Diana Marincu, Courtesy :Baril Gallery and the artist

p. 78 Simion Cernica, *Theme Park (Brâncuși)*, 2010, video-still, Courtesy: the artist

p. 80 Atelier de amenajări și decorațiuni exterioare cu Monotremu/Home exterior design with Monotremu, Photo credit: Salonul de proiecte

p. 81 sus/up: Alexandra Croitoru, *The Cabbage Process*, Video-still, 2012, Courtesy: the artist

p. 81 centru/center: Sergiu Sas, *Căutându-l pe Brâncuși*, Video-still, 2015, Courtesy: the artist

p. 81 jos/down: Dan Perjovschi, *Infinite Bunjee-Jumping*, 2010/2015, Courtesy: the artist

p. 82 Sigma, *Multivision 1*, 1978/2014-2015, film 8mm pentru 2 proiectoare & 10 ecrane de proiecție, 16 Min, instalație multimedia / 8mm film for 2 projectors & 10 screens, 16 min, multimedia installation, Photo credit: Andrei Jecza, Courtesy: the artists and Jecza Gallery, Timișoara

p. 84 Dan Perjovschi, *Fanzine/Zines*, 1992-2015, Photo credit, Courtesy: Balamuc

p. 86 André Cădere, New York, 1976, Photo credit: Gianfranco Gorgoni, Courtesy Galleria Minini

p. 88 Călin Man, montaj foto, Casa cu Lei, Photo credit and Courtesy: Călin Man

p. 90 Vlad Nancă, *Cerc/Circle*, 2015, Photo credit and Courtesy: the artist

p. 92-93 Vedere din expoziție/Exhibition view, Jecza Gallery, *Înregistrarea urmelor/Recording traces 1970-1980. Iosif Király, Doru Tulcan*, Photo credit: Ovidiu Micșă

p. 96 Suzana Dan, *Nu mă supăr să dispar / I don't mind disappearing*, 2014, acrilic pe pânză/acrylic on canvas, 155 x 260 cm, Photo credit: Alex Radu, Aiurart, Courtesy: Aiurart Contemporary Art Space, Suzana Dan, Collection: Daniel Ștefănică

p. 97 Install shot :Baril Cluj-Napoca, *Pulling strings*, Photo credit: Ovidiu Micșă

p. 98 Floriana Cădea, *Metabiosis 5*, 2015, Instalație, 6 acvarii, kombucha, sculpturi vii, lumina de fundal, cu jet de cerneală pe lightbox/Installation: 6 aquariums, kombucha, living sculptures, backlight, inkjet on lightbox, 60 x 60 x 5 cm, Photo credit: Sorin Neamțu, Courtesy: Eastwards Prospectus

p. 99 Mircea Nicolae, *O sută de locuri / Hundred Places*, 2012-2014, lucrare realizată în colaborare cu Ana Ciceală / work realized in collaboration with Ana Ciceală, 22 videoclipuri/22 videos, dimensiuni variabile/variable dimensions, imagini captate din video, 70 minute, HD/stills from video, 70 minute, HD, Courtesy: ElectroPutere Craiova/ElectroPutere Craiova

p. 100 Radu Cioca, 23:59, 2014, instalație/installation, proiecție video/video projection, Photo credit: Ovidiu Micșă, Courtesy Jecza Gallery and the artist

p. 101 Adi Matei, *Loess*, tehnică mixtă/mixed media, Photo credit: the artist, Courtesy: Andreiana Mihail Gallery and the artist

p. 102 Răzvan Boar, *Untitled*, 2015, acrilic și cerneală pe hârtie milimetrică, lipici/acrylic and ink on tracing paper, glue, 52,5 x 42,5 cm (înrămat/framed), Courtesy: Nicodim Gallery București and L.A. and the artist

p. 103 Belu-Simion Făinaru, *Wishes of hope. Fear and tear*, vitraliu / stained glass, 2015; Photo credit: Ovidiu Micșă; Courtesy: Plan B Cluj | Berlin & the artist

p.103 Belu-Simion Făinaru, *Monument for nothingness*, 2012-2015, lucrare in situ / in situ installation, Photo credit: Ovidiu Micșă; Courtesy: Plan B Cluj | Berlin & the artist

p. 104 Vedere din expoziție/Exhibition view, Anca Poterașu Gallery, *Double determinare/Double Agency*, Photo credit: Ovidiu Micșă

p. 105 Vedere din expoziție/Exhibition view, Sabot Gallery Cluj-Napoca, *Orice punct cu orice alt punct/Any point to any other point*, Photo credit: Ovidiu Micșă

p. 106 Andreea-Lorena Butincu, *The Skinned Painting*, acrilic pe pânză/acrylic on canvas, 200 x 300 cm, Photo credit: Vlad Cîdea

p.107 Szilard Gaspar, *Action Sculpture*, 2015, fibră de sticlă și vopsea/glass fibre and paint, dimensiuni variabile/variable dimensions, approx. 160 x 50 x 50 cm, Photo credit: Ovidiu Micșă, Courtesy: the artist and Zorzini Gallery

p. 110 PPC – *Ping Pong Constantin*, Fabrica Teba, Open Tournament cu clasa lui Olaf Nicolai/Nicolai Olaf's class, Academia de Arte Plastice, München, Fabrica Teba, Photo credit: Florin Hornoiu

p. 112 Volodymyr Kuznetsov, *THESE*, 2015, Photo credit: Florin Hornoiu

p. 114 Vedere din expoziție/Exhibition view, Halele Teba/Teba Halls, Photo credit: Florin Hornoiu

p. 118 Călin Dan, *Atárnare/Hang*, cadru din video / video still, 2015

p. 120 kinema ikon, *Wunderkammer2/Apparatus*, Photo credit: reVoltaire

p. 122 Media Art Festival Arad, *R.E.M.X - Magazine Mixt*, Atrium Mall Arad, Photo credit: Florin Hornoiu

p. 134-135 Matei Bejenaru în colaborare cu/in collaboration with Gabriel Mălăncioiu, *Odă Materiei/Ode of Matter*, performance public, cor, baterie și soprană/public performance, choir, battery and soprano, Photo credit: Vlad Cîdea

p. 136 Anca Munteanu Rimnic, *Porumb*, 2015, Porumb, costum, actor/Corn, costume, actor, Performance, instalație/performance, instalation, Halele Timco, Photo credit: Vlad Cîdea Courtesy of the artist

p. 137 Biroul de Cercetări Melodramatice/The Bureau of Melodramatic Research, Trilogia Weather forecast project, partea a treia/ Weather forecast project Trilogy, third part: *Written on the wind*, 2015, performance, Halele Timco, Photo credit: Vlad Cîdea

p. 140 Liliana Mercioiu Popa, *What about you?*, 2015, Bastionul Theresia / Theresia Bastion, metal, dimensiuni aprox. 4x4 m/ dimensions aprox. 4x4 m, (concept, machetă/concept, mock-up, 2011), Photo credit: Ovidiu Micșă

p. 141 Pravdoliub Ivanov, *Monumentul spălătoresei necunoscute / Monument to the Unknown Washerwoman*, 2015, sculptură, baza metalică, coloana metalică, ligheane de plastic/metal base, metal column, plastic basins, 10,8 m cu bază, 10 m coloana/10,8 m with base, 10 m without base, Photo credit: Ovidiu Micșa

p. 144 Conferințele Art Encounters/Art Encounters Talks, Muzeul de Artă Timișoara, Sala Baroc/Museum of Art Timișoara, Baroque Hall, Photo credit: Vlad Cîndea

p. 146 Mansarda Workshops, *Arta organizării unei expoziții/The Art of Exhibition Making*, Photo credit: Vlad Cîndea

p. 150 Balamuc - atelier de fanzine cu Dan Perjovschi/Dan Perjovschi's Fanzine Workshop, Photo credit: Vlad Cîndea

p. 151 Conferințe Arad/Arad Talks, Halele Teba/Teba Halls, Photo credit: Florin Hornoiu

p. 160-161 Vizite ghidate interactive/Interactive guided tours, Foto credit: Art Encounters

p. 164-165 Voluntarii/ Volunteers Art Encounters, Photo credit: Vlad Cîndea

ALTE CREDITE FOTO/OTHER PHOTO CREDITS

arh. Mihai Botescu

p. 10 – 11, p. 22 – 23,

p. 28 – 29, p. 76 – 77

Vlad Cîndea

p. 50– 51

Norbert Ianko

p. 94

Călin Man

p. 117

Sorin Neamțu

p. 151

PARTENERI ȘI SPONSORI

PARTNERS AND SPONSORS

ORGANIZATOR PRINCIPAL

MAIN ORGANIZER

SPONSOR PRINCIPAL

MAIN SPONSOR

CO-ORGANIZATORI

CO-ORGANIZERS

SPONSORI

SPONSORS

SPONSOR OF THE
EDUCATION PROGRAMME

PARTENERI CULTURALI

CULTURAL PARTNERS

GALERII PARTENERE

PARTNER GALERIES

PARTENER MEDIA INTERNĂȚIONAL

INTERNATIONAL
MEDIA PARTNER

CU SPRIJINUL

WITH THE SUPPORT OF

Aeroportul „Traian Vuia” Timișoara
Biblioteca Academiei
Cărturești
Constructim S.A.
Comunitatea Evreilor
Grafoprint
Hornbach
Infin
Liceul Gerhardinum
ModaTim S.A.
Penitenciarul Timișoara
Sodexo
Textinc S.A.

PARTENERI MEDIA

MEDIA PARTNERS

SPONSOR PRINCIPAL
MAIN SPONSOR

împreună

Pasiunea pentru

ARTĂ

ne aduce împreună.

**ART
ENCOUNTERS**

Raiffeisen Bank te invită la o călătorie în universul artei.

Timp de o lună, Art Encounters te așteaptă cu expoziții,
galerii de artă, prezentări și interacțiuni cu cei mai talentați artiști.

Acest catalog a fost publicat cu ocazia bienalei/the catalogue
was published on the occasion of
ART ENCOUNTERS
1 octombrie 2015 - 31 octombrie 2015

Curatori/Curators

Nathalie Hoyos
Rainald Schumacher

Concept grafică/Graphic design

Radu Manelici

Asistent grafică și coperta/Graphic assistant and cover

Valentin Sora Nijloveanu

Tipar/Print

Fabrik Bucharest, Romania
Ceremusului 3-5
Phone: +40 727 732 577
atelier@fabrik.ro
www.fabrik.ro

Editor

Fundația Art Encounters / Sorina Jecza

Editare texte/Editing texts

Grațiela Benga
Paul Vălean (descrieri locații)
Sorina Jecza

Traducere/Translations

Raluca Ciortan (din limbile germană și engleză în limba
română/from German and English into Romanian)

Ioana Mandea (din limba engleză în română, p. 55/from
English into Romanian, p. 59)

Dorothy Elford (din limba română în limba engleză/from
Romanian into English)

Alistair Ian Blyth (din limba română în limba engleză/from
Romanian into English)

Lance Anderson (din limba germană în engleză/from Ger-
man into English)

Alex Szólló (din limba română în limba engleză/from Roma-
nian into English)

Corectură/Proof reading

Dorothy Elford, Alistair Ian Blyth (pentru limba engleză/for
English)
Grațiela Benga, Sorina Jecza (pentru limba română/for
Romanian language)

Publicat/Published

Fundația Art Encounters
City Business Centre, clădire A
Coriolan Brediceanu 10
300 011 Timișoara
România
+40-256-491 042
contact@artencounters.ro

